

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

Ειρήνη σὲ ὅλα τὰ ὄντα

Οὐπανισάντ

ΕΤΟΣ 31ον

ΤΕΥΧΟΣ 174

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1986

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ» Χαρ. Τρικούπη 26
α' όροφος, Κωδ. 106 79 Τηλέφ. 3620-702

H.P. Blavatsky	Τò κλειδί τής Θεοσοφίας	500
»	Ή φωνή τής σιγής — Τò πρῶτα βήματα στὸν Ή αποκρυφισμὸ	200
Besant - Leadbeater	Ή Ήτραπὸς τοῦ Ή αποκρυφισμοῦ	350
N. Sri Ram	Προσέγγισις πρὸς τὴν Πραγματικότητα	100
»	Αἱ βαθύτεραι ὤψεις τής Ζωῆς	100
Irving S. Cooper	Ή Μετενσάρκωσις	200
An. Besant	Ὁ Ήσωτερικὸς Χριστιανισμὸς	500
Vivekananda	Κάρμα — Γιόγκα	150
Βενετοῦ - Ήλαρίωνος	Φῶς στὴν Ήτραπὸ	150
Krishnamurti	Βλέπε στὴν γ' σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου	
Ήντ. Ήδριανοπούλου	Ήρχαῖοι Ήλληνες φιλόσοφοι	500
»	Οἱ Νόμοι τής Ζωῆς	200
Ήω. Βασιλῆ	Τὸ Σημειωματάριο ἑνὸς Μύστου	400
»	Τὸ φυσικὸ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου	150
K. Μελισσαροπούλου	Ή αποκρυφισμὸς καὶ Μυστικισμὸς	ἄδ. 150, δεμ. 250
»	Μελετήματα	ἄδ. 400, δεμ. 600
»	Εἰσαγωγή στὴ Θεοσοφία	ἄδ. 400, δεμ. 600
»	ΜΗΤΙΣ (Τὸ βιβλίον τής σοφίας)	ἄδ. 400, δεμ. 600
»	Τὸ βήματα τής Φιλοσοφίας Α'	δεμ. 400
»	Τὸ βήματα τής Φιλοσοφίας Β'	200
»	Ήκλογαὶ ἀπὸ τὸν Κρισηναμοῦρτι	300
»	Ὁ Κρισηναμοῦρτι γιὰ τὸν Διαλογισμὸ	150
»	Ὁ Ήησοῦς	200
»	Ὁ Κομήτης (Θέατρο ἰδεῶν)	150
»	«Ήγνώστῳ Θεῷ»	50
»	Πέντε Τεκτονικαὶ Ήμιλίαι εἰς Α'	150
»	Μεγάλαις πράξεις στὴν ἱστορία τῶν Ήλλήνων	350
»	Ήρχαιοελληνικὸ	400
Περιοδικὸν «ΙΛΙΣΟΣ»	Τόμοι χαρτόδετοι 1965,71,73,74,76 ἑκαστος	200
»	» 1972,75,77,78,79	» 300
»	» 1980,81,82,83,84	» 400
»	» 1985	» 500
«ΙΛΙΣΟΣ» Ήπιλογὴ 1956-58, 1959-61, 1962-65 ἑκάστη δεμένη		500
«ΙΛΙΣΟΣ» Ήπιλογὴ 1966-1970 χαρτόδετος 400, δεμένη		500

Ήποστείλατε τὸ ἀντίτιμον διὰ νὰ τὰ λάβετε ταχυδρομικῶς.

Αἱ ἀποστολαὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ἐπιβαρύνονται μὲ δραχμὰς 200

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 100

ΣΥΝΔΡΟΜΗ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 600. Ήξωτερ. \$ 10, Ήεροπ. \$ 15

» ΦΙΛΙΚΗ προαιρετικὴ Δρχ. 1.000

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ

Χαρ. Τρικούπη 26 Κωδ. Ταχ. 106 79, Ἀθήναι

Τηλ. 36.20.702

Διευθυντής ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ: Λεν. Ἀναστασιάδου, Καλ. Παναγιώτου, Παν. Παπασλιώ-
της, Κατ. Χατζηδημητρίου

Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ: Πολ. Ἀντζακας, Ἀσπα Κωστοβασίλη, Παν. Παπασλιώτης

Ἔτος 31ον ● Σεπτέμβριος-Ὀκτώβριος 1986 ● Τεύχος 174

ΣΠΥΡ. ΝΑΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΣΙΝΙΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

Κατά τήν γνώμην μου τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια ἐμελέτων τήν ἀνθρωπίνην ψυχὴν καί πρό παντός ἠρεύνων τήν πέραν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τύχην αὐτῆς.

Τὰ Μυστήρια ταῦτα ἦσαν προαγωγικά καί ἔβαινον ἐκ τῆς σπουδῆς τῶν φαινομένων τῆς Φύσεως πρὸς τήν σπουδὴν τῶν φαινομένων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καί τῶν ἐνεργειῶν τῆς πέραν τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως.

Κατά μίαν τῶν ἐκδοχῶν τῆς μυήσεως, ἡ Θεὰ Δημήτηρ ἦτο ἡ προσωποποίησης τῆς μητρὸς Γῆς, ἡ δέ κόρη ἷς ἡ τῶν σπερμάτων αὐτῆς.

Τό τοιοῦτον ὁσονδήποτε καί ἂν ἔχη ἀπλήν τήν ἐμφάνισιν εἶναι σπουδαιότατον, ἐάν ληθῇ ὑπ' ὅσιν ὅτι τὰ πάντα ἐν τῇ Φύσει τελοῦνται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐάν ἐπομένως ἐκληθῇ ἡ ἀνωτέρω ἐρμηνεία εἰς ἀναλογίαν τῶν νόμων τῆς Φύσεως εἰς τὰς περαιτέρω τοῦ Φυσικοῦ κόσμου ἀναλογίας καί ἐνεργείας αὐτῶν, εἶναι μιά βάσις, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐξορμωμένη ἡ σκέψις δύναται προχωροῦσα νά λύσῃ σπουδαιότατα προβλήματα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀφοῦ

τά πάντα ἐν τῇ λειτουργίᾳ των ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν αὐτῶν νόμων τῆς οὐσίας τῶν κόσμων.

Ἡ τελετὴ τῆς μυήσεως ἐγίνετο μετὰ προηγούμενον ἐξαγνισμόν ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς φθινοπωρινῆς Ἰσημερίας.

Ὁ χρόνος πρὸς παραδοχὴν τῶν μουσμένων μᾶς ἀποκαλύπτει πολλά τῆς δοξασίας τῶν ἀρχαίων μυστῶν περὶ τῆς σημασίας τὴν ὁποίαν ἔχουν αἱ Ἰσημερίαι καὶ αἱ Τροπαὶ τοῦ Ἠλίου.

Ποίᾳς ἔχει ἄραγε ἀναλογίας πρὸς τὰς τέσσαρας ἐποχὰς τοῦ ἔτους αὐτὰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἐν τῇ ἀνόδῳ του πρὸς τοὺς Φωτεινοὺς κόσμους; Τὰ φαινόμενα αὐτὰ ἀπετέλουν τὴν σπουδὴν τοῦ εἰσελθόντος μύστου εἰς τὸν ὁποῖον ἀπεκαλύπτετο, ὡς ἐγὼ πιστεύω, ὅτι ἡ μήτηρ Γῆ ἀναπαρίσταται διὰ τῆς ψυχῆς του καὶ ὅτι τὸ ἔργον αὐτῆς εἶναι νὰ δεχθῇ εἰς τοὺς κόλπους της τὰ σπέρματα τῶν ἰδεῶν τῶν Μυστηρίων, νὰ γονιμοποιήσῃ καὶ νὰ ἐκδηλώσῃ, ὡς πράττει τοῦτο ἡ μήτηρ Γῆ ἡ δεχομένη εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς, τὰ σπέρματα τῶν καρπῶν.

Τὰ σπέρματα τῶν ἰδεῶν πρέπει νὰ ἐκδηλώσῃ ὁ μύστης καὶ νὰ ὠθήσῃ τὴν βλάστησιν ταύτην εἰς μεταμόρφωσιν αὐτῆς, ὥστε νὰ ἐμφανισθοῦν τὰ χρώματα καὶ τὰ μῦρα τὰ ὁποῖα θὰ ἐρμηνεύουν τὴν ἁρμονίαν τῶν συναισθημάτων του πρὸς τὰς ιδέας του, ὀφείλων νὰ δημιουργήσῃ ἐν τέλει τοὺς καρπούς τῶν ἰδεῶν, ὅταν θὰ περιβληθῇ μέ τὸν ἱερόν τίτλον τοῦ τελείου μύστου.

Ἐκεῖθεν τῶν σημείων τούτων, τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια ἀναφέροντο εἰς τὰ Θεϊότερα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὁ ἀνθρώπινος νοῦς ἔχει νὰ ἐρευνήσῃ.

Ἀνελύετο ἡ ἐσωτερικὴ ἔννοια τοῦ Δράματος.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Δράματος ἡ Περσεφόνη εἶναι θυγάτηρ τῆς ἐν Ὀλύμπῳ διαμενούσης Θεᾶς Δήμητρος καὶ τοῦ Θεοῦ Διός. Τὸ τοιοῦτον πόσα δέν μᾶς ἀποκαλύπτει!

Ὁ Θεός Ζεὺς εἶναι ὁ πατὴρ Θεῶν καὶ ἀνθρώπων καὶ κυρίως τοῦ Θεοῦ Πυρός, τοῦ ὁποῖου αἱ ἐνέργειαι διοργάνωσαν ὄχι μόνον τὸ ἀνθρώπινον ὄν, ἀλλὰ καὶ τὰς πέραν αὐτοῦ ζῶσας πνευματικὰς ὑπάρξεις.

Διὰ τοὺς ἀγνοοῦντας δύναται ἡ Περσεφόνη νὰ περιορίζεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν καρπῶν τῆς Γῆς. Οἱ ἐννοοῦντες ὅμως τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν προχωροῦν εἰς τὴν σύλληψιν τῆς πραγματικῆς ἀληθείας, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς μυήσεως ἀπεκάλυπτον οἱ Μῦσται τῆς Ἐλευσίνος.

Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν, οἱ Θεοὶ εἶναι προϊὼν ἐξελέξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Τοῦτο μᾶς ἄγει εἰς τὴν ἔννοιαν ὅτι οὗτοι δέν εἶναι τὰ σύμβολα τῶν μεγάλων εἰκόνων τῆς Φύ-

σεως, ἀλλὰ οἱ κύριοι τῶν νόμων καὶ δυνάμεων αὐτῆς καὶ πρό παντός τῆς πνευματικῆς φύσεως.

Τό τοιοῦτον διαπιστοῦται ἐκ τοῦ ὅτι καὶ αὐτός ὁ ἄνθρωπος, μέ τήν περιωρισμένην ἐκ τῆς ὀργανικῆς του φύσεως διάνοιαν, καθίσταται κύριος καὶ ρυθμιστὴς φυσικῶν δυνάμεων καὶ ἐπομένως κυρίαρχος αὐτῶν.

Ἡ Περσεφόνη, ὡς κόρη τοῦ θεοῦ Διὸς καὶ τῆς Θεᾶς Δήμητρος, δέν ἦτο δυνατόν παρά νά ἀναφέρεται εἰς ζῶσαν πνευματικὴν ὑπαρξιν, ἐξελιχθεῖσαν ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου κόσμου εἰς τοὺς Θεῖους τοιοῦτους κόσμους καὶ περιβληθεῖσαν μέ τὰς δυνάμεις τοῦ Διὸς, δι' ὃ κόρη αὐτοῦ ἐγένετο.

Μένουσα ἡ Περσεφόνη πλησίον τῆς μητρὸς της διεποίκιλλεν δι' ἐλεφαντίνης βελόνης εἰς τὸν πέπλον της τὴν ἱστορίαν τῶν κόσμων καὶ τῶν Θεῶν.

Διὰ τῶν ἐννοιῶν τούτων τοῦ δράματος παρίσταται ὡς κατέχουσα πᾶσαν γνῶσιν. Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην εὕρισκομένη ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Ἑρωτος λέγουσα τὰ ἑξῆς.

«Ἐπὶ τοῦ κυανοῦ καὶ πολυπύχου πέπλου μου διαποικίλλω τὰς ἀναριθμήτους μορφάς τῶν ὄντων καὶ παντός πράγματος. Ἀποπεράτωσα τὴν ἱστορίαν τῶν Θεῶν. Διεποίκιλλα τὸ τρομερὸν ἑκατοντακέφαλον καὶ χιλιόχειρον χάος. Ἐκ τούτου προῆλθον τὰ ὄντα. Ἀλλὰ τίς ὁ παραγγέλλων ταῦτα; Ὁ Πατὴρ τῶν Θεῶν μοῦ τό εἶπε. Τὰ παρήγαγεν ὁ Ἑρως».

Καὶ ἄλλαχοῦ: «Ὁ Ἑρως παρεδρεύει ἐπὶ πτερωτοῦ ὀχήματος κατὰ τοὺς ἐξελιγμούς τῶν ἀθανάτων εἰς τὴν μῆξιν τῶν πρωτίστων οὐσιῶν. Αὐτός ἄγει τοὺς θαρραλέους ἄνδρας, τοὺς ἥρωας, ἐκ τοῦ βυθοῦ τοῦ Χάους εἰς τὰς κορυφάς τοῦ αἰθέρος, γινώσκει τὰ πάντα, διέρχεται ὡς τὸ ἀρχικόν Πῦρ δι' ὅλων τῶν κόσμων, κρατεῖ τὰς κλεῖδας τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς».

Ἡ ἐκ μέρους τῆς Θείας κόρης διατύπωσις τῶν τόσων θαυμασίων ἐννοιῶν περὶ Ἑρωτος, προάγει κάθε εἰλικρινῆ μύστην εἰς νέας ἀντιλήψεις καὶ γεννᾷ σκέψεις προωρισμένας διὰ θριάμβους. Ἀποκαλύπτει, ὅτι ἡ Σοφία εἶναι ἐκδήλωσις τῶν Μυστηρίων, διότι εἰς τὰ Μυστήρια ὁ ἄνθρωπος γυμνάζεται καὶ γίνεται ἐλεύθερος νά ἐρευνᾷ καὶ τὴν Φύσιν καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς ἐλευθέρως.

Τό πρόσωπον τοῦ Ἑρωτος διεδήλου ἡ Θεία κόρη ὅτι τό ἡγνόει. Τοῦτο ἦτο πολὺ φυσικόν, διότι ὁ Ἑρως δέν εἶναι πρόσωπον, ἀλλὰ νόμος διέπων τὰς σχέσεις τῶν ὄντων πρὸς τοὺς ἄλλους νόμους τῆς Φύσεως.

Εἶναι ἡ φυσικὴ τῆς οὐσίας τῶν κόσμων δύναμις εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς ὁποίας ὀφείλουν πάντα τὰ ὀργανικά ὄντα τό εἶναι των.

Ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ δράματος ἀφίνετο νά νοηθῇ ὅτι ἡ Κόρη παρσύρεται ὑπό τοῦ Ἑρωτος, ἀποπλανωμένη καί ἔρχεται ὡς ἐκ τούτου εἰς μίξιν πρός τὰς οὐσίας τοῦ Ἄδου, ἐκ τῆς ὁποίας μίξεως γίνεται σύζυγος τοῦ Ἀϊδωνέως. Τό μέρος αὐτό εἶναι τό σπουδαιότερον καί τό δυνάμενον μέ τήν κατανόησιν αὐτοῦ νά δώσῃ πρός τόν μύστην τήν ἀρχήν τῆς λύσεως τοῦ μεγάλου προβλήματος τῆς ἀνά τούς κόσμους τύχης τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ Θεία Κόρη ἐμίγει μέ τὰς οὐσίας τοῦ Ἄδου. Ἀλλά τί εἶναι Ἄδης;

Πᾶσα οὐσία τῶν κόσμων, ἡ ὁποία δέν ἐξεδήλωσε ἐξ ἑαυτῆς Φῶς καί δέν ἐγίνε ἐκ τούτου αὐτόφωτος, εἶναι Ἄδης. Πᾶσα ψυχὴ ἡ ὁποία δέν φέρει (διότι δέν ἐξεδηλώθη ἐξ ἑαυτῆς) Φῶς, δέν δύναται παρά νά ἔλθῃ ἐκεῖ, μετά τόν θάνατον τοῦ φυσικοῦ της ὀργανισμοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀναλογία αὐτῆς.

Μή ἔχουσα ἐξ αὐτῆς Φῶς εἰς Ἄδην θά ἔλθῃ. Δύο εἶναι αἱ χῶραι εἰς τὰς ὁποίας οἰκοῦν αἱ ψυχαί. Ὁ Ὀλυμπος καί ὁ Ἄδης. Αἱ χῶραι τοῦ Φωτός καί αἱ χῶραι τοῦ σκότους. Ἡ Περσεφόνη, εὐρισκομένη εἰς τήν χῶραν τοῦ Φωτός, διαδηλοῖ τήν αὐτόφωτον ψυχὴν. Ὡς αὐτόφωτος ψυχὴ, ὡς ἀγνή Παρθένος, ἔχει ὡς μνηστῆρα τόν Διόνυσον. Διὰ νά ὑπάρξῃ ὡς αὐτόφωτος ψυχὴ ἐγένετο τοιαύτη, ὡς τοιαύτη δέ ἔμαθε ἐκ τοῦ πατρός της Διὸς τό ἔργον τοῦ Ἑρωτος. Ἡ τοιαύτη γνῶσις τῆς ὑπέμνησε τό ἔργον τό ὁποῖον ἔχει νά πληρώσῃ πρός τήν ἀδελφὴν της ψυχὴν τήν εὐρισκομένην ἐν τῷ σκότει. Ὁ Ἑρως τήν ὠδήγησεν εἰς τήν πληρωσιν τοῦ καθήκοντος. Τό καθήκον τῆς ὑπηγόρευσε τήν κάθοδόν της εἰς τόν Ἄδην. Ἡ Περσεφόνη δέν ἔπεσε, ἀλλὰ κατῆλθε ἐκουσίως, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν της, ὅτι ἡ ἐκ νέου ἄνοδός της ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς λειτουργίας τοῦ ἰδίου νόμου τοῦ Ἑρωτος.

Ὁ ἰσχυρισμός ὅτι ἡ ψυχὴ τῆς Φύσεως ὑπῆρξε πρό τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καί ὅτι κατεῖχε πλήρη τήν γνῶσιν, δύναται νά διασκεδάσῃ μόνον ἀδυναμίας. Ἡ ἐρμηνεία, ὅτι ἡ Περσεφόνη εἶναι ἡ προϋπάρξασα τελεία ψυχὴ καί ὅτι ἔπεσε πρός τόν Ἄδην συνεπεία τῶν πρός τόν Ἑρωτα τάσεων αὐτῆς, εἶναι ἐρμηνεία ἐξαχθεῖσα ἀπὸ βέβηλον σκέψιν, ἀπὸ μὴ μεμνημένους εἰς τὰς ἀληθείας τῆς Φύσεως ἀνθρώπων.

Πάντες οἱ γράψαντες περὶ Ἑλευσινίων, καθ' ὑπόθεσιν πάντοτε διίσχυρισθησαν ὅτι ἡ Περσεφόνη εἶναι τό σύμβολον τῆς ἐκπεσούσης ἐκ τοῦ Φωτός εἰς τό σκότος ψυχῆς καί ἡ ἐν τῷ Ἄδῃ παρμονὴ της ὁ ἐξίλασμός αὐτῆς.

Τὰ πάντα βαίνουν ἐκ τοῦ ἀτελοῦς εἰς τό τέλειον, ἐκ τοῦ χάους πρός τήν τάξιν, ἐκ τοῦ σκότους πρός τό Φῶς, ἐκ δυσμῶν πρός ἀνατολάς.

Ἡ Περσεφόνη δέν ἔπαθε πτώσιν. Ἡ Περσεφόνη εἶναι ἡ φωτεινή ψυχή, ἡ ὁποία κατῆλθε πρὸς πλήρωσιν τοῦ νόμου τῆς ἀλληλεγγύης, πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἔχει ἡ φωτεινή ψυχὴ πρὸς τὰς ἐν τῷ σκότει εὐρισκομένας τοιαύτας, πρὸς τοὺς ἐν δοκιμασίᾳ εὐρισκομένους ὁμοίους μας.

Ἡ κάθοδος τοῦ Προμηθέως, πρὸς μετάδοσιν τοῦ φωτός πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, αἱ σχέσεις τοῦ Θεοῦ Διὸς πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ Δευκαλίωνος, αἱ πάντοτε διὰ τοῦ νόμου τοῦ Ἑρωτος πρὸς τὰς Νύμφας μεταμορφώσεις αὐτοῦ, ἡ μεταξὺ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κάθοδος τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἡ ὑπὸ αὐτοῦ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀναγκῶν του, δέν μαρτυροῦν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τῆς Περσεφόνης ὅτι διέπεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου τῆς προστασίας καὶ βοηθείας τῆς παρεχομένης πρὸς τὰς ἀδυνάτους ψυχάς; Ὁ αὐτὸς νόμος δι' ὅλας τὰς διασωθείσας ἀλληγορικὰς εἰκόνας τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Τὴν πρὸς τὰς οὐσίας τοῦ Ἄδου μῆζιν τῆς Περσεφόνης διαπιστώνει ὁ Θεὸς Ἀπόλλων. Μήπως καὶ ἡ διαπίστωσις αὕτη δέν ἀποκαλύπτει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τί συνέχει τὸν Ἄδην πρὸς τὸν Ὀλυμπον;

Τὴν κάθοδον τῆς Περσεφόνης ἐπακολουθεῖ ἡ κάθοδος τοῦ μνηστήρος της Διονύσου, ὁ ὁποῖος καὶ τίθεται εἰς διάθεσιν αὐτῆς. Τὴν Θεῖαν Κόρην παρακολουθεῖ ἡ Μήτηρ αὐτῆς Δήμητρα καὶ ἀποκαλύπτει εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου.

Ὁ Διόνυσος ἀποκαλύπτει τὸν Θεῖον χυμὸν τῆς σταφυλῆς. Ὁ σῖτος καὶ ὁ οἶνος ὑπῆρξαν τὰ κατ' ἐξοχὴν σύμβολα τῶν Μυστηρίων καὶ αὐτῶν τῶν Χριστιανικῶν. Ὑπὸ τὰ σύμβολα ταῦτα κρύπτονται αἱ μεγαλύτεραι ἔννοιαι, αἱ ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὸν πνευματικὸν κόσμον ἐκ τοῦ ὁποῖου ἦλθεν ἡ Θεὰ Δήμητρα καὶ ὁ Διόνυσος. Ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν Μυστηρίων ἀπέδιδον σπουδαιότητα εἰς τὰς σχέσεις Περσεφόνης καὶ Διονύσου.

Προφανῶς πρόκειται περὶ πνευματικῶν νόμων τοὺς ὁποίους ὁ μουούμενος ἔπρεπε νά μάθῃ. Ὁ Διόνυσος ἀποκαθίσταται εἰς τὰς ἐρωτικὰς του σχέσεις μέ τὴν Περσεφόνην καὶ διὰ τῶν σχέσεών του τούτων καθίσταται ὁ ἐλευθερωτὴς αὐτῆς, λαμβάνων τὸ ὄνομα Διόνυσος Ἐλευθερεὺς.

Ὁ Ἰακχος, ἐξελίσσεται εἰς Ἐλευθερέα Διόνυσον. Τοῦτο ὑπαγορεύει νά γίνῃ σύζυγος τῆς Περσεφόνης, νά ἐλευθερώσῃ αὐτὴν ἐκ τῆς μίξεως αὐτῆς πρὸς τὰς οὐσίας τοῦ Ἄδου καὶ νά τὴν φέρῃ καὶ τὴν ἀποκαταστήσῃ μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸν Ὀλυμπον.

Εἰς αὐτὰ ὑπάρχει ἡ μεγάλη ἔννοια τῆς ἀποθεώσεως τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ τῆς ὁριστικῆς ἐγκαταλείψεως ὑπ' αὐτῆς τῶν

χωρῶν τοῦ Ἄδου. Ἡ ἀντίληψις περί Διονύσου, τοῦ ὁποίου τό ἔργον εἶναι νά μεταφέρῃ τās ψυχάς ἀπό τās δοκιμασίας εἰς τήν χαράν καί εὐτυχίαν, ἐξέπεσε δυστυχῶς εἰς τήν ἐκτίμησιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί ἐξελήφθη ὡς τό σύμβολον τῆς οἰνοποσίας καί τῆς ἐξ αὐτῆς ἀναισθησίας.

Τά Μυστήρια τῆς Ἐλευσίνος ὑπῆρξαν τά θεμέλια τοῦ διαφωτισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, τά ὑποδείξαντα εἰς αὐτήν τήν ὁδόν πρὸς τό Φῶς τῆς σωτηρίας.

Ἡ εἰκὼν τῆς παλαιούσης πρὸς τό σκότος ψυχῆς διευτυπώθη πλήρως, ὅπως καί τά μέσα δι' ὧν θά δυνηθῇ ἐξ αὐτῶν νά ἐξέλθῃ νικῆτρια. Ἰδοὺ διατί οἱ μυηθέντες εἰς τά Μυστήρια ὠμολόγησαν, ὅτι ὁ μυηθεὶς ἐν Ἐλευσίνι ἀνθρώπος θά ἀπόλαύσῃ μετὰ θάνατον εὐδαιμονίας... Ἐάν τῶν μορφῶν καί τῶν ὄντων μήτηρ εἶναι ἡ Γῆ, διότι διαθέτει πρὸς ὀργάνωσιν αὐτῶν τήν οὐσίαν της, πατήρ τούτων εἶναι ὁ Ἥλιος, διότι ἄνευ τοῦ Φωτός αὐτοῦ οὐδέν θά ἡδύνατος νά ὀργανωθῇ, οὐδέν θά ἡδύνατο νά ζήσῃ. Ἄνευ τοῦ Φωτός τοῦ Ἥλιου ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός δέν θά ὑπῆρχε καί ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ δέν θά εἶχε μέσον ἐκδηλώσεως τῶν ἐνεργειῶν αὐτῆς.

Ὁ Ἥλιος εἶναι ὁ πατήρ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καί ὁ συντηρητὴς αὐτοῦ διὰ τοῦ Φωτός του καί ὡς ἐκ τούτου τό ἀνθρώπινον γένος ὀφείλει νά γνωρίζῃ νά ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτόν εὐλινκρινῇ χαιρετισμόν.

Ὅθεν ἡμεῖς ἄς ἀπευθύνωμεν πρὸς αὐτόν χαιρετισμόν, πρὸς τόν φωτοδότην τοῦ κόσμου, πρὸς τόν διαλύοντα ὅλα τα σκότη, πρὸς τόν φέροντα πρὸς τήν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου τήν γλυκύτητα καί τήν χαράν τῆς ζωῆς.

Λευκὴ ἑορτὴ εἰς Ἐλευσίνα ἔτος 1923

Ἀπὸ τό βιβλίον Διοδ. Καρυδάκη «Τεκτονικὲς ὁμιλίαι Σπύρου Νάγου».

ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΠΑΥΛΕΑΣ

‘Ο Μεγαλέξανδρος

‘Αν δέν ἔδινε τή μάχη στό Γρανικό ποταμό
 ὁ Μεγαλέξανδρος δέ θά προχωροῦσε νά κυριεύσει τήν Περσική
 αὐτοκρατορία καί νά φτάσει στόν ‘Ινδό Ποταμό·
 ἀκόμη ἴσως νά μήν πέρναγε τόσον ὀλιγάριθμος
 ὅπως ἦταν ὁ στρατός του οὔτε καί τόν ‘Ελλήσποντο·
 μά πίστευε στή σάρισσα καί στόν ἑαυτό του
 καί θυμόταν τόν ‘Αριστοτέλη τόν παντεπιστήμονα ἐκεῖνον ‘Ελληνα
 πώς ἔπρεπε νά περάσει ὅλα τά σύνορα τοῦ κόσμου
 τό μεγάλο ποίημα ἡ ‘Ιλιάδα·
 διαισθανόταν τήν ἀφοβία του καί τήν ἔμφυτη στρατηγική
 ἑνός Μιλτιάδη καί τοῦ μεγάλου ναυμάχου τοῦ Θεμιστοκλή·
 γι’ αὐτό ἔστειλε ἀφιέρωμα νά κρεμασθῇ στόν Παρθενώνα
 στήν Παλλάδα στό τότε τῶν πάντων παιδευτήριο στήν ‘Αθήνα
 τά νικημένα ὅπλα τῆς ‘Ασίας ἐκ τοῦ μέρους τῶν ‘Ελλήνων
 πλήν Λακεδαιμονίων·
 ἐκεῖνο τό πλήν Λακεδαιμονίων τό θαύμαζε πολύ
 καί πολύ τόν τρόμαζε ἐκεῖνο τό «πλήν Λακεδαιμονίων»
 ὥστερα τό λησμόνησε σάν πῆγε στήν ἔρημο—
 κι ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τοῦ ‘Αμμωνα τόν ὑποδέχτηκαν
 ὑποτελεῖς καί στολισμένοι καί τόν προσφώνησαν «παῖδα Διός»·
 Καί τό πίστεψε πολύ αὐτό ὁ Μεγαλέξανδρος
 γι’ αὐτό σκότωσε τό γέρο Παρμενίωνα
 καί τόν Κλεῖτο τούς ἀπροσκύνητους·
 μά εἶχε καταλάβει τό λάθος του·
 ἔπρεπε νά σπεύσει καί νά καταλάβει τή Ρώμη
 καί ν’ ἀφήσει τό «παῖδα Διός», κουδοῦνι τό καταστρεπτικό,
 πού τοῦ θόλωσε τό νοῦ καί δέν πρόλαβε νά στραφεῖ στή Δύση
 πού τόν περίμενε μέ τόν ‘Ελληνισμό της.

‘Από τόν Β΄ Τόμο «‘Αναφορά στόν ‘Ηρακλή
 γιά τόν Καθαρό τῆς Οἰκουμένης»

Ἐκυκλοφόρησε σ' ἓναν κομπὸ τόμο

ΚΩΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀρχαιοελληνικά

Ἐπιλογές ἀπὸ τὰ Ὀμηρικά Ἔπη

Ἐπιλογή ἀπὸ τὴν Ἰλιάδα

Ἐπιλογή ἀπὸ τὴν Ὀδύσσεια

Μεταφράσεις

Πυθαγόρεια Χρυσᾶ Ἔπη

Θουκυδίδου Περικλέους Ἐπιτάφιος

Περίληπτικές Ἀφηγήσεις

Πλάτωνος Συμπόσιον ἢ περί Ἔρωτος

Πλάτωνος Φαῖδρος ἢ περί Καλοῦ

Πλάτωνος Ἀξίохος ἢ περί Θανάτου

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους

Πλάτωνος Φαίδων ἢ περί Ψυχῆς

Ὁ Πλάτων γιά τὴν Παιδεία <Νόμοι—Πολιτεία>

Ὁ καταποντισμός τῆς Ἀτλαντίδος <Τίμαιος>

Πλουτάρχου Ἑπτὰ Σοφῶν Συμπόσιον

Τιμᾶται Δρχ. 400

ΑΙΜΙΛΙΑ ΙΒΟΥ

‘Ο άνθρωπος ‘Ο μεγάλος αὐτοαγνοούμενος

(συνέχεια από τό προηγούμενο)

«‘Ο καθρέφτης του Νοῦ δέν μπορεῖ νά ἀντανακλᾷ ταυτόχρονα τόν οὐρανό καί τή γῆ. Γιατί ἡ εἰκόνα του ἑνός σβύνεται ἀπό τή στιγμή πού ἡ ἄλλη ἀντανακλᾶται μέσα ἀπ’ τά βάθη του» Ζαηνοπὶ

‘Ο μικρόκοσμος ἄνθρωπος, γέννημα καί θρέμμα τοῦ Μακροκόσμου, περικλείνοντας μέσα του ὅλες τίς οὐσίες καί τίς δυνάμεις τοῦ τελευταίου, στέκεται ἀπέναντι σ’ αὐτόν σάν μιά ὄντοτητα ξεχωριστή, ξένος πρὸς ξένον, σέ μιά σχέση δυαδικότητας, ὑποκειμένου πρὸς ἀντικείμενο. Ἀρχίζει ἔτσι ἀνιχνεύοντας βῆμα πρὸς βῆμα τό ἄγνωστο σ’ αὐτόν περιβάλλον. Ἐργάζεται μέ τόν νοῦ ἀναλύοντας, συνθέτοντας, κατανοώντας τό ὑλικό πού τοῦ προσφέρουν οἱ ἐμπειρίες τῶν αἰσθήσεων. ‘Ο δρόμος εἶναι ἀτέλειωτος... ‘Ο νοῦς παγιδεύεται, περιπλέκεται μέσα στά πολλά, χάνει τήν ἡρεμία του μέσα στή σύγχυση τῶν αἰσθήσεων καί ἀποκόβεται ὁλοένα καί περισσότερο ἀπό τήν πνευματική του πηγή. Γίνεται ἔτσι ὁ μεγάλος δημιουργός τῆς πλάνης καί τῆς χωριστικότητας, ὁ «φονιάς τοῦ ἀληθινοῦ», ὑψώνοντας μόνος του τά τεῖχη πού τόν κρατοῦν μέσ στό σκότος τῆς ἄγνοιας.

‘Η ἀνθρωπότητα διανύει σήμερα — ἐδῶ καί χιλιάδες χρόνια — τή Σιδηρᾶ Ἐποχή, τήν Kali-Yuga τῶν Ἰνδικῶν παραδόσεων, μιά φάση τῆς γήινης ἐξέλιξης, ὅπου ἡ πόλωση τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου μέσα στό πυκνό ὑλικό ἔχει φθάσει στό ἔσχατο σημεῖο. Ἀνώτατη ἀρχή τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου, παίζοντας γι’ αὐτόν τό ρόλο «ψυχῆς» καί συνδέοντας τά κάτω μέ τά ἄνω, ὁ νοῦς, στήν κατώτερη ὄψη του, ἐκείνην πού εἶναι στραμμένη πρὸς τό μορφικό σύμπαν: Συγκεκριμένη διάνοια, στενή λογική, ἐπιστημονική σκέψη, περιορίζουν τήν ἀνθρώπινη συνειδητότητα στήν ἐξωτερική ὄψη τῶν πραγμάτων καί στήν περιφέρεια τῆς ὑπαρξῆς του. ‘Η ἐπικοινωνία μέ τήν οὐράνια ρίζα καί τόν οὐράνιο μίσχο του συσκοτίζεται, τό φῶς πού προσλαμβάνει ἀπό αὐτήν δέν εἶναι ἀρκετό γιά νά διαλύσει τήν σύγχυση. Ζεῖ καί κινεῖται ἔτσι ὁ ἄνθρωπος μέσα σέ

μιά διπολικότητα. Δύο νόμοι καί δυό δυνάμεις αντίρροπες τόν διεκδικούν, τό πνεῦμα καί ἡ ὕλη, ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ. Ἀνήκει στόν οὐρανό καί ἡ γῆ τόν κρατάει αἰχμάλωτο ἐπάνω στόν σκληρό Καύκασό της. Μέσα ἀπό τά μύχια τῆς ὑπαρξῆς του ἀναλάμπει σέ ὦρες αἰθρίας ἡ οὐράνια καταγωγή του. Τήν ὑποψιάζεται, τήν ὀραματίζεται, ἐμπνέεται ἀπ' αὐτήν, ἀντλεῖ πίστη καί δύναμη. Ὁ ἄλλος ὁμως νόμος, ὁ νόμος τῆς γῆς, ὁρμάει καί πάλι νά ἐπιβάλει τό κράτος του, καθελώνοντάς τον στήν πλάνη καί τήν πνευματική συσκοτίση. Ὁ καθρέφτης ὁμως τοῦ νοῦ δέν μπορεῖ νά ἀντανακλᾷ ταυτόχρονα τόν οὐρανό καί τή γῆ, τό πνευματικό καί τό ὑλικό. Πρέπει ἡ μία ἀπό τίς δύο εἰκόνες νά παραμερισθῇ, προκειμένου νά προβάλει ἡ ἄλλη.

Γιά τόν Ἑσωτερισμό ὁ ἄνθρωπος στή σημερινή του κατάσταση θεωρεῖται νεκρός, θαμμένος μέσ στό σκοτάδι τῆς ὕλης. Τό φῶς πού ὁ ἴδιος νομίζει σάν ἐγρήγορσή του δέν εἶναι παρά ἓνας ὕπνος κί ἓνα ὄνειρο μπρός στό ἀληθινό φῶς. «Ἄφετε τοὺς νεκρούς θάπτειν τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς» λέγει χαρακτηριστικά ὁ Ἰησοῦς.

Βασική ἐπιδίωξη ὄλων τῶν Ἑσωτερικῶν σχολῶν καί τῶν Μυστηρίων ἡ ἀπόσπασή τοῦ νοῦ ἀπό τήν ἀδιάκοπη περιπλάνησή του μέσα στον κόσμο τῆς Μαγῆς, ἡ ἐπιβολή σ' αὐτόν νηνεμίας καί κάθαρσης ἀπό τή γήινη ταραχή καί τή γήινη σκόνη, ὥστε νά μπορεῖ νά καθρεφτίζει τό ἀληθινό καί τό αἰώνιο. Ὅταν ὁ μαγνίτης δέν ἔλκει τή βελόνα, ἡ αἰτία βρίσκεται στή σκουριά πού τή σκεπάζει καί ὄχι στὸν μαγνήτη.

Ἀποσπασμένος ὁ ἄνθρωπος ἀπό τίς γήινες διεκδικήσεις καί διακρίσεις, ἀνάλαφρος ἀπό τίς γήινες κτήσεις, μέσα στή σιγή τῶν αἰσθήσεων καί τοῦ νοῦ, μπορεῖ ν' ἀφυπνισθῇ ἀπό τὸν ὕπνο τῶν χιλιετηρίδων. Καί ζώντας ἐπάνω σ' αὐτή τή γῆ τῆς *avidia* καί τοῦ σκότους, νά βιώνει μέ τήν ἐσωτερική του ὑπόσταση τήν μακαριότητα ἑνός χαμένου πρωτεϊκοῦ παραδείσου. Γιατί: «ὁ παράδεισος βρίσκεται ἐκεῖ, πίσω ἀπ' αὐτή τήν πόρτα, στό πλαϊνό μου δωμάτιο. Μά ἔχω χάσει τό κλειδί...» λέγει ὁ μυστικός Γκιμπράν.

«IGNE NATURA RENOVATUR INTEGRA» (INRI) Ροδοσταυρικόν

Ἡ ἐξέλιξη, ὁ παγκόσμιος αὐτός νόμος, ὠθεῖ τά πάντα μέ ἀριθμητική ἀκρίβεια πρὸς τὰ ἐμπρός, πρὸς τήν ἐκδήλωση τοῦ κεκρυμένου θεοῦ τους, θά φέρει τὸν ἄνθρωπο, μέσα σέ μελλοντικούς κύκλους, πού ὑπνώττουν ἀκόμη στή μήτρα τοῦ χρόνου, σέ μιά τελείωση ἀσύλληπτη ἀπὸ τή σύγχρονη διάνοηση.

Ἡ ἀνθρωπότητα, ὅπως εἶπαμε, ἐργάζεται σήμερα μέ τήν ὄψη

«κατώτερος Νοῦς», συγκεκριμένη λογική, ἀπόρροια τῆς τρίτης ὀψευως τῆς πνευματικῆς τῆς Ἀτομικότητος. Ὁ Νοῦς αὐτός εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ἐνεργὸς δύναμη ποὺ κινεῖ τὸν ἄνθρωπο. Σὲ μίαν ἐπόμενη φάση ὁ ἄνθρωπινος νοῦς, προσλαμβάνοντας ὁλοένα καὶ περισσότερο φῶς ἀπὸ τὴν πνευματικὴν του ἐκπόρευση, ποὺ εἶναι ἡ θεία Διάνοια, ὁ Καθαρὸς Λόγος, θά ὑψωθῇ πρὸς τὴν ἀνώτερη σφαῖρα του, τὴ θέαση τῆς ἀλήθειας καὶ τὴν κατανόηση τοῦ Θείου σχεδίου.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνθρώπινη καρδιά δὲν ἔχει ἀκόμη ἀποκαλυφθῇ σ' ὅλο τὸν πλοῦτο καὶ τὴν ἔκταση τῶν δυνατοτήτων της. Μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀνώτερης θυμικῆς φύσης του, σὲ μίαν ἐπόμενη, ἐξελικτικὴν περίοδο, ὁ ἄνθρωπος θά ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὴ δευτέρα ὄψη τῆς πνευματικῆς του Ἀτομικότητος, ποὺ εἶναι ἡ ὄψις Buddhi τῶν ἰνδικῶν παραδόσεων, ἡ ὄψις «Χριστός» καὶ ψυχικὸς φωτισμός. Τό θεῖο συναίσθημα, ἡ Ἀγάπη - Σοφία, χαρακτηριστικὸ τῆς ὀψευως αὐτῆς τοῦ «Υἱοῦ» τῆς Δημιουργίας, θά διαλύσῃ μὲ τὴ ζωογόνο πνοή της τὴν πλάνη τῆς γήϊνης χωριστικότητος, συνδέοντας καὶ ἐνοποιώντας τίς πολλαπλές ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς καὶ τίς πολλαπλές καρδιές, στή μία καὶ ἐνιαία ζωῇ, τὴ μία καρδιά, ποὺ εἶναι ἡ καρδιά τοῦ Θεοῦ. Στὴν ἐξελικτικὴ αὐτὴ φάση ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὁ «Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου», ἀναγεννημένος στή ζωῇ τοῦ «Χριστοῦ», τοῦ υἱοῦ τῆς Δημιουργίας.

Ἡ σύνδεση τέλος τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν πρώτη ὄψη τοῦ πνευματικοῦ του Ἐγῶ, ποὺ εἶναι ἡ ὄψις «Πατήρ» Βούληση καὶ Ἰσχύς πνευματικὴ, θά φέρῃ αὐτόν σὲ πλήρη ταύτιση μὲ τὸ ἀρχέτυπό του καὶ τὸν Δημιουργό Θεό. «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ μου ἓν ἐσμέν». Ὁ Ὀλυμπος τοῦ Μακροκόσμου, μὲ τίς ἐξουσίες τῶν δώδεκα θεῶν του, θά ἔχει γεννηθῇ μέσα στὸν Μικρόκοσμο. Ὁ Ὅσιρις τῆς γῆς θά ἔχει συγχωνευθεῖ μὲ τὸν Ὅσιρι τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ σαρκικός Ἀδάμ μὲ τὸν οὐράνιο Ἀδάμ.

Ἄν ἡ πρώτη ἀπὸ τίς τρεῖς αὐτές ἐξελικτικὲς μεταμορφώσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν πνευματικὴν γέννηση, τὴ γνωστὴν σάν δευτέρα γέννηση ἢ γέννηση «ἀνωθεν» — γέννηση τοῦ Χριστοῦ - Διούσου — ἡ δεύτερη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν Ἀνάσταση, τὸν ὀριστικὸ ἀποχωρισμό ἀπὸ τὸν ὑλικό ἑαυτό, τὸν θάνατο στήν ὕλη καὶ τὴ ζωῇ σὲ πνεῦμα. Γιά νὰ ἀκολουθήσῃ μὲ τὴν τρίτην κατάκτηση τὸ ὑπέρτατο ἐκεῖνο πνευματικὸ ἐπίτευγμα, τὸ γνωστὸ σὰν χριστιανικὰ μυστήρια σάν «Ἀνάληψις», ἐξοδος ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν γήινων γεννήσεων καὶ τῆς γήϊνης ἀνάγκης καὶ συγχώνευση μὲ τὴ ζωῇ τοῦ Θεοῦ. Ἡ γήϊνη περιπέτεια ἔχει τελειώσει. Τὸ θεῖο σπέρμα ἔγινε καρπός, τὸ πνευματικὸ ἔμβρυο πνευματικὸ Ἐγῶ. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ χρόνου

πέρασε έξω από τό χρόνο, πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ὁ τελευταῖος ἄθλος τοῦ Ἡρακλέους εἶναι ἡ νίκη του κατὰ τοῦ τρομεροῦ Κερβέρου τοῦ Ἄδη. «Εἶμαι ὁ ζῶν. Κρατῶ στὰ χέρια μου τὰ κλειδιά τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου».

Γιὰ νὰ συντελεσθοῦν τὰ μεγάλα καὶ θαυμαστά αὐτὰ πνευματικά γεγονότα — γεγονότα φυσικά, πού σήμερα ὡστόσο φαντάζουν σάν ὑπερφυσικά — θὰ πρέπει νὰ ἀναπυχθοῦν μέσα στὸν ὑλικὸ ἄνθρωπο ἀντίστοιχες ἐξελικτικές μεταβολές. Κέντρα νοητικά καὶ αἰσθητήρια ὄργανα πού σήμερα ὑπνώπτουν, θὰ πρέπει νὰ ἐνεργοποιηθοῦν, φέρνοντας σέ σύνδεση τὸν φυσικὸ ἄνθρωπο μέ τὸν ὑπερφυσικόν, τὸ ἔξω μέ τὸ μέσα. Τό δημιουργικὸ πῦρ, τὸ θεῖο πῦρ, ἀγρυπνεῖ καὶ προσμένει τὴν ὥρα... Ἡ ἀποκοιμισμένη θεὰ «Κουνταλίνη» μητέρα τῶν κόσμων, θὰ ἐγερθῇ μέσα ἀπὸ τὸν ὕπνο τῶν χιλιετηρίδων, πυροδοτώντας μέσα στό ἀνθρώπινο σῶμα κέντρα - κλειδιά, πού θὰ τοῦ ἀνοίξουν τίς πύλες πρὸς τὸ ὑπερέραν. Ὁ μυστηριακὸς τεχνουργὸς καὶ χαλκέας Ἡφαιστος θὰ κατεργασθεῖ πάνω στὸν ἀνθρώπινο ἄκμονα τὴν ἀπρόσβλητη ἀπὸ τὴ γήινη φθορὰ πανοπλία τοῦ πνευματικοῦ ἥρωα.

Μέσα στίς μυστηριακές ὁργανώσεις τῆς ἀρχαιότητος, οἱ μαθητὲς ἐδιδάσκονταν τὸν τρόπο καὶ τὰ μέσα πούμποροῦσαν νὰ ὀδηγήσουν στὰ ἡρωικά αὐτὰ ἐπιτεύγματα μέσα σέ χρονικὸ διάστημα πολὺ πιὸ σύντομο ἀπὸ τὸ φυσιολογικόν. Μὲ τὸν πόθο νὰ καίει ἀσίγαστος μέσα τους σάν μία ἄσβεστη φλόγα «ἐπιτακτικὸς σάν τὴν ἀναπνοή καὶ σάν τὴν ἐπιούσια τροφή» εἶχαν νὰ διανύσουν τὴ μοναχικὴ ἀτραπὸ τῶν δοκιμασιῶν, γιὰ νὰ βγοῦν κάποτε μέσα ἀπ' αὐτὴν ἐξαγνισμένοι καὶ τετελεσμένοι — στή «διπλῇ τους τελειοποίησιν» — ψυχές - νύμφες, ἄξιες νὰ νυμφευθοῦν τὸν νυμφίον Διόνυσον καὶ τὸν νυμφίον Χριστόν.

«Τὴ μεγάλη μέρα νᾶσαι μαζί μας» Βιβλίον τῶν Dzryan

Θὰ ἔλθῃ ἐποχή — λέγει ἡ Μπέζαντ — πού ἡ πλειονότητα τῶν ἀνθρώπων πάνω στή γῆ μας αὕτῃ, θὰ ἔχουν γίνει διδάσκαλοι πνευματικοί, Chohans, Βοῦδδες, ἀναστημένοι Χριστοί. Ἡ διόραση καὶ ἡ ἐνόραση, συνειδησιακές καταστάσεις ἀσύλληπτες, θὰ εἶναι κτῆμα τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ὑποκρισία, τὸ ψέμα, ἡ κακία, τὸ μῖσος δὲν θάχουν καμμιὰ θέσιν ἀνάμεσά τους. Θὰ εἶναι ἡ λαμπρὴ καρποφορία καὶ ἡ δυγκομιδὴ τοῦ γήινου μόχθου. Συγκομιδὴ ὅπου ὁ ἱστορικὸς Κρισνᾶ, ὁ Βοῦδδας, ὁ Ἰησοῦς, δὲν ὑπῆρξαν παρὰ οἱ ἀπαρχές, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ οἱ πρωτότοκοι πάνω στή γῆ. Ὁ κύκλος τῆς Ἀνάγκης θὰ ἔχει λήξει γι' αὐτούς.

Ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς γήινης ἀνάγκης καὶ τοῦ γήινου Κάρμα δίνει φτερά ἀνυποψίαστα στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, τὰ φτερά πού ὁ Ἰσοβίτης κατάδικος νοιώθει νὰ ξανοίγονται μέσα του ὅταν τοῦ ἀναγγέλλουν τὴν ἀπόφαση τῆς ἀπελευθέρωσής του. «Κύκλου τ' ἂν λῆξαι καὶ ἀναπνεῦσαι κακότητος» ἦταν ἡ εὐχή, πού οἱ πιστοὶ τοῦ Ὁρφοισμοῦ ἀντήλλασσαν μεταξύ τους, κάτι ἀνάλογο μέ τὴ δική μας πασχαλινὴ εὐχή «Καλὴ ἀνάσταση».

Μέσα στὶς Στροφές τῶν Τζυάν, τὸ πανάρχαιο αὐτὸ ἱερό βιβλίο, ἐπαναλαμβάνεται κάθε τόσο σὰν ἓνα σύνθημα καὶ σὰν μιά εὐχή, ἡ συμβολικὴ φράση: «Τῇ μεγάλῃ μέρᾳ νᾶσαι μαζί μας». Ἡ μεγάλη αὕτὴ μέρα δέν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἐκείνη μέρα, ὅπου ἡ τετελεσμένη ἀνθρωπότητα θὰ ἀξιωθῇ νὰ ἀντικρύσει πρόσωπο μέ πρόσωπο τὸν Δημιουργό της. Καί θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἐκείνη ἡ τόσο παρανοημένη ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ θεολογία «Δευτέρα παρουσία», ἡ τρομερὴ ἡμέρα τῆς Κρίσεως, ὅταν οἱ ἀνθρώπινες ψυχές θὰ ἔχουν νὰ κριθοῦν ἀπὸ τὸν «ἐν δόξῃ Χριστό» σ' ἐκεῖνες πού θὰ περάσουν πρὸς τὴ «Βασιλεία» καὶ σ' ἐκεῖνες πού θὰ ἀποκλεισθοῦν ἀπ' αὐτήν «Οὐ τῆς Βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος» λέγει τὸ Χριστιανικὸ Credo.

Σύμφωνα, ἐν τούτοις, μέ τίς ἀντιλήψεις τοῦ Ἑσωτερισμοῦ, ἡ διαλογὴ αὕτῃ τῶν ἀνθρώπινων ψυχῶν δέν θὰ ἔχει τὸν χαρακτῆρα μιᾶς τιμωρίας καὶ μιᾶς καταδίκης αἰώνιας, ἀλλὰ μιᾶς ἀπονομῆς δικαιοσύνης. Τό μῆμα τῆς ἀνθρωπότητας, πού δέν θὰ ἔχει ὀλοκληρώσει τὴν πνευματικὴ του ἀνάπτυξη, θὰ εἶναι οἱ μαθητές, οἱ ἐπανεξεταστέοι ἢ οἱ ἀπορριφθέντες, πού θὰ ἔχουν νὰ ἐπαναλάβουν τὰ γήινα μαθήματα, σέ μιά νέα σχολικὴ περίοδο ἐπάνω στὴ γῆ. Ἔως τὴν ἡμέρα ἐκείνη, πού κί' αὐτοὶ ἐπίσης θὰ ἀξιωθοῦν νὰ περάσουν πρὸς τὴ «Βασιλεία», πολῖτες στοῦ Κράτος τοῦ Θεοῦ.

«Ψαύεις τὸν οὐρανὸ ὅταν ψαύεις τὸ ἀνθρώπινο σῶμα» Novalis

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιστήμη λέγοντας ὅτι ἡ ὕλική πραγματικότητα καὶ ὁ ὕλικός ἀνθρώπος εἶναι μία πλάνη καὶ μιά ψευδαῖσθηση, δέν ἐννοεῖ ὅτι θὰ πρέπει γιὰ τὸν λόγο αὐτόν νὰ ἀγνοήσει ὁ ἀνθρώπος τὸν φυσικὸ κόσμο καὶ νὰ καταργήσει τὴ ζωὴ τοῦ σώματος. Ἀντίθετα πρὸς τίς παρανοημένες ἀντιλήψεις ὀρισμένων θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν, συνιστᾷ τὸν σεβασμὸ τοῦ σώματος καὶ τὴ σωστὴ τοποθέτησή του στό ρόλο πού ἔχει νὰ διαδραματίσει μέσα στοῦ ὕλικό σύμπαν γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ πνεύματος.

Τὸ σῶμα, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δέν εἶναι κακό. Τὸ κακὸ προέρχεται ἀπὸ τὴν ταύτιση τοῦ ἀνθρώπου μέ τὴ σωματικὴ του ὑπόσταση καί

τή σφαλερή αντίληψη ότι ή υπόσταση αυτή και ή ζωή τής ύλης είναι ένας αὐτοσκοπός. Τόσο τό φυσικό, ὅσο καί τά ἄλλα δύο λεπτότερα σώματα, τό ἀστρικό καί τό νοητικό, ἔχουν νά ἐκπληρώσουν μιά σκοπιμότητα, πού εἶναι ή ἀνάπτυξη τής ἀτομικῆς συνειδήσεως στά ἀντίστοιχα πεδία, μέ τό σύστημα τής ἀνταλλαγῆς τῶν κραδασμῶν. Μέσα ἀπό τό φυσικό σῶμα, τό τόσο παρεξηγημένο καί κακοποιημένο ἀπό τόν ἄνθρωπο, θά ἀρχίσει τό ἔργο τής Αὐτοσυνειδησίας, καί μέσα ἀπ' αὐτό θά βλαστήσει ὅταν ἔλθει ή ὥρα, τό ἀθάνατο πνευματικό σῶμα. Εἶναι ἕνας ναός κί ἕνας οἶκος, ή Ιερή Βηθλεέμ, ἀπό τή φάτνη τής ὁποίας θά γεννηθῇ τό πνευματικό βρέφος.

Σύμφωνα μέ τήν ἄποψη αὐτή, δέν εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τό σῶμα μας, ἀλλά τό κατέχουμε καί τό χρησιμοποιοῦμε σάν ἕνα ὄχημα ἢ ἕνα ἄλογο, πού μᾶς ὑπηρετεῖ. Εἶναι ἕνας πολύπλοκος μηχανισμός - πομπός καί δέκτης — μέσα ἀπό τόν ὁποῖο ἐπικοινωνοῦμε σάν ἀτομικές συνειδήσεις μέ τό ἐξωτερικό σύμπαν καί μέ τίς ἄλλες ἀτομικές συνειδήσεις. Θά πρέπει γιά τόν λόγο αὐτόν νά τό διατηροῦμε σέ κατάσταση καλῆς λειτουργίας καί ὑψηλῆς δεκτικότητος, ὥστε νά μποροῦν οἱ κεραῖες του νά συλλαμβάνουν μέ ἀκρίβεια τά μηνύματα πού μᾶς προσκομίζουν ἀπ' ἔξω, καί νά διαβιβάζουν ἐκεῖνα πού ἐκπέμπονται πρὸς τά ἔξω.

Μέσα στόν αἰθερικό φορέα, τό μῆμα αὐτό τοῦ φυσικοῦ σώματος, πού παίζει, ὅπως εἶπαμε, ἕναν ξεχωριστό ρόλο, συνδετικό τής φυσικῆς συνείδησης μέ τήν ὑπερφυσική, κυκλοφοροῦν ρεύματα ἀπό τά λεπτότερα πεδία καί τίς πνευματικές περιοχές. Τά ρεύματα αὐτά, ἐφόσον ή ἀνθρώπινη ἐξέλιξη θά προχωρεῖ, θά ἐπιδροῦν ὁλοένα καί περισσότερο τή φυσική ὕλη, ἀφυπνίζοντας καί ἐνεργοποιώντας μέσα σ' αὐτήν τίς πολωμένες δυνάμεις τῆς ἔως ὅτου κάποτε αὐτή γίνει ἕνας τέλειος φορέας τοῦ πνεύματος, ἱκανή ν' ἀποκρίνεται στοὺς κραδασμούς ὄλων τῶν πεδίων.

Τό φυσικό σῶμα εἶναι ὁ ἐκπρόσωπος στόν ὑλικό ἄνθρωπο τῆς πρώτης ὄψεως τῆς πνευματικῆς του Ἀτομικότητος, τῆς ὄψης «Πατήρ», βούληση καί ἰσχύς πνευματική. Εἶναι τό σῶμα μέσα ἀπό τό ὁποῖο ή ἀνθρώπινη βούληση ἐκδηλώνεται καί παίρνει μορφή, σάν πράξη καί δράση φυσική. Ἔτσι, ἐφόσον ή βούληση καί ή πράξη τοῦ ἀνθρώπου θά συντονίζονται μέ τή θεία βούληση καί μέ τό θεῖο σχέδιο, μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά γίνει ἕνας ἐκπρόσωπος τοῦ Θεοῦ πάνω στή γῆ, φωτίζοντάς την καί μεταμορφώνοντάς την σέ μιά πατρίδα ἀντάξια τῆς καταγωγῆς καί τοῦ ὑψηλοῦ του προορισμοῦ. Γιατί, ὅπως λέγει ὁ Rilke: «Μέ τήν πράξη μόνο Σ' ἀγγίζουμε· καί μέ τά ἴδια τά χέρια μας Σέ φωτίζουμε».

Ἀλλά καί ἡ ἀνθρώπινη μορφή στήν ἐξελικτική της διαδρομή θά λαξεύεται καί θά διαπλάθεται, σέ ἀρμονική συμπόρευση μέ τήν πνευματική ἀφύπνιση, ὥστε νά ἀπεικονίζει ὅσο τό δυνατόν πιό πιστά τό οὐράνιο ἀρχέτυπό της. Τό ἀνθρώπινο ἀγαλμα δέν ἔχει ἀκόμη τελειωθῇ καί δέν ἔχει προβάλει μέσα ἀπό τό σάρκινο ὑλικό του. Μέ τήν πραγμάτωση τῆς ὁμορφιάς - ταυτόσημης μέ τήν ἀλήθεια — σ' ὅλους τούς τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητας, οἱ σημερινές δυσμορφίες, σφραγίδες πού οἱ καρμικές ἐπιπτώσεις ἔχουν ἀποτυπώσει ἐπάνω στόν ἄνθρωπο, θά ὑποχωροῦν, ἀφήνοντας τή θέση τους σέ μιά γαλήνια καί ἐναρμόνια σύνθεση, παρόμοια μ' ἐκείνην, πού τά ἐμπνευσμένα καλλιτεχνήματα τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος μᾶς ἔχουν ἀφήσει. Γιατί «ὁ Θεός εἶναι ἡ ὑπέρτατη ὁμορφιά» καί «μόνο μέ τήν ὁμορφιά πλησιάζει κανεῖς τό Θεό».

«Ἀνοίξτε τά παράθυρα. Ὅταν τά παράθυρα εἶναι ἀνοιχτά ὁ ἥλιος μπαίνει μέσα αὐτοστιγμῇ» Giordano Bruno

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι προορισμένος νά γνωρίσει τόν ἑαυτό του. Γνωρίζοντάς τον νά γνωρίσει τόν Δημιουργό, νά γίνει ὁ ἴδιος ἕνας δημιουργός Θεός. «Ὅποιος γνωρίζει τό Βράχμαν, γίνεται ὁ ἴδιος Βράχμαν». Οἱ δύο κόσμοι, ὁ μικρός καί ὁ μέγας θά συναντηθοῦν κάποια μέρα, καί τό σημεῖο συναντήσεως θά εἶναι μιά ἀπελευθέρωση κ' ἕνα τέρμα, ταυτόχρονα ὅμως καί μιά νέα ἀγνωστή ἀρχή.

Τό ταξίδι, ὅπως εἶπαμε, εἶναι μακρύ καί ἐπίπονο. Ξεκινήσαμε μονάδες αὐτόβουλες καί αὐτοδύναμες, σπερματοκύτταρα πνεύματος μέσα ἀπό τούς κόλπους τοῦ Δημιουργοῦ. Γίναμε στή συνέχεια νήπια πνευματικά πάνω στή γῆ, γιά νά περάσουμε κάποτε στήν ἐφηβική καί τή νεανική πνευματική ἡλικία μας καί νά φθάσουμε στήν πλήρη ἀνδρωσή μας, υἱοὶ Θεοῦ τετελεσμένοι. Κάθε γήινη ζωὴ μας δέν εἶναι παρά μιά μόνο μέρα μέσα στόν ὅλο χρόνο καί κάθε θάνατος μιά ἀντίστοιχη νύχτα ἀνάπαυσης. Κάθε ζωὴ καί κάθε θάνατος μᾶς φέρνουν ὁλοένα καί πιό κοντά πρὸς τό τέρμα.

Εἶναι ἡ μεγάλη ὁδύσσεια τοῦ πνεύματος πάνω στήν πολυτάραχη θάλασσα τῆς ὕλης, μέ τὰ δύσκολα περάσματα τῶν Συμπληγᾶδων καί τίς δελεαστικές φωνές τῶν Σειρήνων. Τά ρεύματα τῶν καιρῶν μᾶς παρασέρνουν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἀργοπορώντας τή διαδρομὴ μας, οἱ ἄλυσσίδες τοῦ Κάρμα βαραίνουν τά βήματά μας. Ὁ «Māra» ὁ βασιλιάς τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων — λέγει ὁ Ἰνδικὸς μῦθος — ἔχει ἕνα φοβερό διαμαντικό πάνω στό στέμμα του, πού παραλύει τόν νοῦ καί τυφλώνει ἐκεῖνον πού τό κοιτάζει. Περπατᾶμε πρὸς τὰ

έξω γιά νά φθάσουμε πρός τά μέσα. Ἀπό μᾶς ἐξαρτᾶται, ὥστόσο, ν' ἀλλάξουμε κατεύθυνση καί νά συντομεύσουμε τή διαδρομή. Μέ τήν ἐλεύθερη βούλησή μας νά κάνουμε τήν ἐπιλογή, ἀνάμεσα στήν πλατειά πολυθόρυβη λεωφόρο τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, μέ τίς ἀτέλειωτες περιπλανήσεις, καί τή «μυστική ἀτραπό» πού συντομεύει τό δρόμο, πηγαίνοντας κατ' εὐθείαν πρός τά μέσα καί τό σκοπό.

Μπορεῖ ἐπάνω στή μοναχική διαδρομή μας κάποια φιλική Ἀριάδνη νά μᾶς ἀπλώσει τό χέρι. Μπορεῖ ἕνα ἄστρο ὁδηγητικό νά φανῇ, ἕνα κάλεσμα ν' ἀκουσθῇ. Μπορεῖ ἀκόμα τό θαῦμα νά συντελεσθῇ ἐδῶ καί τώρα, μέσα σέ μιά καί μόνη στιγμή. Μιά ὀριακή στιγμή ὑπέρτατης ἔντασης καί ἐγρήγορης, πού συμπυκνώνοντας πεῖρα αἰώνων, νά ἔχει τή δύναμη νά σκίζει τά πέπλα καί νά καταλύει τά τείχη. «Ἀπό τή στιγμή αὐτή εἶσαι μαζί μου...» δηλώνει ὁ Ἰησοῦς στόν ληστή τοῦ σταυροῦ. Ἀπό μᾶς ἐξαρτᾶται. Ἀπό τή σταθερότητα τῆς ἀπόφασής μας γιά ἀλλαγὴ στάσης ἀπέναντι στόν κόσμο καί τή ζωή. Ἀπορρίχνοντας τό παρελθόν ἀπό πάνω μας, σάν ἕνα κιτρινισμένο δέρμα νεκρό, πού ἐμποδίζει τή δεκτικότητα, νά ἀνοιχθοῦμε μέ νέα φτερά στό φῶς μιᾶς νέας ἡμέρας. Ὁ θεός δέν κρύβει τόν ἑαυτό του ἀπό τόν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος ἀποκόβεται ἀπ' αὐτόν μέ τά τείχη τοῦ ἑαυτοῦ του. «Χτύπα τήν πόρτα μου... Εἶναι ξεκλειδωτή». Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀπλή, ὅπως τό φῶς τοῦ ἡλίου. Ἄν ἀνοίξουμε τά παράθυρά μας, τό φῶς θά ὀρμήσει μέσα αὐτοστιγμεί. «Πρέπει νά ἔχετε νοῦ καί καρδιά, πού νά εἶναι ἀπλοί — λέγει ὁ Κρίσναμοῦρτι. Ἀπλότητα δέν σημαίνει νά εἴστε ὠμός, νά εἴστε ἀγροῖκος... Πάρτε ἕνα φύλλο ἀπό ἕνα φυτό καί ἐξετάστε το. Πόσο εἶναι ἀπλό. Πίσω ὅμως ἀπό τήν ἀπλότητά του αὐτή υπάρχουν ἀναρίθμητοι χειμῶνες, ἀναρίθμητα καλοκαίρια... Εἶναι τό ἀπαύγασμα μιᾶς μεγάλης πείρας, μεγάλης θλίψεως, μεγάλης χαρᾶς, μεγάλου ἀγώνα, ἀπ' ὅπου ἡ ἀπλότητα αὐτή ἔχει γεννηθῇ. Αὐτό ἀκριβῶς χρειάζεται καί γιά τήν κατανόηση τῆς Ἀλήθειας. Ἕνας νοῦς καί μία καρδιά, πού νά βρίσκονται σε νοήμονα ἐπανάσταση. Ἕνας νοῦς καί μία καρδιά, πού νά ἔχουν γίνει ἀπλοί ἀπό καταστάλαγμα σοφίας».

ΛΟΥΛΑ Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Σκληρός καιρός

Τώρα πού ὁ καιρός
κυλάει πιό γρήγορα κ' οἱ μέρες
ἀποκαλύπτονται στά μάτια μας
χωρίς προφάσεις, τώρα πού συμβαίνουν
ὀλοένα στους δρόμους ἀτυχήματα
ἀθώων καί ἀνύποπτων ἀνθρώπων,
αὐτή τήν ἐποχή, γιατί νά τήν τραγουδοῦμε ἄλλο
μέ τά λυρικά χρώματα τῆς καρδιάς μας
νά τῆς στέλνουμε κάθε τόσο
μηνύματα στοργῆς κι ἀφοσίωσης, ἔτσι,
πού κυλάει ἀδίστακτη ἀνάμεσα σέ ἱκρίωματα,
πού φέρνει προμετωπίδα μιά βούλα αἱμάτινη,
δείγμα σαφές, ὅτι μ' ἐπίδειξη βίας
στέκεται παντοῦ σέ ὅλα τά σημεῖα τῆς γῆς.
Τώρα, λοιπόν, γιατί κι ἐμεῖς μέ τόση ἀφέλεια
νά τήν ὑποδεχόμαστε, προτιμότερο εἶναι
σοβαροί, ἔντιμοι, νά σταθοῦμε μπρός της,
ἂν ὄχι τό ἴδιο σκληροί, τουλάχιστον ἀποφασιστικοί,
γιατί ἡ ἐποχή τούτη δέν εἶναι πιά γιά ὄνειρα,
δέν εἶναι γιά ξέγνοιαστους περίπατους σέ δάση ἢ σέ λίμνες.
Τώρα, ἀπό παντοῦ μᾶς κυκλώνουν ἄγριες μπόρες,
ἀπό παντοῦ ἔρχονται ὀρφανά παιδιά,
γυναῖκες ἔρημες, αἰχμάλωτοι ἄντρες νέοι,
μέ γερασμένα πρόσωπα ἀπ' τά ναρκωτικά,
γυρεύοντας ἀπό κάπου προστασία, ἕνα λόγο τρυφερό,
μιά στέγη ὄχι ἐτοιμόρροπη ἀπό τήν ἑξαλλη βία.
Τώρα, ἀπό παντοῦ σηκώνουν ἄγκυρες τά πλοῖα
καί φεύγουν σέ θάλασσες ἄγνωστες ἀφήνοντάς μας
μονάχα τή μνήμη ωραίων ἡμερῶν, τόν ἥλιο,
πού ἔφεγγε πάνω μας καί χρωμάτιζε γιορτινά
τίς σιλουέτες μας στήν προκυμαία τῶν ὀνείρων.

ΚΩΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Τόμος Α΄

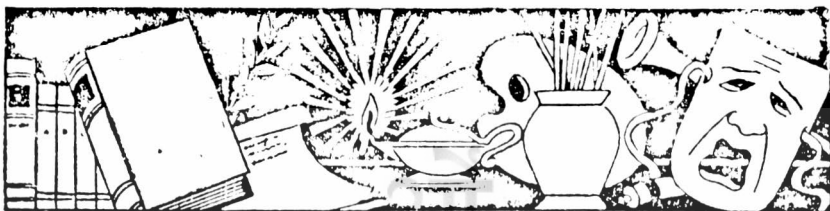
**Ἀπὸ τὴν Προϊστορία
μέχρι τὴν Ἀναγέννηση**

Τόμος Β΄

**Ἀπὸ τὴν Ἀναγέννηση
ὡς τοὺς σημερινούς**

**Α΄ Τόμος δεμένος δρχ. 400
Β΄ Τόμος χαρτόδετος δρχ. 200**

Ἀπό τόν Α΄ τόμο τοῦ ΙΛΙΣΟΥ 1956

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗΣ ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ

Τό πρῶτο ἀπό τά δυό βιβλία τοῦ 1956 πού ἐδημοσίευσε ὁ δυνατός καί βαθύς Στοχαστής τῆς ἐποχῆς μας — «Μεταφυσικῆς Προλεγόμενα» — εἶναι μιά θαυμάσια χειραγώγησι γιά πνευματικό ἀνέβασμα. Τήν σπάνια ἀξία τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, πού πλουτίζει σημαντικά τήν Ἑλληνική Βιβλιογραφία, θά τήν νοιώσουν οἱ ἀναγνώσται τοῦ «Ἰλίου» μέ τά χαρακτηριστικά ἀποσπάσματα μερικῶν κεφαλαίων τοῦ.

Ἑρωτήματα καί Ὑπαινιγμοί

Δέ μπορεῖ νά ἦρθε ὁ ἀνθρώπος στόν κόσμο χωρίς λόγο...

...Ἄν ὁ κόσμος εἶναι τό πᾶν, τό σύμπαν, πρέπει στό πᾶν νά περιέχονται τά πάντα. Μ' ἄλλα λόγια, στόν κόσμο, στό πᾶν, περιέχονται ὄχι μόνον οἱ πραγματικότητες τοῦ Κόσμου, ἀλλά καί οἱ ἄπειρες δυνατότητες,

ἀκόμα καί ὅσα εἶναι ἀδύνατα. Κόσμος εἶναι ὄχι μόνον ὁ φυσικός, ἀλλά καί ὁ μεταφυσικός κόσμος. Καί τά σύνορα πού χωρίζουν τό φυσικό ἀπό τό μεταφυσικό κόσμο δέ μπορεῖ νά βρῶνται φυσικά, δέ μπορεῖ νά βρίσκονται στό τέρμα τοῦ φυσικοῦ κόσμου, γιατί ἂν ὁ μεταφυσικός κόσμος ἀρχίζε ἀπ' ἐκεῖ πού θάταν τό τέρμα τοῦ φυσικοῦ, ἂν δηλαδή τό ἄπειρο ἀρχίζε ἀπ' ἐκεῖ ὅπου θά τέλειωνε τό πεπερασμένο, τότε καί τό ἄπειρο, ὁ μεταφυσικός κόσμος, θά εἶχε μίαν ἀρχή. Ὅ,τι ὅμως ἔχει ἀρχή, ἔχει καί τέλος· τό ἄπειρο, ὁ μεταφυσικός κόσμος, δέ μπορεῖ νάχει οὔτε ἀρχή οὔτε τέλος. Τά σύνορα, λοιπόν, πού χωρίζουν τό φυσικό ἀπό τό μεταφυσικό κόσμο, δέ μπορεῖ νά βρίσκονται παρά μέσα στόν ἐνιαῖο κόσμο, τό φυσικό καί μεταφυσικό. Τά σύνορα πρέπει νά βρίσκονται παντοῦ. Τό πᾶν ὑπάρχει παν-

του... Είναι πολύ πιο βέβαιο ότι το πᾶν υπάρχει μέσα μας παρά ότι υπάρχει έξω από τὸν ἑαυτὸ μας...

... Στὴ ζωὴ δὲ ζοῦμε μόνο τὴ ζωὴ τοῦ κόσμου τούτου. Ζοῦμε — σωστότερα, εἴμαστε ταγμένοι νὰ ζήσουμε — καὶ κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ ἐκείνη πού δέν μᾶς ἔχει δοθεῖ βιολογικά. Ζοῦμε καὶ κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ ἐκείνη πού ὁ θάνατος δε μπορεῖ νὰ τὴν ἐγγίσει ἢ πού τὴν ἐγγίζει μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ καταδειχθεῖ πόσο εἶναι ἀνίσχυρος ἀπέναντί της. Τό «κάτι» αὐτό πού ζοῦμε μέσα μας ἢ πού εἴμαστε ταγμένοι νὰ ζήσουμε μέσα μας εἶναι κάτι ἀπὸ τὸ πᾶν, κάτι ἀπὸ τὸ ἄπειρο, κάτι ἀπὸ τὸ παγκόσμιο ἢ ὑπερπαγκόσμιο πνεῦμα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πολύ μικρός, εἶναι σχεδόν ἓνα τίποτε. Ἡ ἀποστολή του, ὅμως, τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πολύ μεγάλη, ἐγγίζει σχεδόν τὸ σύμπαν.

Τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου

Τίς ἀλήθειες δὲ μπορούμε παρά μόνο νὰ τίς ὑποψιασθοῦμε. Ἡ ἀλήθεια δέν εἶναι κάτι τὸ πραγματικό καὶ φυσικό, δέν ἀνήκει στὴν πραγματικότητα καὶ στὴ φύση. Ἡ ἀλήθεια εἶναι κάτι τὸ μεταφυσικό. Ἡ ἀκρίβεια ἐνός συλλογισμοῦ ἢ ἡ πιστοποίηση ἐνός γεγονότος εἶναι κάτι τὸ οὐσιαστικά διαφορετικό ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Ἡ ἀλήθεια ἔχει περιεχόμενο δικό της καὶ μορφή δική της· δέν ἔχει περιε-

χόμενο πού τὸ παίρνει ἀπὸ τὰ πράγματα, οὔτε μορφή πού τὴν παίρνει ἀπὸ τὴν ἀνακριτική λειτουργία τοῦ νοῦ μας ἢ ἀπ' τὴν ἀποδεικτική διαδικασία ἐνός θεωρήματος. Ἄν ὑπάρχει ἀλήθεια — καὶ χωρὶς ἄλλο ὑπάρχει —, ἀλήθεια εἶναι ὁ Θεός ἢ τὸ νόημα τῆς καλωσύνης καὶ ὄχι τὸ ἓνα κ' ἓνα κάνει δύο, πού, ὅπως λέει ὁ Λάϊμπνιτς, εἶναι μονάχα ἓνας ὁρισμός, ὁ ὁρισμός τοῦ δύο. Ἔτσι, γιὰ τίς ἀλήθειες δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἀποδείξεις· ὑπάρχουν μόνο μεγάλες ὑποψίες.

Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου

Δὲ μπορῶ νᾶμαι βέβαιος ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι, πέρα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Πλάστη, τὸ μόνο πλάσμα πού μετέχει σ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. Πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ πῶ ὅτι δέν ἀποκλείεται διόλου νὰ ὑπάρχουν καὶ σ' ἄλλους πλανῆτες — ἄς ποῦμε στὸν Ἄρη — ὄντα πού, χωρὶς νᾶναι ἀνάγκη νᾶχουν τὴν ἴδια μορφή μέ μᾶς, ἔχουν τὴν ἴδια ἢ παραπλήσια ἀποστολή μέσα στοῦ σύμπαν...

... Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνο ἓνα ἀντικείμενο πού ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ εἶναι κ' ἓνα ὑποκείμενο — ἴσως, τὸ μοναδικό ἐκτός ἀπὸ τὸν Πλάστη — πού ζεῖ τὰ στοιχεῖα αὐτά (φυσικά, ὡς ἓνα περιορισμένο μονάχα βαθμό), τὰ ζεῖ καὶ τὰ κινεῖ, δη-

λαδή καί τὰ ὑφίσταται ὡς ἀντικείμενο, ἀλλά καί τὰ ἀφομοιώνει ὡς ἓνα βαθμό ἄμεσα καί ὑπεύθυνα ὡς ὑποκείμενο. Μετέχει, τάχα, ἔτσι, στό Θεῖο; Ὁχι, θάταν πολύ ἂν ἔλεγα ἓνα τέτοιο πρᾶγμα, ἂν καί ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ — ἡ παρουσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στή γῆ — θά μπορούσε νά δικαιολογησεῖ, ἂν κριθεῖ ἐπιπόλαια καί ἐπιφανειακά, μιά τέτοια σκέψη. Ὡστόσο, ἡ σκέψη αὐτή θάταν ἄτοπη καί, φυσικά, θάταν καί ἀνίερη. Ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Ἰησοῦ δέ σημειώθηκε γιά νά μᾶς δώσει τό δικαίωμα νά ποῦμε ὅτι, ἀφοῦ κατέβηκε ὁ Θεός ὡς τόν ἄνθρωπο, ἀνέβηκε κί ὁ ἄνθρωπος ὡς τόν Θεό. Ὅταν λέω ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι, ἐκτός ἀπό τόν Πλάστη, τό μόνο ἴσως πλάσμα πού μετέχει σ' ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, δέ λέω διόλου ὅτι ὁ Πλάστης, ὁ Θεός, ἀπαρτίζεται μόνο ἀπό τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. Ὁ Θεός δέν ἀπαρτίζεται κἄν ἀπό τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. Μετέχει σ' αὐτά μόνο μέ τή σημασία ὅτι τὰ προσδιορίζει, καί μάλιστα ἀπόλυτα. Καί ἂν ἀκόμα ὁ ἄνθρωπος κινεῖ καί τὰ προσδιορίζει ὡς ἓνα βαθμό τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, αὐτό σημαίνει κάτι τό πολύ σχετικό, καί τό σχετικό δέ βρίσκεται σέ βαθμολογική σχέση μέ τό ἀπόλυτο. Τό σχετικό δέν εἶναι ποσοστό τοῦ ἀπόλυτου. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά προφυλάξει τόν ἑαυτό

του ἀπό τούς Προμηθεΐσμούς, ἀπό τόν πειρασμό τῶν Τιτάνων ἢ καί ἀπό τήν αὐταπάτη ὅτι χτίζει τόν πύργο τῆς Βαβέλ.

Τό πνεῦμα καί τό μῆδέν

Ἄν πάρουμε τό σῶμα ἀνεξάρτητα ἀπό τή συνείδηση πού τό θεωρεῖ δικό της, τότε τό σῶμα ὡς σκέτη ὕλη δέν πεθαίνει. Ἀπλούστατα μεταμορφώνεται. Ἄν τό πάρουμε συνυφασμένο μέ τήν πνευματική καί ἠθική προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι καί βιολογικός (σωματικός) ὁργανισμός, τότε σημειώνεται βέβαια τό ἐπίγειο βιολογικό τέλος τοῦ ἀνθρώπου πού ἔχει συνείδηση τοῦ σώματός του, ἀλλά γεννιέται ἀμέσως τό ἐρώτημα: Μποροῦμε, τάχα, νά ποῦμε ὅτι πεθαίνει καί γίνεται μῆδέν ἡ ἠθική καί πνευματική ὑπόσταση ἐκείνου πού ἔπαψε νᾶναι, μέ τό σταμάτημα τῆς λειτουργίας ὀρισμένων ὑλικῶν ὀργάνων τοῦ σώματός του, ἓνας βιολογικός ὁργανισμός;

Ἡ ἀπόλυτη ἀνυπαρξία δέν εἶναι νοητή σέ σχέση μέ κάτι τό συγκεκριμένο, χωρίς νά τήν ἐπεκτείνω στό πᾶν· καί ἀφοῦ δέν εἶναι νοητή οὔτε σέ σχέση μέ κάτι τό συγκεκριμένο οὔτε φυσικά σέ σχέση μέ τό πᾶν, πρέπει καί τό θάνατο ὡς τό ἐπίγειο βιολογικό τέλος τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή ὡς τό τέλος τῆς παρουσίας του ἐκείνης πού συνδυάζει τήν πνευματική καί

ήθική προσωπικότητά του μέ τον ύλικό οργανισμό του, νά τον θεωρήσω σέ σχέση καί μ' αὐτή τή συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου ἢ σωστότερα τήν πνευματική του ὑπόσταση, σάν κάτι πού δέ σημαίνει σέ καμμιά περίπτωση τήν ἀπόλυτη ἀνυπαρξία. Ὁ θάνατος σημαίνει τήν ἀναχώρηση ἀπό τό φυσικό κόσμο, μίαν ἀπουσία μονάχα σχετική. Σημαίνει μάλιστα, κάτι πολύ οὐσιαστικώτερο: τήν παλιννόστηση τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος μας — ὕστερα ἀπό τήν περιπέτεια πού συνδυάζεται μέ τήν ὑλική του ἐνσάρκωση — στήν ἀληθινή του ἐστία. Ἄν ἡ σκέψη αὐτή ἔχει κάποια ἀλήθεια μέσα της, τότε ἡ οὐσιαστική ἀπουσία μας σημειώνεται ὅταν ἀκριβῶς εἴμαστε παρόντες στόν κόσμο τοῦτον. Ἐνῶ νομίζουμε ὅτι εἴμαστε παρόντες καί ἐγγίζουμε μέ τά ἴδια μας τά δάχτυλα τόν ἑαυτό μας, ἀπουσιάζουμε ἀπό τήν ἀληθινή μας ἐστία, ἀπό τόν ἀληθινό ἑαυτό μας.

Ὁ Χριστιανισμός ἔχει ιδιαίτερα ἐπισημάνει τό μεγάλο νόημα τῆς ἀπουσίας αὐτῆς, ἀλλά καί στή θεωρία τοῦ Πλάτωνος γιά τήν ψυχή ὑπάρχει ἕνα σημεῖο ὅπου προβάλλει τό νόημα τῆς ἀπουσίας αὐτῆς, μ' ἕναν τρόπο συγκλονιστικά ὑποβλητικό. Τό σημεῖο αὐτό ξεχωρίζει ιδιαίτερα σέ δύο ἀπό τούς ωραιότερους διαλόγους τοῦ Πλάτωνος, στόν «Φαῖδωνα καί

στόν «Φαῖδρο».

Ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει καί πρίν μπεῖ στό ἀνθρώπινο σῶμα. Αὐτή εἶναι μιὰ βασική θέση τοῦ Πλάτωνος, μιὰ ἀπό τίς βαθύτερες φιλοσοφικές ὑποψίες του. Ὁ Σωκράτης λέει στόν «Φαῖδωνα»:

«Ἦσαν ἄρα, ὦ Σιμμία, αἱ ψυχαί, καί πρότερον πρίν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδη, χωρίς σωματιῶν, καί φρόνησιν εἶχον».

Το σῶμα εἶναι ἡ ξενητιά τῆς ψυχῆς, τήν ἀπομακρύνει ἀπό τόν κόσμο της, ἀπό τά αἰώνια, ἀπό τά θεῖα, ἀπό τό ὄντως ὄν. «Πότε οὖν, ἦ δ' ὅς, ἡ ψυχή τῆς ἀληθείας ἄπτεται; ὅταν μέν γάρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τί σκοπεῖν, δῆλον ὅτι τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' αὐτοῦ... Λογίζεται δέ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτήν τούτων μηδέν παραλυῇ, μήτε ἀκοή μήτε ὄψις μήτε ἀλγηδῶν μηδέ τις ἡδονή, ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτή καθ' αὐτήν γίγνηται, ἐῷσα χαίρειν τό σῶμα καί, καθ' ὅσον δύναται μή κοινωνοῦσα αὐτῷ μηδ' ἀπτομένη ὀρέγεται τοῦ ὄντος». «Ὅλα, λοιπόν, ὅσα συνδέονται μέ τό σῶμα, μέ τό φυσικό κόσμο, ἀποτελοῦν γιά τήν ψυχή (γιά τό πνεῦμα) μιὰ δραματική περιπέτεια. Ἐχει, βέβαια, κ' ἡ περιπέτεια αὐτή τό σκοπό της, ἕνα μεγάλο σκοπό. Μόνο ἀφοῦ ξενητευθῇ ἡ ψυχή καί μπεῖ στό σῶμα, ξυπνάει ἡ μεταφυσική «ἀνάμνηση» καί γεννιέται ὁ «Ἔρως»...

Ὁ Θεός

Ὁ Ράϊνερ Μαρία Ρίλκε λέει:

«Γείτονα Θεέ μου, ἂν μέσ' στή νύχτα τήν ἀτέλειωτη σ' ἐνοχλῶ καμμιά φορά μέ τούς σκληρούς μου χτύπους, τό κά-νω γιατί σπάνια σέ ἀκούω ν' ἀνασαίνεις, καί ξέρω πώς εἶσαι μεσ' στήν αἴθουσα ὁλομόναχος. Κί' ἂν χρειάζεσαι κάτι, δέν ὑπάρχει κανένας γιά νά προσφέρει στά χέρια σου ἕνα πιό-τό. Ἐγώ ἀφουγκρίζομαι ἀδιάκοπα. Δός μου ἕνα μικρό σημεῖο. Εἶμαι τόσο κοντά σου... Ἕνας λεπτός μονάχα τοῖχος μᾶς χωρίζει, κί' αὐτός ἀπό μιά σύμπτω-ση. Καί θάφτανε ἕνα κάλεσμα ἀπ' τό δικό σου ἢ τό δικό μου στόμα, γιά νά πέσει ὁ τοῖχος δί-χως τόν παραμικρό κρότο ἢ ἡ-χο».

Ναί, ὁ Θεός πού ὑπάρχει πέ-ρα κί' ἀπό τό ἀπειρο ἀκόμα, εἶ-ναι ταυτόχρονα πλάϊ μας, εἶν' ἔ-ξω ἀπό τήν πόρτα τοῦ καθενός μας, ὅπως λέει ὁ Ἰωάννης, εἶναι ὁ γείτονας τοῦ καθενός μας, ὅ-πως λέει ὁ Ρίλκε, κατοικεῖ μάλι-στα στό ἴδιο σπίτι μαζί μας, βρίσκεται στήν πλαϊνή αἴθουσα ὁλομόναχος, καί μόνον ἕνας λε-πτός τοῖχος πού μέ τόν ἡχο τῆς φωνῆς μας μπορεῖ νά γκρεμι-στεῖ Τόν χωρίζει ἀπό μᾶς.

Ὁ Θεός ἔρχεται κοντά σου και φανερώνεται στά ματια τῆς ψυχῆς σου, ὅταν δέν περιμένεις τίποτε ἄλλο ἐκτός ἀπό τόν Θεό.

Ἄν περιμένεις κάτι ἄλλο, κά-τι λιγώτερο ἀπό τόν Θεό, τί λό-γο ἔχει ὁ Θεός νά ρθει κοντά σου; Πῶς μπορεῖς ν' ἀκούσεις τόν Θεό νά χτυπάει τήν πόρτα σου, ὅταν περιμένεις τόν ἀδελ-φό σου ἢ ἕναν πιθανό ξένο ἢ ἔχεις ὅποιαδήποτε ἄλλη ἐπιθυ-μία καί προσδοκία; Ὁ Θεός εἶ-ναι ὁ ἀπόλυτος Ξένος. Γιά νά μπεῖ στό δωμάτιό σου ὁ ἀπόλυ-τος Ξένος, πρέπει κάθετί πού γνωρίζεις καί πού ἐπιθυμεῖς νά τόχεις ξεχάσει. Πρέπει νάχεις παραιτηθεῖ ἀπό κάθετί ἄλλο, ἀκόμα κί' ἀπό τό τελευταῖο ὑπόλειμμα ἢ ὁποιασδήποτε γνω-ριμιᾶς ἢ ἐπιθυμίας σου, γιά νά μπορεῖ ὁ ἀπόλυτος Ξένος ν' ἀρ-χίσει νά γίνεται ὁρατός καί ἀπτός. Καί τότε, ὅταν ἀρχίσει νά γίνεται προσιτός στήν δρα-ση, στήν ἀκρό καί στήν ἀφή τῆς ψυχῆς σου, τότε ὁ Θεός, ὁ ἀπόλυτος Ξένος, παίρνει ἀπό σένα τήν ἄδεια καί τό δικαίωμα νά μπεῖ στόν κόσμο πού ἔχει πλάσει. Ἔτσι σημειώνεται τό μεγάλο μυστήριο τῆς παρου-σίας τοῦ Θεοῦ μέσα στήν ἀν-θρώπινη ψυχή... «Ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τήν θύραν καί κρούω», λέει ὁ Θεός. Δέ μπαίνει μέσα, ἂν δέν τοῦ ἀνοίξεις νά μπεῖ. Καί δέ μπορεῖς νά τοῦ ἀνοίξεις τήν πόρτα, ὅσο δική σου κί' ἂν εἶ-ναι ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ σου (τῆς ψυχῆς σου), ἂν δέ φθάσεις στό σημεῖο νά μήν περιμένεις τίποτε ἄλλο ἐκτός ἀπό τόν Θεό...

Τὸ περιοδικὸ ἔλευθέρας σκέψεως

“ΙΛΙΣΟΣ”

Χαρ. Τρικούπη 26, α΄ ὄροφος, Κωδ. 106 79 Τηλ. 362.0702
Ὡραι 10-1 πλὴν Σαββάτου

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ ἔτος 1956

Διευθυντὴς Κωστῆς Μελισσαρόπουλος

Οἱ τόμοι 1956 - 1970 ἔχουν ἐξαντληθεῖ.

Ἔχουν ὅμως ἐκδοθῇ ἐπιλογαὶ Περιεχ. τόμων, ὡς ἐξῆς:

Α΄ Τόμος ἐπιλογῆς περιεχομένων τόμων τριετίας 1956 - 1958

Β΄ Τόμος ἐπιλογῆς περιεχομένων τόμων τριετίας 1959 - 1961

Γ΄ Τόμος ἐπιλογῆς περιεχομένων τόμων τριετίας 1962 - 1965

Ἐκαστος τόμος ἐπιλογῆς, δεμένος δρχ. 500

Δ΄ Τόμος ἐπιλογῆς πενταετίας 1966 - 1970 δεμένος δρχ. 500

» » » » » χαρτόδετος δρχ. 400

*Συνιστῶμεν εἰς ὅσους ἀγαποῦν τὸ ἔργον τοῦ ΙΛΙΣΟΥ νὰ ἀγορά-
σουν τοὺς τόμους τῶν Ἐπιλογῶν, εἴτε ἔχουν εἴτε δὲν ἔχουν τοὺς
τόμους τοῦ ΙΛΙΣΟΥ, διότι μὲ τίς ἐπιλογές θὰ ἔχουν εὐχρησθη καὶ
συγκεντρωμένη πολύτιμη πνευματικὴ τροφή.*

Οἱ χαρτόδετοι τόμοι 1965, 1971, 1973, 1974, 1976, 1981,
1982 ἕκαστος δρχ. 200, σχεδὸν ὅσον τιμᾶ-
ται ἡ χαρτοδέτησίς των.

Οἱ χαρτόδετοι τόμοι 1972, 1975, 1977,
1978, 1979 ἕκαστος δρχ. 300

Οἱ χαρτόδετοι τόμοι 1980, 1983, 1984 ἕκαστος δρχ. 400

Οἱ χαρτόδετοι τόμοι 1985 ἕκαστος δρχ. 500

Οἱ διαφορὲς τιμῶν τόμων δὲν ὀφείλονται στὴν ποιότητα τοῦ
περιεχομένου ἢ στὸ πολυσέλιδον, ἀλλὰ στὴν ἐπάρκεια ἢ μὴ τῶν
ὑπαρχόντων τόμων.

Τόμος ἔτους 1981 σελίδες 336

» » **1982 » 400**

» » **1983 » 456**

» » **1984 » 434**

» » **1985 » 408**

Π. Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Τό Πρωτοελληνικό Πνεῦμα ἀρχαιότερο τοῦ Αἰγυπτιακοῦ

Κατά τήν Ἑλληνική Μυθολογία ὁ Ἥλιος εἶχε ἑπτὰ γιουούς καί ἑπτὰ κόρες. Τόν Ὅχιμο, Κέρκαφο, Μάκαρα, Ἀκτίν, Τενάγη, Τριόπα καί Κάνδαλο. Τή Μερόπη, Ἥλια, Αἶγλη, Φοίβη, Λαμπετεία, Αἰθερίς καί Διωξίππη. Τά παιδιά αὐτά τοῦ Ἥλιου λέγονταν Ἥλιάδες καί ἦσαν ἄνθρωποι πεπαιδευμένοι στήν ἐπιστήμη τῶν Μυστηρίων, μνημένοι σέ Μυστήρια ἱδρυμένα ἀπό τόν πατέρα τους Ἥλιο καί ἀνάλογης μ' αὐτόν ἀξίας πνευματικῆς, τά ὁποία διαμόρφωσαν τήν ἀκμή τοῦ «χρυσοῦ γένους».

Ἐγνώριζον, ἐκτός τῶν ἄλλων, τήν ἐξωτερική καί ἐσωτερική Ἀστρολογία, τήν ὁποία μετέδωκαν στό ἀνθρώπινο γένος καί ὅπως μυθολογεῖται, ἀνάμεσα στούς δύο κατακλυσμούς πού εἰκάζεται ὅτι ἔγιναν στά 20 μέ 30 χιλ. χρόνια π.Χ., μετέβησαν στήν Αἴγυπτο ὅπου ὁ Ἀκτίς ἔχτισε τήν Ἥλιούπολη στό ὄνομα τοῦ πατέρα του Ἥλιου, ἐλειτούργησε ἐκεῖ τά Μυστήρια καί δίδαξε τούς Αἰγύπτιους τήν ἐπιστήμη αὐτῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τήν Ἀστρολογία. Τά Μυστήρια αὐτά συνεχίστηκαν ἀπό τό αἰγυπτιακό ἱερατεῖο πού μυήθηκε σ' αὐτά, τούς Ἱεροφάντες τῶν μετέπειτα Αἰγυπτιακῶν Μυστηρίων, τήν ἱστορία τῶν ὁποίων διέκοψε κάποιος ἀπό τούς κατακλυσμούς, ἀπό τήν ἑλληνική πηγή τους καί διασώθηκαν, ὅπως ἄρχισαν μόνο στήν Αἴγυπτο, ἡ ὁποία ἀπό τότε θεωρεῖται ὡς ἱστορική ἀφετηρία πολιτισμοῦ καί Μυστηρίων.

Ἡ ἄποψη αὕτη, πού διατυπώνεται ἀκόμα καί τώρα, ἔχομε τή γνώμη ὅτι ἀποτελεῖ τρομερή πλάνη, ἀσυγχώρητη γιά μᾶς τούς Ἑλληνας, πού ἔχομε ἀδιάφευστες μαρτυρίες, ὄχι μόνο μυθολογικές, ἀλλά καί ἱστορικές, ἰδιαίτερα δέ τό ἀφιλόξενο ἔδαφος καί κλίμα τῆς Αἰγύπτου, πού δέν ἦταν καθόλου εὐνοϊκό γιά τήν ἱδρυση Μυστηρίων. Ἀκόμα συνηγορεῖ πρὸς τοῦτο ὅτι ἡ ἑλλαδική γραμμική γραφή προηγεῖται τῆς ἰδεογραφικῆς τῶν Αἰγυπτίων καί τῆς σφηνοειδοῦς Φοινικῆς τοῦ Κάδμου, μέ συμπέρασμα ἡ Ἑλλάδα νά γνωρίζει τά γράμματα παλαιότερα αὐτῶν.

Ὅπως μᾶς λέγει ὁ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, ὁ Ἑλληνας Ἀκτίς, γιουός τοῦ Ἥλιου καί τῆς Ρόδου, πῆγε στήν Αἴγυπτο πρὶν ἀπό τόν κατακλυσμό, τουλάχιστον 20 χιλ. χρόνια π.Χ. ὅπου σάν πεφωτισμένος μυσταγωγός, μνημένος στά Ἥλιακά Μυστήρια πού εἶναι,

ιδρύει Μυστήρια έποπτευόμενα από τόν πνευματικό κόσμο τοῦ Ἡλίου, από τά όποία άργότερα ξεκινούν τά Αίγυπτιακά.

Συνεπίκουρη μαρτυρία εἶναι όμολογία τῶν ἰδίων Αἰγυπτίων Ιερέων τῆς πόλης Σάϊς καί σύμφωνα μέ όσα μᾶς έξιστορεῖ ό Πλάτωνας στόν Κριτία καί Τίμαιο, πληροφορούμαστε ότι, όταν ό Σόλωνας πῆγε στήν Αἴγυπτο καί έπισκέφθηκε τό Ιερό τῆς πόλης Σάϊς, τοῦ εἶπαν ότι ἡ Ιστορία τῶν Ἀθηνῶν, αρχίζει πρίν από έννιά χιλ. χρόνια καί ότι ἡ Ἀθηνᾶ (ἡ λατρεία τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς) πῆγε στήν Αἴγυπτο ὕστερα από χίλια χρόνια. Τοῦτο προφανῶς εἶναι συμβολικό καί συμβολίζει ότι, ὕστερα από πολλά χρόνια ἡ Σοφία - ἡ Γνώση πού προσωποποιεῖται στή λατρεία τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς, πῆγε από τήν Ἀθήνα στήν Αἴγυπτο. Λέγει δέ τό Ιερατεῖο τῆς πόλης Σάϊς στό Σόλωνα, ότι σεῖς οἱ τωρινοί Ἑλληνες δέν τά γνωρίζετε αὐτά γιατί οἱ παλαιοί πού κατοικοῦσαν τήν Ἑλλάδα Ἑλληνες* έξαφανίστηκαν μέ τόν κατακλυσμό.

Ἔτσι έξηγεῖται ἡ όμοιότητα τῶν Αἰγυπτιακῶν Μυστηρίων μέ τά Ἑλληνικά καί αποδεικνύεται τό γεγονός ότι οἱ Αἰγύπτιοι μετά τόν κατακλυσμό οἰκειοποιήθηκαν Ιστορικά τήν καταγωγή τῶν Μυστηρίων καί τήν έπιστήμη τῆς Βασιλικῆς Τέχνης, μεταξύ τῶν όποίων καί τήν Ἀστρολογία, έπειδή δέν απόμειναν Ιστορικές αποδείξεις μετά τόν κατακλυσμό, πλήν τῆς συμβολικῆς καί μή έρευνηθείσας από τούς Ιστορικούς έρευνητές τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας, ἡ όποία αποτελεί, όχι μόνο τήν Ιστορία τῶν πρό τοῦ κατακλυσμοῦ Μυστηρίων αλλά καί τήν Θεολογία τούτων.

Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τόν Κάδμο καί τά γράμματα, τά όποία έχουν τήν καταγωγή τους από τήν πρό κατακλυσμοῦ έλληνική φυλή γεγονότα τά όποία, έκτός τῶν άλλων παραδέχεται καί ό Γάλλος γλωσσολόγος Ντυσσῶ. Οἱ Ἑλληνες καί ἡ Ἑλληνική φυλή υπάρχουν πρό τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Ὠγύγου στόν ἴδιο χῶρο καί χιλιετηρίδες πρίν έμφανισθοῦν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Χαλδαῖοι, οἱ Βαβυλώνιοι, οἱ Φοίνικες καί άλλοι λαοί τῆς Ἀνατολῆς. Οἱ Ὀρφικοί, όπως αποδεικνύεται από τά κείμενα πού μᾶς κληροδότησαν, αποτελοῦν άνεπανάληπτο Θεῖο Φῶς γιά τήν ανθρωπότητα καί πηγή κάθε γνώσης καί πολιτισμοῦ.

Φαίνεται ότι ό Ἡρόδοτος παρασύρθηκε από τίς πληροφορίες πού τοῦ δώθηκαν από τούς Ιερεῖς τῆς Αἴγυπτου, οἱ όποιοί προφα-

* Ἑλλην έκ τοῦ ἔλα = έλός, έλλός, ό ταχύς δθεν καί έλα, εἰλη, ἤλη, Ἡλιος καί σέλα, σέλας, Σελήνη τό ταχυκίνητο καί πολυέληκτο φῶς, πού σημαίνει λαός φωτεινός ἡλιακῆς καταγωγῆς καί προστασίας (οἶκον. Κ. Οἰκόνόμου περί γνησίας προφορᾶς τῆς Ἑλλην. Γλώσσης 1830 Πετρούπολη).

νῶς δέν θέλησαν νά τόν ἐνημερώσουν σωστά, ὅπως τό Σόλωνα, γιά τήν ἀλήθεια πού ἀφοροῦσε τήν προέλευση τῶν Μυστηρίων στήν Αἴγυπτο, διότι δέν μυήθηκε σ' αὐτά.

Ὅπως γράφει ὁ Πίνδαρος, βάσει τῶν γραπτῶν τοῦ Ὁμήρου καί τοῦ Ἡσιόδου, περί τῶν «Μακάρων νήσων» ὅπου διέμενε ὁ Κάδμος, δέν εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ Κάδμος, Δαναός, Κέκρωπας, Ἴναχος, Ἡρακλῆς, Περσεάς καί Διόνυσος ἦλθαν ἀπό ἀλλοῦ καί δέν ἦσαν γηγενεῖς αὐτόχθονες Ἕλληνες.

Συμπέρασμα τῶν παραπάνω εἶναι ὅτι, ὁ ἐλληνικός λαός εἶναι ὁ ἐκπολιτίσας καί φωτίσας ὅλο τόν ἀρχαῖο κόσμο, ὁ πρωτοελληνικός λαός εἶναι ἐκεῖνος πού ἔδωσε, λόγω τῆς Ἡλιακῆς φωτεινῆς καταγωγῆς του, σέ ὅλους τοὺς λαούς διά τῶν ἀρχαίων Μυστηρίων του, τά πάντα πρὸς τήν καθυστερημένη καί ἀνεξέλικτη ἀνθρωπότητα καί κυρίως γλῶσσα, πολιτισμό καί θεολογία μυστηριακή, μέ τήν κατά τόν Ὁμηρο γλῶσσα τῶν Θεῶν πού εἶναι ἡ Ἑλληνική.

Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες στά μυσταγωγικά σκηνώματα τῶν Ὀρφικῶν καί ἄλλων Μυστηρίων, ἐρεύνησαν κάθε ἐπιστήμη καί ἀποτελοῦν τήν πηγή κάθε γνώσης, ὄχι μόνον σημερινῆς, ἀλλά καί τοῦ μέλλοντος, γιά κάθε φωτεινή καί ἐλεύθερη ψυχὴ καί διάνοια. Μεγαλύτερη προσοχή καί ἔρευνα στίς πηγές τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Σοφίας, μπορεῖ νά μεταμορφώσει τή σημερινή ἀνθρωπότητα καί νά φωτίσει μέ τό φῶς τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία βασιζέται στοὺς ἀμετάβλητος φυσικοὺς καί πνευματικοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους γνώριζαν οἱ Θεόπνευστοι Μυσταγωγοί καί ἀποκάλυπταν στοὺς μυούμενους στά Μυστήρια, προοδευτικὰ σύμφωνα μέ τοὺς κανόνες καί τά τυπικά τῆς Μυσταγωγικῆς Ἐπιστήμης, ἡ ὁποία τόσο συκοφαντήθηκε καί συσκοτίστηκε ἀπὸ τήν παραπλάνηση τῆς ἀνθρωπότητας, ἡ ὁποία σήμερα ἀγνοεῖ τή μεταμορφωτικὴ δύναμη τῆς Μυσταγωγίας, πάνω στήν ἀνθρώπινη ψυχὴ καί τοῦτο διότι τά Μυστήρια ἐσίγησαν καί ὁ Λόγος ἀπωλέσθη...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ο. KERN ὀρφ. Ἀπ. , ὀρφ. ὕμνοι. Διοδ. Σικ. Σ. ΝΣ, Νη, Ε. Κγ. Κικερ. Φυσ.. Θ.Γ κα 1198-1199.

Ὁμηρ. ὕμν. εἰς Ἥλιον 2. Ἡσιοδ. Θεογ. Θ. 371.

Ἀπολ. Α'. β2, θ1. Ὁβιδ. Μεταμ. Α47, 153 Β' 1 - 408, 755. Ὁμηρ. Ὀδυσ. Μ 132, 373, 322, 343, 358. Πινδ. 34, Ὀλυμ. Ζ 74 σχ., Στεφ. Αχ-Αθ. Η' 360 Πλατ. Κριτ. Τίμ. Ἡρόδ. Β 50. Ὠγυγία Τ.Α. 239-249. Εγκυκλ. Ηλ. γράμμα Α'. Αρχ. Ἑλλ. πνεῦμα. Ὀρφικά. Μητρ. Αθηναγ πρωτοελ. Γλωσ. Κ. Χασάπη Ἑλλην. Ἀστρον. Τ. TEYLOR. The Myst. Hym. of orpheus

Γ. Παπαντ. Δ.Φ. Ἡ μαντικὴ τῶν Ἀρχ. Ἑλλ.

ΑΙΔ. ΖΑΝΟΣ ΓΟΥΓΟΥΤΑΣ

ΟΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ ΠΑΣΤΕΡ

Έχω τό θάρρος καί τήν αγάπην ἐγώ, ὁ μικρούτσικος ἀνθρωπάκος, νά γράψω γιά τόν Μεγάλον Γάλλον Ἐπιστήμονα καί Ἀνθρωπιστή ΛΟΥΔΟΒΙΚΟ ΠΑΣΤΕΡ (1822-1895) πού μέ τās ἀνακαλύψεις του στούς διαφόρους ΤΟΜΕΙΣ τῆς Ἱατρικῆς Ἐπιστήμης σώζει ἀναριθμήτους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι χωρίς τās ἀνακαλύψεις αὐτάς θά ἀπέθνησκον.

Ἡ ζωή τοῦ Μεγάλου αὐτοῦ Ἀνθρωπιστοῦ καί Ἐπιστήμονος δέν ἦτο χωρίς σκληρές ΠΙΚΡΕΣ!, ἀλλά ὁ ἀκοίμητος πόθος του νά βρῇ θεραπευτικά φάρμακα τῶν διαφόρων ἀσθεनिῶν τοῦ ἔδιδαν τό κουράγιο καί ἐπέτυχεν πολλά τά ἀξιόλογα καί ὅλοι μας τοῦ εἴμεθα ὑπερευγνώμονες.

Ἀπό τά Σχολεῖα καί τά θεῖα κηρύγματά μας δέν πρέπει νά λείπουν αἱ βιογραφίες τῶν τοιούτων Ἐπιστημόνων καί ἀνθρωπιστῶν πρὸς ἀνεύρεσιν ΜΙΜΗΤΩΝ ΤΟΥΣ!

Καί περισσότερον σήμερα πού πρυτανεύει ἡ ἀδιαφορία γιά τόν πλησίον μας καί τό παραμέρισμα τῶν ΗΘΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ καὶ πρέπει νά προβάλλωμεν μέ ἔμφασιν τά ἀξιομίμητα ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΡΟΣ ΑΝΕΥΡΕΣΙΝ ΝΕΩΝ ΠΑΣΤΕΡ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Πρότυπα στούς ΗΘΙΚΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΧΑΝΕΤΑΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΤΟΥ

TA ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Για αναγγελία της εκδόσεως να στέλνετε ένα αντίτυπο. Για βιβλιοκρισία, χωρίς να δεσμεύεται το περιοδικό, δύο αντίτυπα, από τα οποία το ένα απευθείας στον κριτικό του Ιλισού κ. Νίκο Α. Τέντα, Παλαιών Πατρών Γερμανού 46, Θεσσαλονίκη 546 22.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΝΙΚΟΣ Α. ΤΕΝΤΑΣ

Κωστή Μελισσαρόπουλου: «ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΑ» Ανθολόγιο

«Πόσοι ήσαν οι επτά σοφοί της Ελλάδος; Μη βιαστείτε ν' απαντήσετε ότι ήσαν επτά. Ήταν πολύ περισσότεροι. Ο αριθμός επτά έχει μυστηριακή έννοια. Και όταν οι αρχαίοι έλεγαν «οι επτά σοφοί» ή «επτάς η σοφωτάτη», εννοούσαν «η Κοινότης των σοφών» η ομάδα των μυστών της σοφίας».

Πιο απλούστερα: ο Απόλλωνας, θεός του φωτός, γεννήθηκε μετά τη δίδυμη αδελφή του Άρτεμη, θεά της αγνότητας. Δηλαδή προηγείται η Αρετή· η γνώση έπεται! Ο μύστης είναι πάντα ενάρτετος. Μάλιστα ο Πλάτωνας πίστευε πως κάθε ενάρτετο συντρέχουν αόρατες δυνάμεις. Συνεπώς η σοφή ψυχή ακολουθεί τον οδηγό της και ξέρει, πάντα τί της συμβαίνει.

Δεν ξέρω ποιος λαός ή σοφός διατύπωσε το γνωμικό: «Εάν τά σχέδιά σου είναι για ένα χρόνο σπείρε σπόρους. Αν είναι γιά δέκα φύτεψε δέντρα. Αν είναι για εκατό μόρφωσε το λαό». Είναι, πράγματι, σοφό γιατί επαληθεύει μιαν άλλη διαπίστωση: «ο λαός είναι αχάριστος, ευκολομετάβλητος, σκληρός, φθονερός καί απαίδευτος». Φυσικά όλα δικαιολογούνται με το «απαίδευτος!». Γιατί παιδεία είναι ότι οδηγεί στην Αρετή. Ακριβώς όπως τα «Αρχαιοελληνικά» του Κωστή Μελισσαρόπουλου.

Το παρουσιαζόμενο Ανθολόγιο περιλαμβάνει: Επιλογές από την Ιλιάδα και την Οδύσσεια σε δυο ή τρεις δόκιμες μεταφράσεις του επιλεγμένου αρχαίου κειμένου. Μεταφράσεις των χρυσών επών και του επιτάφιου του Περικλή: «Κ' ενώ καθένας μας κοιτάζει τη δουλειά του, δεν μας ξεφεύγει και η γνώση των πολιτικών

ζητημάτων. Γιατί είμαστε οι μόνοι, που όποιον δεν ανακατεύεται καθόλου σ' αυτά, τον θεωρούμε όχι φιλήσυχο, αλλ' άχρηστο» και Περιληπτικές Αφηγήσεις των έργων:

Πλάτωνος: Συμπόσιον ή περί Έρωτος

Πλάτωνος: Φαίδρος ή περί καλού

Πλάτωνος: Αξίохος ή περί θανάτου

Πλάτωνος: Φαίρων ή περί Ψυχής

Ο Πλάτων για την Παιδεία «Νόμοι - Πολιτεία»

Ο Καταποντισμός της Ατλαντίδος «Τίμαιος» και

Πλουτάρχου επτά σοφών Συμπόσιον: «... ότι τη μεγαλύτερη σοφρωσύνη παρουσιάζει η δημοκρατία όπου οι πολιτικοί φοβούνται περισσότερο την ηθική κατηγορία, παρά τον νόμο».

Όλες οι επιλογές στοχεύουν στην Παιδεία — εκπαίδευσή μας, για να κατανοήσει ο άνθρωπος τη γλώσσα του Θεού: την αγάπη. Είναι και μια μυητική αγωγή η παρεχόμενη με τα «Αρχαιοελληνικά» παιδεία: «Ός αν αμύητος και ατέλεστος εις Άδην αφίκεται, εν βορβόρω κείσεται· ο δε κεκαθαρμένος τε και τετελεσμένος εκείσε αφικόμενος μετά θεών οικήσει. Εισί γαρ δη, ως φάσιν οι περί τας τελετάς, ναρθηκοφόροι μεν πολλοί βάκχοι δε τε παύροι...».

Στην αποκατάσταση της παλαιάς ολοκλήρωσης σκοπεί ο Κωστής Μελισσαρόπουλος. Με λόγο καλοζυμωμένο στην αγνότητα και το κάλλος της αρχαίας εκφράσεως. Οδηγός του είναι η θεία έμπνευση που έρχεται από ψηλά για να μας πείσει πως ανήκουν στο αιώνιο παρόν οι απόψεις των σοφών: «το κοινόν ενώννει· το ατομικό διασπά τις πόλεις». Γι' αυτό και ανεβάζει ψηλά τον αναγνώστη. Άξιο της κοινωνίας του ελληνικού πνεύματος του μόνου που εξακολουθεί να δίνει εσωτερική συνοχή στο Σύμπαν!

Σαράντου Παυλέα: «ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΗΡΑΚΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΑΡΜΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ» Ποίηση. Τόμος Α΄

Ομόρφαινε το δρόμο κι αυτός έλαμπε κι εμείς την ευλογούσαμε γι αυτή την κομψή τη μουσική περπατησιά της για το μουσικό χορό των γοφών της· θέλαμε να ξαναπεράσει, πολύ το ποθούσαμε εμείς και ο δρόμος. Αμήν

Όνειρο στη νύχτα του κόσμου είναι η άψογα πλασμένη ποίηση του Σαράντου Παυλέα. Ένας πασίχαρος· συνδυασμός σφριγηλής οπτασίας και μουσικής υποβολής. Λόγος άρτιος. Ουσιαστικός· φως υπερκόσμιο, πεντακάθαρο φιλί στο χοϊκό ζόφο μας. Λέξη κρουστή· σύζευξη των αντιθέτων σε ενότητα. Στίχος λυρικός· με

μνήμη θείας αρμονίας και ερωτικού σπασμού. Ποίηση, κοντολογία, ανάβρα για τη συνωστισμένη γύρω μας έρημο. Ο Δίας είχε στοιχειώσει πέτρα τη Νιόβη. Πέτρα η οποία δάκρυζε. Ο Σαράντος Παυλέας ανασταίνει την άρνηση ελπίδα! Έτσι, η ποίηση, μαζί του, μετέχει στην αιωνιότητα.

Είναι ανθρωποκεντρική η θεματική του. Με την αυτογνωσία άγει στην ανθρωπογνωσία:

Συμπιεζόμαστε εδώ, ταυτιζόμαστε με μιαν συνεχή απουσία· η παρουσία μας ήταν σχεδόν μια της στιγμής φωτογραφία!

Ο πυρήνας της μυθοπλασίας του ποιητή είναι η περιπέτεια της ψυχής στο χοϊκό της δεσμοκτήριο:

Αιωρούμαι μ' όλες τις επιθυμίες μετέωρο δεσμοκτήριο
ένα μικρό σύμπαν τιμωρημένο

εκτεθειμένο σ' όλα τα χτυπήματα του τίποτε,
των ειδώλων, των φαντασμάτων, ενώ ένα άστρο είναι άπληκτο
από αυτού του είδους τις φανταστικές αιωρήσεις.

Ον με ουσία συμπαντική είναι ο άνθρωπος της ποίησης του Σ. Παυλέα. Αρχέγονος σαν Δωδωναία δρυ· ο άνεμος γιορτάζει στις φυλλωσιές της τη μουσική του ονείρου. Σύγχρονος σαν καμίνι πύρινων ερωτηματικών: για τη ζωή, το θάνατο, την άπρεπη συμπεριφορά, τη μοναξιά την απέραντη. Ο φιλόπατρις στοχασμός του διασώζει την υπερηφάνεια για τον θαλασσοκύκλωτο βράχο: την Ελλάδα. Και τους ελάχιστους ιδεαλιστές που το υλιστικό μένος μετέβαλε σε πετρωμένα κυπαρίσσια προσευχής.

Ακόμη είναι η ολοφάνερη λατρεία του θείου με μυστικούς τρόπους. Και περισσότερη προσωπική συμμετοχή:

Μια φούχτα ουρανός και μια φούχτα γης
αυτό δε μου φτάνει, δεν μου αρκεί;
Τι άλλο ήθελα λοιπόν νά 'μαι δεν το ήξερα·
αληθινά υπήρξα τόσο πολύ ενδεής;

Η ερώτηση του προικισμένου δημιουργού είναι «εσωτερική». Και η απάντηση: ολόκληρο έπος λυρικής μυστικοπάθειας. Ο Σαράντος Παυλέας συμμετέχει μυστικά στη συμπαντική τελετή. Και ανυψώνει με τις ηράκλειες, τις δυναμωμένες με πόνο φτερούγες της ψυχής του, τον άνθρωπο ψηλότερα...

Αρχιμανδρίτη Ιωαννίκιου: «Η ΘΕΙΑ ΧΑΡΙΣ» Μελέτη

«Η Χάρις δεν καταργεί την Λογική. Την υπερβαίνει. Υπερβαίνει και την Φιλοσοφία. Και οδηγεί στην προσωπική εμπειρία του θείου, στην ζωντανή έκφραση των αοράτων, των αρρήτων μυστηρίων και ενεργειών του Θεού».

Αν και απόλυτα ενστερνίζομαι την βιβλική διδαχή: «ουχ ωραίος ο αίνος εν στόματι αμαρτωλού» εν τούτοις δεν μπορώ να πω «Ουκ οίδα τον Άνθρωπο».

Ο πατέρας Ιωαννίκιος επιμελείται με ιδιαίτερο ζήλο τις Φιλοκαλικές Σελίδες του Ιερού Ησυχαστηρίου Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά στα Κουφάλια της Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για εκλαϊκευμένες — βαθύτατα θεολογικές — μελέτες με στόχο την υπεύθυνη διδασκαλία, στο Λαό, της Νοεράς Προσευχής. Η τρίτη σχετική μελέτη «Η ΘΕΙΑ ΧΑΡΙΣ» έχει το ίδιο χαρακτηριστικό της ευλαβικής γραφής του: αμεσότητα: «Ο φόβος του Θεού, η ευλάβεια και η προσοχή στην προσευχή είναι προϋποθέσεις της επισκέψεως της Χάριτος». Με θεία χρηστότητα και απλότητα προσεγγίζει τις έννοιες προσευχή, ταπείνωση, εντολές, αγιότητα, μυστήρια και θείες ενέργειες σε σχέση με τη Θεία Χάρη. Και τονίζει σε κάθε επί μέρους ανάλυση την πρώτη αλήθεια: στην καθαρή καρδιά έρχεται η χάρις και ο φωτισμός του Αγίου Πνεύματος. Κατοικητήριο της Χάριτος η ψυχή μας είναι: «Η Χάρις του Θεού ευρίσκεται και κατοικεί μέσα μας, ενώ τα πονηρά πνεύματα ενεργούν στις αισθήσεις του σώματος και διά μέσου του σώματος αιχμαλωτίζουν την ψυχή». Είναι η στιγμή του ιερού μας αγώνα. Του ασυμβίβαστου. Του άγρυπνου. Και της θυσίας η οποία παρέχει τη δύναμη εναντίωσης στο Διάβολο: «Δεν θα παύσω να προσεύχομαι στο Θεό εναντίον σου, έως ότου θα παύσεις και συ να με πολεμάς. Και θα δούμε ποιος νικά. Εσύ ή ο Θεός!».

Αεικίνητη ενέργεια του Αγίου Πνεύματος είναι η Προσευχή. Κυρίως η Νοερά, γιατί η Θεία Χάρη κρύβεται στο βάθος του νου. «Για μια στραβή ματιά του ανθρώπου αποτραβιέται η Χάρις!». Η θεωρητική ανάπτυξη θεμελιώνεται στην ορθόδοξη μυστική πράξη. Έτσι ολοκληρώνεται πνευματικά. Βάθρα ασάλευτα οι Πατέρες και οι Ασκητές. Οι αθλοφόροι της αρετής. Οι χαρισματικοί και διακριτικοί υπηρέτες της αγάπης: «Χαρακτηριστικό γνώρισμα των αρχαρίων είναι η ενέργεια, των μέσων ο φωτισμός και των τελείων ή της ψυχής Κάθαρσις και Ανάστασις. Ανάσταση χωρίς καθαρση είναι αδιανόητη, σύμφωνα με το θείο λόγο του Οσίου Γρηγορίου του Σιναΐτη. Όπως αδιανόητη είναι χωρίς αγάπη — τον σύνδεσμο της τελειότητας — και την προσωπική αγωνιστικότητα. Η Θεία Χάρη είναι προτρεπτική, ποτέ αναγκαστική. Πάντα όμως παιδαγωγική: «Το μέσο, μεταξύ φωτισμού και εγκαταλείψεως είναι η πείρα. Και το μέσο μεταξύ της λύπης και της χαράς είναι η ελπίδα». Όση η θλίψη τόση και η Χάρη! Φυσικά για τον πιστό. Γιατί αυτός έχει συμφιλιώσει την ψυχή του με το Θεό...

Ο ταπεινόνους ιερομόναχος Ιωαννίκιος με το χάρισμα της νηπτικής κατήχησης μας ανοίγει τον Πνευματικό Παράδεισο. Έχει ο φωτισμένος λόγος του ενέργεια προσιτή της απροσπέλαστης Ουσίας! Ψυχή φιλόθεος αποκαλύπτει το μυστικό της Ουράνιας Θεωρίας με την Τέλεια αφθεγξία! Στην υπερκόσμιο σιγή καταλαμβάνει το σέλλας της Χάριτος. Και στην ανθρώπινη ψυχή: «Η Θεία Χάρις είναι πάντοτε καινούρια και αδιάλειπτος αποκάλυψις του Θεού στον κόσμο. Μυστική, εσωτερική, ακτινοβολούσα και προς τα έξω και χαριτώνουσα την ψυχή και το σώμα. Προϋποθέτει φυσικά την δεκτικότητα του καθενός μας. Χωρίς αυτήν την δεκτικότητα η Θεία Χάρις δεν κυοφορείται, ούτε κυοφορεί τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος.

Κατερίνα Μιχαλοπούλου: «ΛΕΥΚΗ ΟΔΟΣ» ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Δύο στοχαστές, ο Ευάγγελος Γ. Ρόζος και ο Σταύρος Βασαρδάνης, προλογίζουν τη νεαρή ποιήτρια με λόγο εγκωμιαστικό : «διψάει να γνωρίσει την ομορφιά και να μας τη φανερώσει».

Έχει λεπτότατη στοχαστικότητα στην αναζητήση της Λευκής μορφής το άσπηλο πνεύμα της ποιήτριας:

Θεέ μου,
αγνέ μου ύστατε ψαλμέ
φως της μεγάλης προσμονής
πανώριε ήλιε της αυγής
δόσμου μια στάλα δύναμη...

Δροσοσταγόνα αυγινή η λέξη της μεταπλάθεται συνεχώς σε αφρόλευκο κύμα για να αντιπαλέψει μαγικά το φθονερό σκοτάδι. Γίνεται χρώμα για ρόδινες περιπλανήσεις στο γαλάζιο του Θεού. Δύναμη «εσωτερική» για τη λαμπρή τελετή του Ήλιου!

Είναι η ποίηση της Κατ. Μιχ. ροδοφεγγίσματα γεμάτα ελπίδα για τη γραμματεία μας.

Πόπη Αντωνίου-Σφαλαγκάκου: «ΕΝΔΟΣΚΟΠΗΣΗ» Ποίηση

Είναι τόση η μοναξιά μου
που αφουγκράζομαι
την ηχώ της Σιωπής.

Γνώρισμα του υποφήτη και του εμπνευσμένου δημιουργού. Η Πόπη Αντωνίου-Σφαλαγκάκου με ολύμπια γαλήνη εισδύει στο μυ-

στικό κάθε ιδέας για να φέρει με φωνή γητεύτρα την αλήθεια:

Σκόρπιοι και μπερδεμένοι
οδεύουμε στο Άγνωστο
που Γνώριμο βαθιά στη μνήμη
την πανάρχαιη υπάρχει.

Από το αρχέτυπο στην ουσία. Δεν είναι η σκέψη της ερημιάς ηχώ. Μηδέ λυγμός για θύελλα σαρωτική. Το δοξαστικό της ζωής είναι. Μιας ζωής ατελεύτητης όπου ο θάνατος δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα συνεχώς εναλλασσόμενο πρόσωπο της αιωνιότητας.

Η αλλότροπη προς το ανείδεο πορεία:

Όταν
το θάνατο αγγίζεις
βαπτίζεσαι
την Αιωνιότητα.

Η Πόπη Αντ.-Σφαλ. πνευματώνει την ψυχή με την ιδεήψια και το όνειρο. Μεταβάλλει τον λιγόστιγμο σπασμό σε δημιουργική πανδαισία. Έχει ανοιχτά τα μάτια της στο θαύμα! Η ποιήτρια είναι της αρμονίας και του βαθύτατου ανθρώπινου στοχασμού.

Αργύρη Μπαρή: «ΡΟΕΣ» Ποιήματα

Μάζεψα τα γέλια των παιδιών
τα χελιδόνια της άνοιξης.
του Μάη τα λουλουδια
κι έφτιαξα το πρόσωπό σου
αυγή.

Είναι πειστικός ο ώριμος λόγος του Αργύρη Μπαρή: Η αγάπη δεν είναι μνήμη, είναι παρόν». Ξέρει. Χωρίς αγάπη η φωνή είναι ανάπηρη και το σκοτάδι — κυρίως το πνευματικό — απόλυτα εξισωτικό. Γι' αυτό και αυτοπροσδιορίζεται σαν άρνηση κάθε προσδιορισμού:

Ψάχνω για παρθένους χώρους
Έχω να φυτέψω όνειρα

Δεν χάνεται μάταια στο στεναγμό του ανέμου. Με στέreo περπάτημα σεργιανάει παραμύθι και ιστορία στα πηγάδια της ζωής για να δροσολογηθεί ο λαός αλήθεια και ομορφιά. Φέρνει η ποίησή του όλη τη γοητεία δρύινης γέννας. Μουσική και χρησμός μαζί. Και γνήσια ανθρωπιά:

Οι καλύτεροι μαστόροι
δούλεψαν στα μάτια σου.
Είναι η εικόνα που θα κρατήσω
στ' ορκίζομαι μάνα.

Ο Αρ. Μπαρής σαγηνεύει κι όταν ανεμίζει αστραπές την οργή, κι όταν παναρμόνια μεταβάλλει σε ανθρώπινο καημό του ρυακιού τη ροή. Είναι ο στίχος του ανάσα ελευθερίας...

ΒΑΣ. Ι. ΛΑΖΑΝΑΣ

Κριναγόρα

«Εἰ καί οὐ ἔδραϊος αἰεὶ βίος, οὐδέ θάλασσαν...»

Κι' ἂν ἦταν ὁ βίος σου, ὡς τώρα, ἀσάλευτος· Ἀκόμη κι' ἔστω δέν ἐπλευσες ποτέ οὔτε ταξίδια εἶχες ποτές ἐπιχειρήσει, ὥστόσο! Ἄς ἀπευθυνθεῖς πρὸς τὴ λαμπρὴ τοῦ Κέκροπος τὴ χώρα, ὥστε στίς νύχτες τίς ἱερές νά παραστεῖς καί στίς ἑορτές νά λάβεις μέρος τῆς θεᾶς τῆς Δήμητρας. Οἱ φροντίδες σου, ὅταν θά ἐπιστρέψεις, θάχουν ἀπαλυνθεῖ· κι' ὅταν πεθάνεις ἀνάλαφρη ἡ ψυχὴ σου θά-
ναι!

(XI, 42)

Σχόλιο: Ὁ Κριναγόρας προτρέπει τὸν ἑαυτοῦ του νά ἐπισκεφθεῖ τὴν Ἀθῆνα, ποῦ ἱδρυσε ὁ Κέκροψ, καί νά παραστεῖ στὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια. Ἡ ἐπίσκεψη αὐτὴ θά τοῦ προσφέρει τὴ γαλήνη καί τὴν ἡρωϊκὴ ἀντιμετώπιση τοῦ θανάτου.

Χιροσίμα καί Ήουσβιτς

Κύριε Διευθυντά,

Διάβασα τις επιστολές των κ.κ. Γ. Κατσαμπή καί Γ. Κοτοπουλέα, που δημοσιεύθηκαν στον ΙΛΙΣΟ και που μου δίνουν την αφορμή να θέσω υπόψη σας τις παρακάτω σκέψεις:

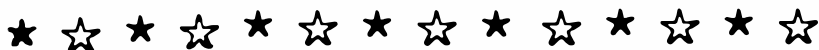
1. Είναι θετική η υπηρεσία του ΙΛΙΣΟΥ να δημοσιεύει απόψεις αντίθετες μεταξύ τους. Κάθε προσπάθεια που προωθεί την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, είναι επαινετή.

2. Πιστεύω ότι κανένας από μας, δεν έχει την εξουσιοδότηση να ρυθμίζει πόσοι, πού και πότε πρέπει να πεθάνουν. Χρέος όλων μας είναι να συντηρούμε τη ζωή και την έννοια της αγάπης, που είναι ίσως η μόνη απάντηση στο πρόβλημα της ανθρώπινης ύπαρξης και ιδιαίτερα της ανθρώπινης μοναξιάς και ο ασφαλής δρόμος προς την ανθρώπινη ευτυχία. Επομένως, δεν μπορώ να βρω και εγώ καμιά δικαιολογία για την απάνθρωπη αυτή κορύφωση της έννοιας της σκοπιμότητας που συμβολίζεται από τις λέξεις ΑΟΥΣΒΙΤΣ και ΧΙΡΟΣΙΜΑ.

3. Έχω τη γνώμη ότι, τα παραπάνω πρέπει να είναι σύμφωνα με τις Θεοσοφικές και με τις Τεκτονικές Διδασκαλίες.

Με τιμή
Γ.Α. ΚΟΥΚΟΥΒΙΝΟΣ

Σημειώσεις ΙΛΙΣΟΥ. — Έπάνω στο θέμα ο ΙΛΙΣΟΣ έδημοσίευσε στο τεύχος 171 έπιστολήν του κ. Γεωργ. Ή. Κατσαμπή, στο τεύχος 172 έπιστολήν του κ. Γ. Κοτοπουλέα, στο παρόν τεύχος τήν άνωτέρω έπιστολήν του κ. Γ.Α. Κουκουβίνου. Νομίζουμε ότι το θέμα εξητλήθη καί δέν θά δημοσιεύσουμε άλλες σχετικές έπιστολές

ΝΙΚΟΣ Α. ΤΕΝΤΑΣ

ΕΥΜΟΡΦΙΑ

Στον Τάσο Αηδονόπουλο

Από νεφέλη πύρινη διωγμένοι
αναζητούμε στη μορφή το κάλλος.
Κρυφοκαημός αϊδιος, μεγάλος
η λύτρωση σ' Εδέμ θεοπλασμένη.

Στο φως συνέκδημοι και χωρισμένοι!
Αιώνες άληκτος ο θείος σάλος
παγώνει τη ντροπή στο αίμα. Λάλος
ο Νους μη μείνει η καρδιά μας πετρωμένη.

Καλλίστευμα και θέλγμα Ευμορφία,
λιχνόσαρκη, χρυσόμαλλη και μόνη
Χρονοπατείς καλλίσφυρη. Ζυγώνει

Χορός αγίων των ματιών σου την ευδία.
Πανθέλκτειρα! Πνοή και Χάρη
ο Έρωτας μαζί σου έχει πάρει...

ΣΟΦΙΑ ΑΝΤΖΑΚΑ

Με πνευματικότητα ύψηλου έπιπέδου, αλλά και άθόρυβα, ή Σοφία Άντζακα έργαστηκε άσκηνα, με συνέπεια και άφοσίωση στή μελέτη τής έσωτερικής φύσεως του άνθρώπου.

Τό συγγραφικό της έργο, πρωτότυπο και μεταφράσεις, είναι εύρύτατο και περιλαμβάνει ψυχολογικά δοκίμια, μονογραφίες και πραγματείες, πού αποτέλεσαν έκδοτικήν έπιτυχίαν.

Ός μεταφράστρια άσχολήθηκε άποκλειστικά με κλασσικούς συγγραφείς τής ψυχολογίας του βάθους και του έσωτερισμού, όπως ο Κ. Γιούγγη, Π. Ουσίνωφ, Ντ. Σουζούκη.

Ἡ Σοφία Ἀντζακα ἄφησε τόν κόσμο μας στίς 17 Μαρτίου 1986. Μεταφέρουμε ἕνα απόσπασμα ἀπό κείμενο μαθητῶν της, πού τῆς συμπαραστάθηκαν μέχρι τίς τελευταῖες της στιγμές.

Αὐτοί πού γνώρισαν τήν Σ. Ἀντζακα σάν Διδάσκαλο, μπορούν νά μιλήσουν τόσο γιά τήν ἀμείλικτη αὐστηρότητά της, ὅσο καί γιά τήν ἀπειρή Ἀγάπη, πού ἐξέπεμπε. Στόν καθένα, πού προσέτρεχε κοντά της, ζητώντας τήν βοήθειά της στό δρόμο τῆς ἐσωτερικῆς τελείωσης, στηλίτευε ἀκούραστα τήν ἐγωϊστική πλευρά του, ἐνῶ τροφοδοτοῦσε τήν ἐσώτερη φύση του νά ὠριμάσει καί νά καρποφορήσει. Ἦταν μιά σκληρή δουλειά, πού δέν ἐξαρτιότανε μόνον ἀπ' τόν Δάσκαλο ἀλλά καί ἀπ' τόν μαθητή, γιατί ὅλα κρίνονται τελικά ἀπό τήν Βούληση, πού διαθέτει κανεῖς καί αὐτή ἡ Βούληση εἶναι ἐλεύθερη στόν ἄνθρωπο, ὥστε ἡ τελική ἀπόφαση τῆς ἐκλογῆς τοῦ Καλοῦ ἢ τοῦ Κακοῦ νά γίνεται μέ δική του εὐθύνη.

Τό ἐγχείρημα εἶναι πραγματικά πολύ δύσκολο, ἀλλά σ' ὅσες περιπτώσεις στεφθεῖ μ' ἐπιτυχία, τότε τό θαῦμα τῆς ἀλλαγῆς, πού συντελεῖται μέσα στόν μαθητή, χάρις στήν μεταμορφωτική δύναμη τοῦ Δασκάλου, εἶναι κάτι πέρα ἀπό κάθε λεκτική ἔκφραση. Εἶναι μιά πραγματική Εὐλογία, μιά ἐμπειρία Ζωῆς. Γι' αὐτό μιά πλημμύρα εὐγνωμοσύνης, γι' Αὐτήν καί τό Θεό, κατακλύζει ὅσους εὐτύχησαν κοντά της νά γευτοῦν τήν ἄλλη Ὀχθη καί νά δοῦν τή ζωή τους νά μεταμορφώνεται ἀπό ἄνυδρη ἔρημο, σέ λειβάδι χλοερό καί τόν Θεῖο Σπόρο νά βλασταίνει μέσα τους.

Ἡ Σ. Ἀντζακα δίδασκε στούς μαθητές της πῶς νά γίνουνε Ἀνθρώποι, τούς ἔδειξε πῶς νά σεβαστοῦνε καί νά ξετυλίξουνε ὁ καθένας τήν δική του ἐντελέχεια καί τραβώντας μπροστά, ἔκανε τά δύσβατα μονοπάτια πού ὀδηγοῦν στό Θεό, φαρδεῖς λεωφόρους γι' αὐτούς καί γιά ὅσους θά συλλάβουν μέσα ἀπό τά βιβλία της, τά φωτεινά της μυνήματα.

Τό συγγραφικό καί μεταφραστικό της ἔργο εἶναι τεράστιο καί μέσα ἀπό τά κείμενά της ξεπηδοῦν ἀποκαλυπτικές Ἀλήθειες σχετικά μέ τή Φύση καί τόν Προορισμό τοῦ Ἀνθρώπου καί τήν ἀπώτερη ὀκοπιμότητα τῆς Δημιουργίας. Τά γραφόμένα της ἔχουν τήν δύναμη νά κινητοποιοῦν τή βαθύτερη οὐσία τῶν ἀνθρώπων καί νά ξυπνᾶνε τήν παλινόστηση στήν μακρινή Ἰθάκη. Γεννᾶνε τόν Θεῖο ἔρωτα γιά τό Ὁραῖο, τό Ὑψηλό, τό Ἀπόλυτο, ἐνῶ συγχρόνως μέσα ἀπ' τά προσωπικά της βιώματα δείχνουν τόν πρακτικό ἵρροιο γιά τήν ἐπίτευξη αὐτῶν τῶν ποθητῶν στόχων. Καί αὐτός ὁ ἵρροιος γιά τόν δυτικό ἄνθρωπο δέν εἶναι καμμιᾷ μαγική μέθοδος ἀλλά σκληρή δουλειά.

Ἀφιέρωμα
στήν παγκόσμια ημέρα τῶν ζώων

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ

Τά κατοικίδια ζῶα ἔχουν μεγάλη σημασία γιά τόν ἄνθρωπο. Ὅχι μόνον ψυχολογικά, ἀλλά καί γενικά γιά τήν ὑγεία του. Ἕνα ἀπό τά πιό σπουδαῖα ὠφελήματα τῶν ζώων, πού κατοικοῦν μαζί μας, εἶναι ἡ συντροφιά. Τά ζῶα μοιράζονται μαζί μας τίς ἀσχολίες μας, πού κάθε μέρα μᾶς προκαλοῦν ἀγχος. Μᾶς προσέχουν καί μᾶς δείχνουν τήν ἀγάπη τους χωρίς ὅρους. Βέβαια ὁ μόνος ὅρος εἶναι ὅτι τοὺς δίνουμε τροφή καί στέγη. Μά υπάρχουν ἄνθρωποι, πού ἐνῶ μπορεῖ νά τοὺς παρέχουμε αὐτά τά δύο δέν μᾶς προσέχουν, οὔτε μᾶς ἐκτιμᾶνε ὅπως τά κατοικίδια ζῶα. Σέ κάποια σύνοδο τῆς Ἀμερικανικῆς Ἑταιρείας Δημόσιας ὑγείας (1978) διατυπώθηκε ἡ ἀποψη πῶς ὅσοι ζοῦν κί' ἔχουν συντροφιά ζῶα ἀναπτύσσουν πιό πλούσια προσωπικότητα ἀπ' ἐκείνους, πού δέν ἔχουν μαζί τους ζῶα.

Τά κατοικίδια ζῶα ἔχουν μεγάλη σημασία γιά τά παιδιά καί γιά τοὺς ἡλικιωμένους. Τό παιδί πολλές φορές δέχεται τήν ἀγάπη τοῦ κατοικίδιου ζῶου, τέτοια ἀγάπη, πού υπάρχουν περιπτώσεις νά μή τοῦ δείχνουν οἱ γονεῖς του. Ἐπίσης ἡ ἀσχολία τοῦ παιδιοῦ μέ τό κατοικίδιο ζῶο νά τοῦ δίνει φαγητό, νά τοῦ βάζει νερό καί γενικά νά τό περιποιεῖται μέ κάποια ὑπευθυνότητα, αὐτό τό γεγονός ἀποτελεῖ ἕνα σημαντικό μάθημα γιά νά φροντίζει τοὺς ἄλλους. Ἀλλά καί γιά τὰ ἡλικιωμένα ἄτομα τά κατοικίδια ζῶα ἀποτελοῦν πιστούς συντρόφους. Τό ἡλικιωμένο ἄτομο εὐχαριστεῖται ὅταν προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του σ' ἕνα κατοικίδιο ζῶο, ἐπειδή στήν ἡλικία πού βρίσκεται δέν ἔχει πού νά προσφέρει τίς ὑπηρεσίες του. Κί' αὐτό τόν ἀνακουφίζει πάρα πολύ. Τοὺς προσφέρουν τά ζῶα κάποιο περιεχόμενο στή ζωή. Διάφορες ἐρευνες, πού κάνανε στό Πανεπιστήμιο τοῦ Μέρυλαντ (1978) βγάλανε τό πόρισμα ὅτι σέ καρδιοπαθεῖς τά κατοικίδια ζῶα προσφέρουν μεγάλες ὑπηρεσίες στήν ἀσθένειά τους.

Ὁ ROGER CARAS σέ ἄρθρο του μέ τόν τίτλο «τά ζῶα εἶναι στηρίγματα» (Τό ΒΗΜΑ 27-9-1981) ἀναφέρει τί εἶπε ὁ Δρ. Ἀα-

ρών Κάτσερ, επίκουρικός καθηγητής τῆς ψυχιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πενσυλβανίας: «Βρήκαμε ἑφτά τρόπους μέ τούς ὁποίους τά κατοικίδια ζῶα αὐξάνουν τήν καλοζωία, μειώνοντας τήν κατάθλιψη καί τό ἄγχος. Τά κατοικίδια ζῶα εἶναι πηγή συντροφιάς, προσφέρουν κάτι γιά νά φροντίζει κανεῖς μία εὐκαιρία ἀπασχόλησης καί ἐνδιαφέροντος. Εἶναι εὐχάριστο νά τό χαϊδεύει κανεῖς. Βρήκαμε μάλιστα πῶς ἡ ἀπτική ἐπαφή μέ τά ζῶα αὐτά χαμηλώνει τήν πίεση τοῦ αἵματος καί τήν ἔνταση τοῦ ἄγχους ἀποτελεσματικότερα παρ' ὅσο ἡ φραστική ἐπαφή. Τά ζῶα εἶναι ζωηρά κι' ἐνδιαφέροντα νά τά παρακολουθεῖ κανεῖς συχνά, ἀποσποῦν τή σκέψη τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τίς σκοτοῦρες του». 'Επίσης ἡ παρουσία κατοικίδιων ζώων παρατείνει τή ζωή καί ὁ σύνδεσμος ἀνθρώπου καί ζώου εἶναι σημαντικός γιά τήν ὑγεία. Πολλές μελέτες κι' ἔρευνες ἔχουν γίνει, ὅπως μᾶς ἀποκαλύπτει στό ἄρθρο του ὁ ROGER CARAS, σχετικά μέ τή σχέση ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κατοικίδιου ζώου. Κι' ὅλες μαζί μιλοῦν γιά τήν εὐεργετική ἐπίδραση τοῦ κατοικίδιου ζώου στόν ἄνθρωπο.

Ἀθῆναι 24 Σεπτεμβρίου 1986

Πρός τούς Εἰλικρινεῖς Φίλους τῶν Ζώων

Ἡ Συνομοσπονδία Ζωοφιλικῶν Σωματείων Ἑλλάδος, μέ τήν εὐκαιρία τῆς

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ - 4ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ἀπευθυνόμενη πρὸς Πολιτισμένο Κοινό, γενικά καί εἰδικότερα πρὸς Ζωοφίλους,

Π α ρ α κ α λ ε ῖ

ὅπως, ἀναλογιζόμενοι τήν Τραγική Μοίρα τῶν

Ἀδέσποτων Ζώων,

- τήν ἀπό 2ετίας περίπου ἐξοντωτική περισυλλογή καί θανάτωσί τους,
- τήν ἀγωνία τῶν θλιβερῶν Ζώων, κατά τήν καθημερινή περιπλάνησι γιά ἐπιβίωση,
- τήν καθημερινή ἀγωνία ἐξευρέσεως κάποιας τροφῆς, δυσεύρετης πλέον, λόγω πλαστικῶν σάκκων καί μεταλλικῶν δοχείων ἀπορριμμάτων,
- τήν ἀγωνία ἐξευρέσεως κάποιας γωνιάς, νά γεννήσουν καί τόν ΤΡΟΜΟ τῆς Μάννας νά μή τῆς πάρουν τά μωρά της,

Θελήσουν νά ενδιαφερθοῦν οὐσιαστικά γιά τούς
«Μικρούς, Φτωχότερους μας, Ἀδελφούς»,
 ξεκινῶντας, ὁ καθένας χωριστά καί ὅλοι μαζί, γιά μιὰ

Σταυροφορία ΑΓΑΠΗΣ

πρός ἀδύναμα, ἀνυπεράσπιστα Ζῶα.

Ἀπό ὅλους καί τόν καθένα μας ἐξαρτᾶται νά παύσῃ ἡ φρικτή
 εἰκόνα τῆς κακῆς μεταχειρίσεως τῶν Ζώων ἀπό τούς Ἀνθρώπους,

- ἡ ἀποκοπή μελῶν τῶν Ζώων, χάριν «ἀστειότητος»,
- ἡ ἐγκατάλειψις τῶν Ζώων μέ σκοπό τό θάνατο,
- ἡ θανάτωσι Ζώων κατά τρόπον ἀνεπίτρεπτον, κ.λπ.,

κ.λπ., κ.λπ.

Γιά μᾶς, μιὰ καί εἶναι γεγονός ὅτι ἡ νοοτροπία, κυρίως λόγω
 ἀνατροφῆς καί «παραδόσεως», δέν ἀλλάζει στό ἐπιθυμητό χρονικό
 διάστημα, ἡ καλλίτερη λύσι, τόσο γιά τά «τυχερά», πού ζοῦν σέ
 οἰκογενειακό περιβάλλον (ὅταν δέν εἶναι βέβαιο ὅτι θά ἀπορροφη-
 θοῦν τά «κουτάβια») ὅσο, πολύ περισσότερο, γιά τά «κακότυχα»,
 μοναδική λύσι καί ΕΥΕΡΓΕΣΙΑ εἶναι ἡ ΣΤΕΙΡΩΣΙΣ.

Φυσικά, ἡ ἴδρυσι ἑνός

ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΕΙΡΩΣΕΩΣ εἶναι

ἐπιβεβλημένη, πλήν ἐλλείπει πόρων ἀδυνατοῦμεν νά προχωρήσω-
 μεν.

Εὐχῆς ἔργον θά ἦταν, ἔάν οἱ Εἰλικρινεῖς ΖΩΟΦΙΛΟΙ ἐδέχοντο
 νά συνεισφέρουν διά τήν ἴδρυσι ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΕΙΡΩΣΕΩΣ, τό
 ὁποῖο θά προσφέρῃ ὑπηρεσία δωρεάν καί τοῦ ὁποίου οἱ
 δαπάνες λειτουργίας ἀνέρχονται σέ 150.000.- μηνιαίως.

Μέ τήν ἐλπίδα ὑλοποιήσεως τῆς προτάσεώς μας,

Διατελοῦμε μετά τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος

ΟΘΩΝ ΒΑΡΔΑΣ

Τέλος Ἀφιερώματος
στήν παγκόσμια ἡμέρα τῶν ζώων

ΗΡΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀφιερωμένο σ' αὐτήν πού ἐτυφεκίσθη
ἀπό τοὺς Γερμανοὺς στίς 5/9/44
(Ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὸ ἀγαλμα
τοῦ ΝΙΚΟΛΑ)

ΗΡΩ

Ἡ πέννα μου ἀρνεῖται νά προχωρίσει
δέν υπάρχουν λόγια, δέν υπάρχει ἔκφραση
πού νάγγίζει τό μεγαλεῖο σου
εἶσαι τόσο ψηλά, τόσο Οὐράνια σχεδόν Θεϊκή
πού ὅλα μικραίνουν μπροστά σου
καί ἔπαινοι καί ὕμνοι καί ψαλμοί
εἶσαι ἡ ἴδια ἡ ἐνσάρκωση τῆς ἀνθρώπινης
λευτεριᾶς.

Ἡ προσωποποίηση τοῦ πνεύματος καί τοῦ
θριάμβου του πάνω στήν ὕλη
εἶσαι τό ἰδανικό τῶν γενεῶν πού πέρασαν
τῶν γενεῶν πού θάρθουν
εἶσαι αὐτό πού μπροστά του γονατίζουν
ταπεινά οἱ αἰῶνες
εἶσαι αὐτό τό μοναδικό γιά τό ὁποῖο ἀξίζει
νά ζοῦν καί νά υπάρχουν ἄνθρωποι
πάνω στή γῆ μας...

Νανά Κοντοῦ

ΑΠΟ ΤΑ «ΜΥΣΤΗΡΙΑ» ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

«Ο ΚΑΪΝ»

Μετάφραση: Α. Κουνάνη

ΑΘΗΝΑ 1985

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ο ΧΩΡΟΣ

Καΐν: Περπατῶ στὸν ἀέρα μὰ δὲ βυθίζομαι κί ὁμως φοβᾶμαι ὅτι αὐτό θά συμβεῖ.

Λούσιφερ: Ἔχε πίστη σέ μένα καί θ' ἀχθεῖς στὸν ἀέρα πού εἶμαι ὁ Κύριός του.

Καΐν: Μπορῶ νά κάνω τέτοιο πρᾶγμα χωρίς ἀσέβεια;

Λούσιφερ: «Ἄν σέ μένα πιστέψεις, δέ θά πέσεις, μὰ ἂν ἀμφιβάλεις θά χαθεῖς». Αὐτός εἶναι ὁ νόμος τοῦ ἄλλου Θεοῦ πού μ' ὀνομάζει περιφρονητικά δαίμονα στούς ἀγγέλους του κί αὐτοί τό ἴδιο ὄνομα μοῦ δίνουν ὅταν μιλᾶνε γιά μένα σέ τιποτένια κί ἀνίδεα πλάσματα, πού μή γνωρίζοντας τίποτα ἄλλο, πέρα ἀπ' αὐτό πού ἀντιλαμβάνονται μέ τίς περιορισμένες τους αἰσθήσεις, λατρεύουν τή λέξη πού ἀκοῦνε καί μέσα στήν κατὰπτωση πού βρίσκονται, φαντάζονται πώς τό ἀγαθό καί τό κακό εἶναι αὐτά πού τούς παρουσιάζονται μέ τίς δύο αὐτές λέξεις. Ἐμένα, δέ μοῦ ἀρέσουν τέτοιοι νόμοι. Κί ἂν γίνεις ὁπαδός μου, κί ἂν δέ ζήσεις, θ' ἀντικρύσεις κόσμους πού βρίσκονται ἔξω ἀπό τό δικό σου μικρό κόσμο, κί ἂν σοῦ γεννηθοῦν ἀμφιβολίες γιά πράγματα πού ξεπερνοῦν τή δυναμικότητα τῆς ἀσθενικῆς σου ζωῆς, δέ θά σέ καταδικάσω γι' αὐτό στά βάσανα τοῦ δικοῦ μου πεπρωμένου. Θάρθει μιά μέρα πού ὁ υἱός τοῦ Ἀνθρώπου θά πεῖ στὸν ἄνθρωπο: Πίστευε σέ μένα καί βάδισε στήν ἐπιφάνεια τοῦ πόντου κί ὁ ἄνθρωπος θά βαδίσει ἄφοβα πάνω στά κύματα. Ἐγώ δέ θά ζητήσω γι' ἀντάλλαγμα τῆς σωτηρίας σου τήν πίστη πρός ἔμένα, ἀλλά θά σοῦ προτείνω νά πετάξεις μαζί μου στό Χῶρο μέ ἴσους ὄρους καί θά σοῦ δείξω πράγματα πού δέ θά τολμήσεις ν' ἀρνηθεῖς, τό θέαμα τῶν περασμένων, τῶν παρόντων καί τῶν μελλοντικῶν κόσμων.

Καΐν: Θεέ ἡ δαίμονα ἡ ὁ,τιδήποτε ἄλλο κί ἂν εἴσαι, ἐκεῖνο δά ἐκεῖ πέρα εἶναι ἡ Γῆ μας;

Λούσιφερ: Δέν ἀναγνωρίζεις τή λάσπη πού ἔφτιαξε τόν πατέρα σου;

Καΐν: Πῶς νά πιστέψω ὅτι ἡ Γῆ μας εἶναι ἐκείνη δά ἡ γαλάζια

σφαίρα πού κυλά στο μακρινό αἰθέρα, μέ μιά μικρή κι' ἀκίνητη σφαίρα κοντά της, πού μοιάζει σάν κι' αὐτή πού φωτίζει τή γήϊνή μας νύχτα; Εἶναι ἐκεῖ ὁ Παράδεισός μας; Πού εἶναι οἱ τοῖχοι του κι' αὐτοί πού τούς φρουροῦν;

Λούσιφερ: Δεῖξε μου τή θέση τοῦ Παραδείσου.

Καῖν: Πῶς θά μπορούσα; ὅπως κινιόμαστε σάν ἡλιαχτίδες στό ἄπειρο, ἡ Γῆ μας διαρκῶς γίνεται πιο μικρή, κι' ὅσο μικραίνει, βλέπω νά σχηματίζεται κάτι σάν φωτοστέφανος, πού ἔχει μιά λάμψη ἴδια, μ' αὐτή πού σκορποῦσαν τά μεγαλύτερα ἀστέρια τ' οὐρανοῦ, ὅταν τά κοιτοῦσα ἀπό τούς πρόποδες τῆς Ἑδέμ. Μοῦ φαίνεται πῶς ὅσο φεύγουμε μακρύτερα, οἱ δυό σφαῖρες κοντεύουν νά σμίξουν μέ τ' ἀμέτρητα ἀστέρια πού φέγγουν ὁλόγυρά μας καί πού ὅσο προχωρῶμε τόσο αὐξάνονται οἱ μυριάδες τους.

Λούσιφερ: Τί θά σκεφτόσουν, ἂν σοῦλεγα πῶς ὑπάρχουν κόσμοι πιο μεγάλοι ἀπό τό δικό σου, κατοικημένοι ἀπό πλάσματα πού εἶναι πιο γιγαντώσυμα καί πιο πολυάριθμα ἀπό τά ἐμψυχα ὄντα, πού σάν θαλασσινή ἄμμος σκεπάζουν τή βαρειά Γῆ... ζωντανά κι' αὐτά καί καταδικασμένα νά πεθάνουν καί ἀξιοθρήνητα.

Καῖν: Θάνοιωθα περήφανος ἀπό σκέψη πού θά γνώριζα τέτοια πράγματα.

Λούσιφερ: Ἄν αὐτή ἡ σκέψη εἶναι ἄρρηκτα δεμένη μέ μιά δουλόφρονη ὑλική μάζα, ἂν ἡ ἴδια σκέψη, παρ' ὅλο πού τέτοια ξέρεις πράγματα, μ' ὅλο πού τόσο μεγάλα μυστικά ζητᾷς νά μάθεις κι' ἔχεις τή φιλοδοξία νά μυηθεῖς σε μιά ἀκόμα ἀνώτερη γνώση, εἶναι συνυφασμένη μέ τίς πιο χυδαῖες καί τίς πιο μακρόχαρες ἐπιθυμίες, γεμᾶτες ἀσχήμια κι' ἀηδία, ἂν ἡ πιο γλυκειά σου ἀπόλαυση τίποτα ἄλλο δέν εἶναι παρά μιά ἐκνευριστική καί ρυπαρή ψευδαῖσθηση, σωστή παγίδα πού ἄθελά σου σέ παρασύρει στόν πολλαπλασιασμό καινούριων ψυχῶν καί σωμάτων, πού κι' αὐτά εἶναι προορισμένα νά γίνουν σάν κι' ἐσᾶς ἀσθενικά καί μονάχα μερικά ἀπό αὐτά τόσο εὐτυχισμένα.

Καῖν: Πνεῦμα! Δέν ξέρω τίποτα ἄλλο γιά τό θάνατο, παρά ὅτι εἶναι ἓνα τρομερό πράγμα πού ὅπως ἄκουσα νά λένε οἱ γονεῖς μας, εἶναι μιά ἀπαίσια κληρονομιά πού πῆρα ἀπ' αὐτοὺς μαζί μέ τή ζωή, εἶναι μιά κληρονομιά πού ἂν μπορῶ ἀπό τώρα νά πῶ τή γνώμη μου, θάλεγα πῶς δέ φέρνει τήν Εὐτυχία. Ἀλλά Πνεῦμα, ἂν εἶναι ἀλήθεια τά ὅσα πρὶν μοῦπες, (καί πραγματικά νοιώθω μέσα μου τό προφητικό συναίσθημα τῆς ἀλήθειας του) νά μ' ἀφήσεις νά πεθάνω ἐδῶ, γιατί σκέφτομαι πῶς τό νά φέρω στόν κόσμο πλάσματα πού θά εἶναι καταδικασμένα γιά χρόνια νά ὑποφέρουν καί μετὰ νά πεθάνουν, δέ μπορεῖ νά σημαίνει τίποτα ἄλλο παρά ὅτι θά γίνω

ὄργανο γιά τήν ἐξάπλωση τοῦ θανάτου καί τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ σκοτωμοῦ.

Λούσιφερ: Ἐχω κι' ἐγώ ἀγγελική ὑπόσταση, θάθελες νά γίνεις σάν κι' ἐμένα;

Καῖν: Δέν ξέρω τί εἶσαι, βλέπω τή δύναμή σου καί βλέπω πώς μοῦ δείχνεις πράγματα ἀνώτερα ἀπό τίς δυνάμεις μου, πράγματα πιο πάνω ἀπό τίς ἐμφυτες πνευματικές μου ἰδιότητες, μά πούναι κατώτερα ἀπό τίς ἐπιθυμίες καί τίς ἀντιλήψεις μου.

Λούσιφερ: Τί εἶναι αὐτά τά πλάσματα πού μ' ὄλη τήν περηφάνειά τους ζοῦν μιά ταπεινή ζωή, χωμένα μέσα στό βόρβορο μαζί μέ τά σκουλήκια;

Καῖν: Καί ποιός τάχα νᾶσαι σύ, πού κομπάζοντας γιά τήν πνευματική σου ζωή, ξέρεις κάθε μυστικό τῆς φύσης καί τῆς ἀθανασίας καί παρ' ὅλα αὐτά φαίνεσαι δυστυχισμένος;

Λούσιφερ: Φαίνομαι ὅτι εἶμαι. Ἐσύ θάθελες νά γίνεις ἀθάνατος;

Καῖν: Εἶπες πώς εἶναι πεπρωμένο νά γίνω ἀθάνατος, κι' αὐτό εἶναι κάτι πού πρὶν ἀπό λίγη ὥρα δέν τό γνῶριζα. Ἀφοῦ αὐτό εἶναι κάτι πού θά γίνει ὅπωςδῆποτε μάθε μου τόν τρόπο πού θά μπορούσα ν' ἀπολαύσω προκαταβολικά τήν ἀθανασία μου εὐτυχισμένος ἢ δυστυχισμένος.

Λούσιφερ: Τόχεις μάθει προτοῦ νά σ' ἀνταμώσω.

Καῖν: Πώς;

Λούσιφερ: Ὑποφέροντας!

Καῖν: Θᾶναι ἄραγε κι' ὁ πόνος αἰώνιος;

Λούσιφερ: Αὐτό εἶναι κάτι πού θά τό δοκιμάσουμε ἐμεῖς καί τά παιδιά σου. Μά τώρα γιά πρόσεξε! Αὐτό πού βλέπεις δέν εἶναι ὑπέροχο θέαμα;

Καῖν: ὦ, ἐσύ πεντάμορφε κι' ἀσύληπτε αἰθέρα! ὦ, ἐσεῖς πολλαπλασιαζόμενες ἀδιάκοπα μᾶζες φωτός, τί εἶστε, τί εἶναι αὐτή ἡ κυανή ἀπεραντοσύνη τῆς μεσολαβούσας ἀέρινης ἐλαφρότητας, πού μέσα στό χάος της κυλᾶτε σάν τά φύλλα πού εἶδα νά στριφογυρίζουν μέσα στά γάργαρα νερά ποῦτρεχαν στήν Ἐδέμ; Νᾶναι γιά σᾶς καθορισμένη ἡ πορεία σας; ἢ τάχα στό ἀχαλίνωτο γλέντι σας, ἀδέσποτα γυρίζετε μέσα σ' ἓνα σύμπαν ἀπειρο; Αὐτή ἡ σκέψη μου λύπη μοῦ φέρνει στήν ψυχή, πού εἶναι λιγωμένη ἀπό ἔρωτα γιά τήν αἰωνιότητα. Θεέ! Θεοί, κι' ὅτι ἄλλο κι' ἂν εἶστε! Πόση οὐμορφιά ἔχουν τά ἔργα σας, εἴτε στήν τύχη κι' ἂν ἀποδώσουμε τή δημιουργία τους εἴτε καί σ' ὁποιαδήποτε ἄλλη αἰτία! Ἀφήστε με νά πεθάνω ὅπως καί τ' ἄτομα πεθαίνουν — ἂν πραγματικά πεθαίνουν — ἀλλοιῶς φανερωθεῖτε στό πνεῦμα μου μ' ὄλη σας τήν ἰσχύ καί τή γνώση. Αὐτή τῇ στιγμῇ οἱ σκέψεις μου εἶναι ἰσάξιος μέ τό θέα-

μα πού βλέπω μὰ ὄχι καί μέ τό γήϊνο μέρος τῆς ὀντότητάς μου. Πνεῦμα! Ἄσε με ἐδῶ νά ἐκπνεύσω ἢ ὁδηγήσέ με πιο κοντά.

Λούσιφερ: Νομίζεις πῶς δέν εἶσαι πιο κοντά; Γύρισε καί κοίτα τή γῆ σου.

Καῖν: Ποῦ εἶναι; Δέν ξεχωρίζω τίποτα ἄλλο παρά μιά μάζα ἀπό ἀναριθμητα φῶτα.

Λούσιφερ: Κοίτα ἐκεῖ πέρα!

Καῖν: Δέ μπορῶ νά τήν ξεχωρίσω.

Λούσιφερ: Κί' ὅμως ἀκόμα φέγγει!

Καῖν: Θές νά πεῖς γιά κεῖνο ἐκεῖ κάτω τό φωτεινό σημαδάκι;

Λούσιφερ: Ναι!

Καῖν: Εἶναι ἀλήθεια αὐτό πού μοῦ λές; Πῶς γίνεται νά λάμπουν οἱ πυγολαμπίδες καί τὰ φωτεινά σκουλήκια μόλις σουρουπώσει μέσα στά σκοτεινά δάση καί τίς καταπράσινες ὄχθες μέ λάμψη πιο δυνατή ἀπό κείνη ἐκεῖ πέρα τή γήϊνη σφαῖρα πού πάνω της ζοῦν ἄνθρωποι;

Λούσιφερ: Τώρα πιά γνώρισες καί τὰ σκουλήκια καί τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ μέ τή δικιά του λάμψη τό καθένα, τί σκέφτεσαι γί' αὐτά;

Καῖν: Ὅτι εἶναι ὁμορφα στή δικιά του σφαῖρα τό καθένα καί πως μέσα στό σκοτάδι τῆς νύχτας, πού αὐτό δείχνει τήν ὁμορφιά τους, κάτι πρέπει νά δείχνει τό δρόμο καί στή μικροῦτσικη πυγολαμπίδα μέ τό κοντινό πέταγμα καί σ' ἀθάνατο τ' ἀστέρι μέ τήν ἀπέραντη τροχιά.

Λούσιφερ: Καί ποίος εἶναι αὐτός ἢ τί εἶναι αὐτό;

Καῖν: Νά μοῦ τό δείξεις.

Λούσιφερ: Ἐχεις τό θάρρος νά τό ἀντικρυσσεις;

Καῖν: Πῶς νά ξέρω ποιά θάνα αὐτό πού θάχω τό θάρρος ν' ἀντικρῶ, ἀφοῦ τίποτα δέ μοῦδειξες μέχρι τώρα πού νά μή σταθῶ ἱκανός καί πέρα ἀπ' αὐτό ν' ἀτενίσω;

Λούσιφερ: Ἐλα τότε μαζί μου! Θάθελες νά δεῖς θνητά ἢ ἀθάνατα ὄντα;

Καῖν: Γιατί αὕτη ἡ ἐρώτηση; Τί εἶναι τὰ ὄντα;

Λούσιφερ: Ἐχουν θνητή κί' ἀθάνατη ὑπόσταση, πιο ἀπό τὰ δύο σ' ἐνδιαφέρει;

Καῖν: Τά πράγματα πού βλέπω.

Λούσιφερ: Καί τί εἶναι ἐκεῖνο πού πρίν ἐπιθυμοῦσες πιο πολύ;

Καῖν: Αὐτά πού μέχρι τώρα δέν εἶδα καί ποτέ μου δὲ θά δῶ, τὰ μυστήρια τοῦ θανάτου.

Λούσιφερ: Καί τί θάλεγες ἀν' σοῦδειχνα πράγματα πούχουν πεθάνει, ὅπως σοῦδειξα καί πράγματα πού δέν θά πεθάνουν;

Καῖν: Κάνε το!

Λούσιφερ: Ἄς πετάξουμε πió μακριά, λοιπόν, μέ τά δυνατά φτερά μας.

Κάιν: ὦ! πώς διασχίζουμε τό γαλάζιο τ' οὐρανοῦ. Τ' ἀστέρια ξεθωριάζουν ὅσο πᾶμε μακριά! Ἡ Γῆ πού εἶναι, ἡ Γῆ μου; Δεῖξε μου την, γιατί αὐτή εἶναι πού μ' ἐπλασε.

Λούσιφερ: Βρίσκεται τώρα πολύ μακριά σου, μικρότερη ἀπό σένα μέσα στό Σύμπαν, μά μή νομίζεις ὅτι μπορεῖς νά ξεφύγεις ἀπ' αὐτήν καί στό ταπεινό της χῶμα, γιατί εἶναι κί αὐτή ἓνα μέρος ἀπό τή δικιά σου ἀλλά καί τή δικιά μου αἰωνιότητα.

Κάιν: Ποῦ μ' ὁδηγεῖς;

Λούσιφερ: Σέ κάτι πού ὑπῆρχε πρίν ἀπό σένα! Στό εἶδωλο ἑνός κόσμου πού ὁ δικός σου εἶναι ἀπλό ἐρείπιο.

Κάιν: Ὡστε ὁ δικός μου κόσμος δέν εἶναι καινούριος;

Λούσιφερ: Εἶναι παλιός ὅπως ἡ ζωή κί αὐτός ὁ ἄλλος κόσμος ὑπῆρχε πρίν ὑπάρξουμε ἐσύ κί ἐγώ κί ὅλα τά πράγματα πού μᾶς φαίνονται καί τῶν δυό μας μεγαλύτερα. Πολλά ὄντα δέ θάχουν τέλος κί ἄλλα πού θάθελαν νά περηφανευτοῦν πώς δέν ἔχουν ἀρχή, ἔχουν τόσο ταπεινή ἀρχή, ὅσο κί ἡ δικιά σου, ἀλλά ὄντα πió δυνατά ἔχουν ἐξαφανιστεῖ γιά νά δώσουν τόπο σ' ὄντα πολύ πió ἀσθενικά ἀπ' ὅ,τι μπορεῖς νά φανταστεῖς. Γιατί μόνο ὁ χῶρος κί ὁ χρόνος ἦταν καί θά μείνουν ἀναλλοίωτοι. Οἱ μεταλλαγές δέ φέρνουν τό θάνατο παρά μόνο στόν πηλό. Ἐσύ ὅμως ἀπό πηλό εἶσαι καμωμένος! καί μόνο ὅτι ἄλλοτε ἦταν πηλός μπορεῖς νά νοιώσεις, γί' αὐτό τέτοια θᾶναι αὐτά πού σέ λίγο θά δεῖς.

Κάιν: Πηλός, Πνεῦμα! ἀλλά μπορῶ νά δῶ ὅ,τι θελήσεις.

Λούσιφερ: Πᾶμε παραπέρα!

Κάιν: Γρήγορα τώρα τ' ἀστέρια χάνονται μακριά μέσα στό ἄπειρο. Ἀλλά μεγαλώνοντας ὅπως τά πλησιάζαμε, φάνταζαν σάν κόσμοι ἀληθινοί.

Λούσιφερ: Καί πραγματικά εἶναι.

Κάιν: Ἐχουν καί Ἐδέμ;

Λούσιφερ: Μπορεῖ νάχουν.

Κάιν: Κί ἀνθρώπους;

Λούσιφερ: Ἐχουν κί ἀνθρώπους ὅπως κί ἄλλα πλάσματα πió εὐγενικά.

Κάιν: Μήπως ἔχουν καί ὄφεις;

Λούσιφερ: Θάθελες νά ζοῦν ἄνθρωποι χωρίς αὐτά ἢ δέ θάπρεπε νά ζοῦν ἄλλα ἐρπετά, ἐκτός ἀπ' αὐτά πού περπατοῦν στά δυό τους πόδια;

Κάιν: Τ' ἀστέρια φεύγουν μακριά, γιά ποῦ πετᾶμε;

Λούσιφερ: Πᾶμε γιά τόν κόσμο τῶν φαντασμάτων, πού εἶναι πε-

ρασμένες ύπαρξεις ή σκιές όντων πού δέν ήρθαν άκόμα στή ζωή.
Κάιν: Τό σκοτάδι πυκνώνει όλο καί πιό πολύ γύρω μας, τ' άστέρια χάθηκαν!

Λούσιφερ: Ναί αλλά έσύ βλέπεις γύρω σου.

Κάιν: Τί φοβερό εΐναι αυτό τό φώς! Δέ φαίνεται ούτε ήλιος, ούτε φεγγάρι, ούτε άστέρια άμέτρητα. Καί τό γαλάζιο άκόμα τοῦ πορφυρένιου ούρανοῦ σβύνει μέσα σ' ένα πληκτικό λυκόφως, πού μέσα του ξεχωρίζω κάτι πελώριες σκοτεινές μάζες, πού σέ τίποτα δέ μοιάζουν μέ τίς ούράνιες σφαΐρες πού πρωτύτερα πλησιάσαμε. Γιατί, ενώ οι σφαΐρες εκείνες, από φώς πλημμυρισμένες, έμοιαζαν νάναι γεμάτες ζωή κι' όταν άκόμα ή φωτεινή τους άτμόσφαιρα διαλυόταν καί φανέρωνε τ' άκανόνιστα σχήματά τους, χαραγμένα από βαθειά φαράγγια καί πελώρια βουνά καί μερικές πύρινες γλώσσες πετοῦσαν καί πάνω σ' άλλες τεράστιες άπλώνονταν ρευστές πεδιάδες κι' άλλες πάλι ήταν ζωσμένες μέ φωτεινές ζώνες καί κυματιστές σεληνες ποῦχαν τή θωριά τής όμορφης γής μας... έδω τό κάθε τι έχει σκοτεινή καί πένθιμη όψη;

Λούσιφερ: Μά εύκολα διακρίνεται. Δέ ζητᾶς νά δεις τό θάνατο καί τά πεθαμένα όντα.

Κάιν: Δέν τά ζητῶ, μιά όμως πού ξέρω πώς υπάρχουν καί πώς έξαιτίας τής άμαρτίας τοῦ πατέρα μου δέ μπορούμε ν' άποφύγουμε τό θάνατο, ούτε αυτός, ούτε έγώ, ούτε ή άνθρωπότητα, θέλω νά δῶ άμέσως αυτό πού έξάπαντος καί μή θέλοντας μιά μέρα θ' άντιμετωπίσω.

Λούσιφερ: Πρόσεξε!

Κάιν: Εΐναι σκοτάδι.

Λούσιφερ: Κι' έτσι θᾶναι πάντα, μά θ' άνοίξουμε τίς πύλες του.

Κάιν: Πελώριοι άτμοί κυλᾶνε χωριστά. Τί νάναι;

Λούσιφερ: Μπές!

Κάιν: Θά μπορῶ νά έπιστρέψω;

Λούσιφερ: Σίγουρα θά έπιστρέψεις! Όσο γι' αυτό νά εΐσαι βέβαιος, αλλιῶτικα πώς θά πλύθαινε τό κράτος τοῦ θανάτου; Τό παρόν βασίλειό του εΐναι φτωχό μπροστά σ' αυτό πού θά γίνει ὕστερα από πολλούς αιώνες μέ τή βοήθεια τής δικιά σου καί τῶν παιδιῶν σου.

Κάιν: Τά σύννεφα όλο καί πιό πολύ άνοίγουν, σχηματίζοντας γύρω μας στέφανα πού άδιάκοπα μεγαλώνουν.

Λούσιφερ: Προχώρα!

Κάιν: Κι' έσύ;

Λούσιφερ: Μή φοβάσαι... χωρίς έμένα έσύ δέ θά μπορούσες νά ξεπεράσεις τό κατώφλι τοῦ κόσμου πού γεννήθηκες. Προχώρα! Προχώρα!

(ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΑΔΗΣ

(ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΛΟΥΣΙΦΕΡ ΚΑΙ ΚΑΪΝ)

Καΐν: Πόσο σιωπηλοί και πόσο μεγάλοι είναι αυτοί οι κόσμοι που βλέπω. Γιατί μοιάζουν νάναι άμπολοι, μά πιο πυκνοκατοικημένοι από τα πελώρια φωτεινά άστέρια που αιώρόνταν στον πάνω ούρανό, τόσο που εύκολα θα μπορούσε να νομίσει κάποιος ότι είναι τό λαμπερό πλήθος κάποιου ούρανού έντελώς άκατάληπτου στον άνθρωπινο νοϋ, παρά δημιουργήματα που πρόκειται να κατοικηθούν. "Ωσου, πλησιάζοντας ξεχώρισα τήν ψηλαφητή τους άπεραντωσύνη που είναι καμωμένη για να χρησιμεύει για κατοικία στα ζωντανά όντα, μά δέν είναι προικισμένη ή ίδια μέ ζωή. Έδω όμως όλα είναι γεμάτα από σκιές και πυκνό σκοτάδι, που σου θυμίζει μία μέρα που χεί πιά τελειώσει.

Λούσιφερ: Είναι τό βασίλειο του θανάτου. Δέν ήθελες να τό δείς;
Καΐν: Μέχρι να μάθω αυτό που πραγματικά είναι δέ μπορώ να σ' άπαντήσω. "Αν όμως είναι όπως τόν περιγράφει ο πατέρας μου, Θεέ μου! πρέπει να είναι κάτι που δέν τολμώ να τό σκεφτώ. Καταραμένος νάναι εκείνος που βρήκε τή ζωή που οδηγεί στο θάνατο κι' εκείνος ο άστόχαστος που ένw του χάρισαν τή ζωή, δέ στάθηκε άξιος να τήν κρατήσει μά καταδικάστηκε να τή χάσει και μαζί μ' αυτόν και μυριάδες άθwα πλάσματα!

Λούσιφερ: Έτσι καταριέται τόν πατέρα σου!

Καΐν: Κι' αυτός δέ μέ καταράστηκε δίνοντάς μου ζωή! Καί δέ μέ καταράστηκε προτου νάρθω στον κόσμο για τήν τόλμη του να κόψει τόν άπαγορευμένο καρπό;

Λούσιφερ: Σωστά μίλησες, ή κατάρα είναι άμοιβαία μεταξύ του πατέρα σου κι' έσένα, αλλά τά παιδιά σου κι' ο άδελφός σου;

Καΐν: Τήν κατάρα άς τήν μοιραστούν μαζί μου που είμαι πατέρας κι' άδελφός τους. Τί άλλο πήρα έγώ για κληρονομικά... "Ω, έσεις σκοτεινά βασίλεια από κυματίζουσες σκιές και πελώρια φαντάσματα, που από τίς μορφές σας άλλες ξεχωρίζουν καθαρά κι' άλλες μόλις φαίνονται κι' όλες τή θλίψη και τή φρίκη χύνετε στην ψυχή μου. Τί είστε; Είστε πλάσματα που ζητε ή όντα που ζήσατε;

Λούσιφερ: Σ' αυτά τά όντα ύπάρχει κάτι κι' από τίς δυό καταστάσεις.

Καὶν: Τότε τί εἶναι ὁ θάνατος;

Λούσιφερ: Πῶς; αὐτός πού σᾶς ἐπλάσε, δέ σᾶς ἀποκάλυψε πῶς ὁ θάνατος εἶναι μιά νέα ζωή;

Καὶν: Τά μόνα του λόγια μέχρι τώρα εἶναι πῶς θά πεθάνουμε.

Λούσιφερ: Μπορεῖ κάποια μέρα νά σᾶς ἀποκαλύψει κί' αὐτό τό μεγάλο μυστικό.

Καὶν: Εὐτυχισμένη μέρα.

Λούσιφερ: Πῶς θᾶναι εὐτυχισμένη ὅταν αὐτό τό μυστικό πού θά ἀποκαλυφθεῖ μετά ἀπό ἀνείπωτες ἀγωνίες, θᾶναι τό σίγουρο ἐχέγγυο μιᾶς αἰώνιας ἀγωνίας γί' ἀμέτρητες μυριάδες ἀπό ἄτομα, ποῦναι πεπρωμένο νά γεννηθοῦν καί πού θά προικιστοῦν μέ τή ζωή γί' αὐτό μόνο τό σκοπό!

Καὶν: Τί εἶναι αὐτά τά ἰσχυρά φαντάσματα πού βλέπω νά κυματίζουν γύρω μου; Δέν ἔχουν τή μορφή τῶν πνευμάτων πού εἶδα νά περιτριγυρίζουν κοντά στήν ἀγνωστή κί' ἀπαγορευμένη σέ μᾶς 'Εδέμ! 'Αλλά οὔτε ἔχουν ὄψη ἀνθρώπινη ὅπως ἦταν τοῦ 'Αδάμ, τοῦ 'Αβελ, σ' ἐμένα τόν ἴδιο, στήν ἀδελφή — γυναῖκα μου καί στά παιδιά μου. Ἐχουν μιά ὄψη πού χωρίς νᾶναι ὅμοια μέ τήν ὄψη τῶν ἀγγέλων καί τῶν ἀνθρώπων δείχνει πῶς ἂν δέν ἔφτασαν στή βαθμίδα τῶν ἀγγέλων, ἀποδείχτηκαν ἀπό τοὺς ἀνθρώπους κατά πολύ ἀνώτεροι, εἶναι ὄντα περήφανα, ἀκαταδάμαστα, ὁμορφα καί δύναμη γεμάτα, μά μέ σχῆμα γιά μένα ἀκατανόητο γιατί ποτέ δέν εἶδα ὅμοια. Δέν ἔχουν οὔτε φτερά Σεραφεῖμ, οὔτε ἀνθρώπινη ὄψη, οὔτε τή μορφή τῶν πῶς δυνατῶν κτηνῶν, οὔτε κάτι πού νά σέ κάνει νά τά νομίζεις γιά σημερινά ζωντανά πλάσματα. Εἶναι ὅμως τά πῶς ὁμορφα καί δυνατά ὄντα πού ζοῦν σήμερα στή γῆ, ἀλλά ἔχουν τόση διαφορά μ' αὐτά πού δύσκολα θά μπορούσα νά πιστέψω ὅτι εἶναι ζωντανά.

Λούσιφερ: Κί' ὅμως κάποτε ἐζησαν.

Καὶν: Ποῦ;

Λούσιφερ: Ἐκεῖ πού ζεῖς κί' ἐσύ.

Καὶν: Πότε;

Λούσιφερ: Πάνω σ' αὐτό πού ὀνομάζεις Γῆ.

Καὶν: Ὁ 'Αδάμ εἶναι ὁ πρῶτος.

Λούσιφερ: Ἀπό τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους βέβαια, ἀλλά εἶναι τόσο ἀσθενικός πού δέ θά μπορούσες νά τόν παρομοιάσεις οὔτε μέ τόν τελευταῖο ἀπ' αὐτά.

Καὶν: Καί τί εἶναι αὐτά τά πλάσματα;

Λούσιφερ: Αὐτό πού θά γίνεις κί' ἐσύ κάποτε.

Καὶν: Καί πρὶν τί ἦταν;

Λούσιφερ: Πλάσματα ζωντανά, εὐγενικά, ἑξυπνα, ἀγαθά, γιγαντό-

σωμα καί δοξασμένα καί τόσο άνώτερα από τόν πατέρα σου, άν αυτός δέν έφευγε από τήν Έδέμ, όσο έσύ καί τό παιδί σου είστε άνώτεροι άπό ό,τι θάναί οι άνθρωποι, στή θλιβερή κατάντια του έκφυλισμού τους, ύστερα από 60000 γενιές. Όσο γιά τίς άδυναμίες τους, μπορείς καί μόνος σου νά κρίνεις από τή δικιά σου σάρκα.

Κάϊν: Άλλίμονό μου! Καί χάθηκαν;

Λούσιφερ: Χάθηκαν από τή γή τους, όπως θά χαθείς κι' έσύ από τή δικιά σου γή.

Κάϊν: Άλλά ή γή τους δέν ήταν δικιά μου;

Λούσιφερ: Ναί.

Κάϊν: Όχι όμως όπως είναι τώρα, γιατί ή σημερινή γή είναι πολύ στενή κι' όχι κατάλληλη νά κρατήσει τέτοια πλάσματα.

Λούσιφερ: Πραγματικά ήταν πιο όμορφη.

Κάϊν: Καί πώς έφτασε στή σημερινή της κατάντια;

Λούσιφερ: Ρώτησε αυτόν ποῦναι ό αίτιος κάθε καταστροφής.

Κάϊν: Καί πώς έγινε αυτή ή μεταβολή στή γή;

Λούσιφερ: Έγινε μιά συνθλιπτική καί άδυσώπητη καταστροφή καί άταξία των στοιχείων, τόσο πού ό κόσμος έπεσε στήν κατάσταση του χάους, όπως πάλι από τό χάος άναβλάστηκε ό κόσμος. Παρόμοια κοσμογονικά φαινόμενα, ποῦναι σπάνια στό Χρόνο είναι συχνά στήν Αίωνιότητα. Τώρα προχώρησε καί κοίταξε στό παρελθόν.

Κάϊν: Είναι ένα τρομερό θέαμα!

Λούσιφερ: Κι' άληθινό. Κοίτα αυτά τά φαντάσματα. Ήταν κάποτε από ὕλη σάν τή δικιά σας.

Κάϊν: Θά γίνω κι' έγώ σάν κι' αυτά.

Λούσιφερ: Έκείνος πού σ' έπλασε νά σοῦ άπαντήσει. Έγώ σοῦ δείχνω τό τί ήταν οι πρόγονοί σου, ένω τί ήταν μόνος σου θά τό καταλάβεις καί σέ βαθμό άνάλογο μέ τή μηδαμινή αισθαντικότητα ποῦσαι προικισμένος καί μέ τό άκόμα πιο μηδαμινό κομμάτι άθάνατης διάνοιας καί γήινης δύναμης πού χαρακτηρίζουν τήν όντότητά σου. Τό μόνο ποῦχετε κοινό μ' ό,τι κάποτε αυτά τά όντα είχαν, είναι ή ζωή, κι' αυτό πού θάχετε είναι ό θάνατος. Όσο γιά όλα τ' άλλα, τιποτένια πνευματικά σας χαρίσματα, αυτά ταιριάζουν σ' έρπετά πού γεννήθηκαν από τό κατακάθι ενός άπέραντου σύμπαντος, πού από τά συντρίμια του σχηματίστηκε ένας σχεδόν άμορφος πλανήτης, κατοικιμένος από όντα πού ή μοναδικιά τους άπόλαυση είναι νά βρίσκονται στό σκοτάδι. Ένας Παράδεισος Άγνοιας, πού μέσα του ή γνώση έχει άπαγορευτεί, σά νάταν δηλητήριο. Τώρα κοίταξε τί είναι ή τί ήταν μιά φορά τ' άνώτερα αυτά όντα, κι' άν αυτό δέ σ' εύχαριστεί, γύρισε πίσω στή Γή σου, γιά

νά καλλιεργήσεις τή γῆ σου... θά σ' ὀδηγήσω σ' αὐτή σῶ κι' ἀσφαλῆ.

Καὶν: Ὁχι, θά μείνω ἐδῶ.

Λούσιφερ: Γιά πόσο;

Καὶν: Γιά πάντα! Ἐφοῦ κάποια μέρα πρέπει νᾶρθω ἐδῶ ἀπό τή γῆ, θά προτιμοῦσα νά μείνω ἀπό τώρα. Ἀποστρέφομαι κάθε τι τό γῆινο. Ἄσε με νά ζήσω ἀνάμεσα στίς σκιές.

Λούσιφερ: Αὐτό εἶναι ἀδύνατο, γιατί τώρα βλέπεις σάν ὄραμα αὐτό πού'ναι πραγματικότητα. Γιά νά κάνεις τόν ἑαυτό σου κατάλληλο γι' αὐτή τήν κατοικία, πρέπει νά διέλθεις διά τῆς πύλης, ἀπό τήν ὁποία ὅλα ὅσα βρίσκονται ἐδῶ διήλθαν, διά τῆς πύλης τοῦ θανάτου!

Καὶν: Ἐμεῖς ἀπό ποιά πύλη μπήκαμε;

Λούσιφερ: Ἀπό τή δικιά μου. Ὑποσχέθηκα νά γυρίσεις στή Γῆ, μέ τό πνεῦμα μου σέ βοήθησα νά πετάξεις σέ περιοχές πού τά πάντα εἶναι ἄπνοα ἐκτός ἀπό σένα. Κοίτα γύρω σου, μή νομίσεις ὅτι θά κατοικήσεις ἐδῶ μέχρι νᾶρθει ἡ ὥρα σου.

Καὶν: Κι' αὐτά τά ὄντα δέ μποροῦν νά ξαναπεράσουν ἀπό τή Γῆ πάλι;

Λούσιφερ: Ἡ Γῆ τους ἔχει χαθεῖ γιά πάντα. Ἐχει τόσο πολύ ἀλλάξει ἀπό τῶν δικῶν της σπλάχνων τούς συγκλονισμούς, πού δέ θά μπορούσαν πιά τά ὄντα αὐτά ν' ἀναγνωρίσουν κανένα μέρος ἀπό τήν ἀνανεωμένη ἐπιφάνεια πού μόλις τώρα σταθεροποιήθηκε. Κι' ἦταν, ... πόσο ὁμορφος ἦταν ἐκεῖνος ὁ κόσμος.

Καὶν: Κι' εἶναι ἀκόμα. Ἡ καρδιά μου δέν τρέφει καμμιᾶ ἔχθρα γιά τή Γῆ, ἂν κι' εἶμαι ἀναγκασμένος νά τήν καλλιεργῶ, αὐτό πού μοῦ προκαλεῖ λύπη εἶναι ὅτι δέ μπορῶ ν' ἀπολαύσω χωρίς μόχθο τίς ἀμέτρητες ὁμορφιές της, οὔτε νά ἱκανοποιήσω μέ τή γνώση τίς ἀπειρες σκέψεις πού μέ πλημμυρίζουν, οὔτε νά λιγοστέψω τούς ἀσταμάτητους φόβους μου γιά τό θάνατο καί τή ζωή.

Λούσιφερ: Τί εἶναι ὁ κόσμος σου τό βλέπεις, ἀλλά δέ μπορεῖς ν' ἀντιληφτεῖς τή σκιά αὐτοῦ πού ἦταν!

Καὶν: Κι' ἐκεῖνα τά γιγάντια πλάσματα, φαντάσματα μέ κατώτερη διανοητική ὑπόσταση, τουλάχιστον ἔτσι φαίνονται, ἀπό τά ὄντα πού πρὶν ἀπό λίγο ἀφήσαμε... καί πού μοιάζουν μέ τ' ἀγρίμια πού ζοῦν σ' ἀπομακρυσμένα δάση τῆς Γῆς καί μέ τά πιό δυνατά ἀπ' αὐτά τά θεριά πού μέ τούς τρομαχτικούς τους βρυχηθμούς ταραζοῦν τή νύχτα, ἀλλά εἶναι 10 φορές ἀπ' αὐτά πιό μεγάλα καί φρικτά στήν ὄψη, πού εἶναι τό ὕψος τους κι' ἀπό τ' ἀγγελοφρούρητα τεῖχη τῆς Ἐδέμ ψηλότερο, ἔχουν μάτια πού ἀστράφτουν σάν τίς πύρινες ρομφαῖες τῶν Χερουβεὶμ, κι' οἱ χαυλιόδοντές τους ξεπρο-

βάλλουν σάν νάναι δέντρα γυμνά από φλοιό καί κλωνάρια. Τί νά-
ταν κάποτε;

Λούσιφερ: Αυτό πού εἶναι τό Μαμούθ στόν τωρινό κόσμο... καί
πού βρίσκονται κατά μυριάδες θαμμένα κάτω από τήν ἐπιφάνειά
του.

Καίιν: Κανένα ἀπ' αὐτά δέ ζεῖ πάνω στή Γῆ;

Λούσιφερ: Ὅχι, γιατί ἂν ἡ ἀσθενικιά σου γενιά ἦταν ἀναγκασμένη
να πολεμήσει μ' αὐτά, ἡ κατάρα πού τή βαραίνει θάταν ἀχρείαστη
— τόσο γρήγορα θά χανόταν ἀπό τό πρόσωπο τῆς Γῆς.

Καίιν: Καί γιατί οἱ πόλεμοι;

Λούσιφερ: Ξέχασες μέ ποιά κατάρα διώχτηκε ἀπό τήν Ἑδέμ τ' ἀν-
θρώπινο γένος; Πάλη μ' ὅλα τά ὄντα, θάνατος σ' ὅλους, κί' οἱ ἀρ-
ρώστιες, οἱ καῦμοί κί' οἱ πίκρες... αὐτοί ἦταν οἱ καρποί τοῦ ἀπαγο-
ρευμένου δέντρου.

Καίιν: Ἀλλά καί τά ζῶα ἔχουν δοκιμάσει τόν ἀπαγορευμένο καρπό
ὥστε κί' αὐτά πρέπει νά πεθάνουν;

Λούσιφερ: Ὁ Δημιουργός σᾶς εἶπε πῶς πλάστηκαν γιά σᾶς, ὅπως
κί' ἐσεῖς γι' αὐτόν. Θά θέλατε ἡ μοίρα τους νάναι ἀνώτερη ἀπό τή
δικιά σας; Ἄν ὁ Ἀδάμ δέν εἶχε πέσει, ὅλα θάμεναν στήν ἀρχική
τους κατάσταση.

Καίιν: Ἀλίμονο! Στά δυστυχισμένα αὐτά πλάσματα, πού πρέπει ν'
ἀκολουθήσουν τήν τύχη τοῦ πατέρα μου, σάν τά παιδιά του, χωρίς
νάχουν δοκιμάσει τό μῆλο καί χωρίς νάναι κάτοχοι τῆς πολυτιμῆς
γνώσης! Ἀπατηλό δέντρο, ἀφοῦ τίποτα δέ γνωρίζουμε. Ὑποσχέ-
θηκε τή γνώση γι' ἀντάλλαγμα τοῦ θανάτου καί θάπρεπε νά μᾶς
τή χαρίσει. Τί μ' ὅλα αὐτά γνωρίζει ὁ ἄνθρωπος;

Λούσιφερ: Μπορεῖ ὁ θάνατος νά ὀδηγεῖ στήν ὑπέρτατη γνώση. Κί'
ἀφοῦ εἶναι ἀπ' ὅλα τά πράγματα τό πιό σίγουρο, θά ὀδηγεῖ τοῦλά-
χιστον στήν πιό σίγουρη ἐπιστήμη; Ἐπομένως τό δέντρο ἦταν
ἀληθινό ἂν καί θανατηφόρο.

Καίιν: Τί σκοτεινά βασίλεια πού βλέπω μά δέν τά νοιώθω.

Λούσιφερ: Γιατί μακριά ἀκόμα εἶναι ἡ ὥρα σου, κί' ἡ ὕλη δέ μπο-
ρεῖ νά καταλάβει τό πνεῦμα ἀπόλυτα, ἀλλά εἶναι κάτι νά γνωρίζεις
ὅτι ὑπάρχουν τέτοια βασίλεια.

Καίιν: Γνωρίζαμε κί' ἀπό πρὶν πῶς θάνατος ὑπῆρχε.

Λούσιφερ: Ναί, ἀλλά ὄχι πιό πέρα ἀπ' αὐτόν.

Καίιν: Οὔτε ἀκόμα τό γνωρίζω.

Λούσιφερ: Ξέρεις πῶς ὑπάρχει μιά κατάσταση ὑπαρξης κί' ἄλλες
πολλές καταστάσεις ἐκτός ἀπό τή δικιά σου, κί' αὐτό σήμερα τό
πρῶι δέν τό γνώριζες.

Καίιν: Ὅ,τι βλέπω φαίνεται θαμπό καί σκιερό.

Λούσιφερ: Θά πρέπει νάσαι εὐχαριστημένος, θά σοῦ φανοῦν πιό φωτεινά στήν ἀθανασία σου.

Καῖν: Κί' ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ ρευστός χῶρος μέ τό υπέροχο γαλάζιο χρῶμα, πού κυματίζει πέρα γιά πέρα, λές κί' εἶναι νερό, χωρίς κανένα τέρμα, δέν εἶχε ἕνα αἰθέριο γαλάζιο χρωματισμό, θά νόμιζα πώς εἶναι ποτάμι πού πηγάζει ἀπό τόν Παράδεισο καί περνᾷ μπροστά ἀπό τή γήϊνη κατοικία μου, πές μου τί εἶναι;

Λούσιφερ: Ὑπάρχει ἀκόμα κάτι παρόμοιο πάνω στή Γῆ, πολύ μικρότερο καί κοντά σ' αὐτό θά κατοικήσουν οἱ δικοί σου ἀπόγονοι. Εἶναι τό εἶδωλο ἑνός ὠκεανοῦ.

Καῖν: Μοιάζει σάν ἕνας ἄλλος κόσμος, σάν ἕνας ρευστός ἥλιος. Κί' αὐτά τά παράξενα πλάσματα πού κινοῦνται πάνω στήν ἀστραφτερή του ἐπιφάνεια;

Λούσιφερ: Εἶναι οἱ κάτοικοι του, οἱ Λεβιάθαν πού ζοῦσαν κάποτε πάνω στή Γῆ.

Καῖν: Κί' ἐκεῖνος ὁ ἀπέραντος ὄφης, πού βγάζει ἀπό τά βάθη τῆς ἀβύσσου τή μουσκεμένη του χαιτή καί τό θεώρατο κεφάλι του, πού εἶναι δέκα φορές ψηλότερο ἀπό τόν πιό ψηλό κέδρο, τόσο πού λές πώς θά μπορούσε νά τυλίξει μέσα στά μακριά του πλοκάμια τίς αὐράνιες σφαῖρες πού λίγο πρίν εἶδαμε. Δέν εἶναι ἀπό τό ἴδιο εἶδος μέ τόν ὄφη πού παραφύλαγε κάτω ἀπό τῆς Ἑδέμ τό δέντρο;

Λούσιφερ: Ἡ Εὐᾶ, ἡ μητέρα σου μπορεῖ πιό καλά νά σοῦ πεῖ τί εἶδος ὄφης ἦταν αὐτός πού τή δελέασε.

Καῖν: Αὐτός ὁ ὄφης εἶναι φοβερός στήν ὄψη. Χωρίς ἀμφιβολία τ' ἄλλο θάχε πιό πολύ ὁμορφιά.

Λούσιφερ: Δέν τό πρόσεξες ποτέ;

Καῖν: Εἶδα πολλά τοῦ ἴδιου εἶδους (ἔτσι τοῦλάχιστον μοῦλεγαν), ἀλλά πατέ δέν εἶδα ἐκεῖνο πού δελέασε τή μητέρα μου νά φάει τό μοιραῖο καρπό, οὔτε καί κανένα ἄλλο πού νόμοιαζε μ' ἐκεῖνο.

Λούσιφερ: Μήπως τὸδε ὁ πατέρας σου;

Καῖν: Ὅχι, ἡ μητέρα μου τόν δελέασε κί' αὐτή δελεάστηκε ἀπό τόν ὄφη.

Λούσιφερ: Μωρόπιστε ἄντρα! Ἄν ἡ γυναῖκα σου ἢ οἱ γυναῖκες τῶν παιδιῶν σου, σᾶς παρακινήσουν νά δοκιμάσετε κάποιο καινούργιο ἢ παράξενο πρᾶγμα, νάσαι σίγουρος πώς θά δεῖς ποιός τίς δελέασε πρῶτα.

Καῖν: Τά σοφά σου λόγια ἐρχονται πολύ ἄργά, γιατί δέν ἔχουν πιά τή δύναμη οἱ ὄφεις νά δελεάσουν τίς γυναῖκες.

Λούσιφερ: Ὑπάρχουν ὅμως ἀκόμα μερικά πράγματα μέ τά ὁποῖα ἡ γυναῖκα μπορεῖ νά δελεάσει τόν ἄντρα κι' ὁ ἄντρας τή γυναῖκα.

Αυτό ἄς τό προσέξουν τά παιδιά σου. Τή συμβουλή μου αὐτή ἀπό καλωσύνη στή δίνω, γιατί εἶναι ἀντίθετη μέ τό συμφέρον μου. Εἶναι ἀλήθεια πῶς κανένας δέ θά τήν ἀκούσει κι' ἔτσι μικρή θά ναι ἡ ζημιὰ μου.

Καὶν: Δέ σέ καταλαβαίνω.

Λούσιφερ: Θά πρέπει γι' αὐτό νάσαι πιό εὐτυχισμένος! Ἐσύ κι' ὁ κόσμος σου εἶστε ἀκόμα νέοι! Νομίζεις τόν ἑαυτό σου μεγάλο ἐγκληματία καί πολύ δυστυχισμένο, δέν εἶναι ἔτσι;

Καὶν: Ὅσο γιά ἐγκλημα, δέν ξέρω, γιά λύπες ἔχω αἰσθανθεῖ πολλές.

Λούσιφερ: Πρωτότοκο παιδί τοῦ πρωτόπλαστου! Ὅσα ἀνομήματα κι' ἂν ἔχεις κάνει μέχρι τώρα, ὅσες δυστυχίες κι' ἂν ἔχεις περάσει κι' ἀληθινά εἶσαι ἁμαρτωλός κι' ἀρκετές νοιώθεις πίκρες, εἶσαι ἡ Ἑδέμ σ' ὅλη της τήν ἀθωότητα συγκρινόμενη μ' ὅ,τι ἐσύ πολύ σύντομα μπορεῖ νά γίνεις, κι' αὐτές σου πάλι οἱ ἁμαρτίες κι' οἱ καῦμοί θά ναι Παράδεισος μπροστά στίς δυστυχίες πού θά περάσουν καί στί' ἀνομήματα πού θά κάνουν τά παιδιά τῶν παιδιῶν σου, αὐτά πού θά φέρουν στόν κόσμο ἄπειρες γενιές καί θά ναι ἀμέτρητοι σάν τοῦ κορνιαχτοῦ τά μόρια, πού μέ τά λείψανά τους ἀσταμάτητα θά πληθαίνουν. Καί τώρα ἄς ἐπιστρέψουμε στή γῆ.

Καὶν: Καί μ' ἔφερες ἐδῶ μόνο γιά νά μοῦ δείξεις αὐτό;

Λούσιφερ: Δέ ζήτησες τή γνώση;

Καὶν: Ναί, ἀλλά πῶς εἶναι ὁ δρόμος πρὸς τήν εὐτυχία.

Λούσιφερ: Ἄν ἡ ἀλήθεια εἶναι εὐτυχία, τήν ἔχεις.

Καὶν: Τότε καλά ἔκανε ὁ Θεός τοῦ πατέρα μας πού τοῦχε ἀπαγορεύει τό μοιραῖο δέντρο.

Λούσιφερ: Ἀλλά θάχε κάνει πιό καλά ἂν δέν τό φύτευε. Ἡ ἄγνοια τοῦ κακοῦ δέ σώζει ἀπό τό κακό, πού εἶναι προορισμένο ἀδιάκοπα νά προσδεύει καί νά ναι κομμάτι ὅλων τῶν πραγμάτων.

Καὶν: Ὅχι, μά τήν ἀλήθεια. Ὅχι! δέ μπορῶ νά τό πιστέψω γιατί διψῶ γιά τό ἀγαθό.

Λούσιφερ: Καί ποιός δέν κάνει τό ἴδιο; Ποιός ἀποζητᾷ τό κακό μονάχα γιά τήν πίκρα του; Κανένας — κανένα πλάσμα, εἴτε ἔμψυχο εἴτε ἄψυχο.

Καὶν: Σ' ἐκεῖνες τίς πανέμορφες κι' ἀμέτρητες οὐράνιες σφαῖρες πούδαμε ὅπο μακριά νά λάμπουν ἐκθαμβωτικά προτοῦ κατέβουμε σ' αὐτόν ἐδῶ τό ζοφερό τόπο πού βασιλεύουν τά φαντάσματα, δέ μπορεῖ τό κακό νά πλησιάσει, γιατί εἶναι τόσο ὠραίες!

Λούσιφερ: Γιατί τίς ἔχεις δεῖ μόνο ἀπό μακριά.

Καὶν: Καί τί μ' αὐτό; Ἡ ἀπόσταση μόνο νά ἐλαττώσει μπορεῖ τό μεγαλεῖο τους. Ὅταν πάει κάποιος πιό κοντά τους θά ναι πιό μεγάλη σίγουρα ἡ ὁμορφιά τους.

Λούσιφερ: Πλησίασε τὰ πιά ὁμορφα πράγματα τῆς Γῆς καί κρίνε ἀπό κοντά τήν ὁμορφιά τους.

Καΐν: Τό ἔχω κάνει. Τά πιά ὁμορφα πράγματα πού γνώρισα εἶναι πολύ πιά ὁμορφα ὅταν τά βλέπω ἀπό κοντά.

Λούσιφερ: Κάπου πλανιέσαι. Ποιό εἶναι αὐτό τό πλάσμα, πού ὅταν τό βλέπεις πιά κοντά, εἶναι πιά ὁμορφο κί ἀπό τὰ πιά ὁμορφο μακρινά πράγματα;

Καΐν: Ἡ ἀδελφή μου ἡ Ἄδα. Ὅλα τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ, ἡ βαθεῖα μπλέ σελήνη τῆς νύχτας, πλημμυρισμένα ἀπό τό ὑπερκόσμιο φῶς μιᾶς οὐράνιας σφαίρας πού μοιάζει μέ πνεῦμα ἢ μ' ἕναν κόσμο ἀπό πνεῦμα. Οἱ ἀποχρώσεις τοῦ λυκόφωτος, ἡ ὁ ὑπέροχος ἔρχομός τοῦ ἡλίου, ἡ ἀπερίγραπτη δύση του, πού γεμίζει τὰ μάτια μου μ' εὐχάριστα δάκρια καθὼς τόν βλέπω νά χάνεται κί αἰσθάνομαι τήν καρδιά μου νά φτερουγίζει ἀπαλά κατὰ τό φωτεινό παράδεισο, τοῦ δάσους ἡ σκιά, τὰ καταπράσινα κλαδιά, τό τραγουδί τοῦ πουλιοῦ, τοῦ νυχτερινοῦ πουλιοῦ, πού φαίνεται νά τραγουδάει τήν ἀγάπη καί σμίγει τή φωνή του μέ τῶν Χερουβείμ τίς ὑπερκόσμιες συμφωνίες, καθὼς ἡ νύχτα ἀπλώνεται πάνω ἀπ' τοὺς τοίχους τῆς Ἑδέμ ὅλα αὐτά εἶναι τίποτα στά μάτια μου καί στήν καρδιά μου μπροστά στίς Ἄδας μου τό πρόσωπο, γιά νά τ' ἀντικρύσω, γυρίζω τὰ μάτια μου μακριά ἀπό γῆ κί οὐρανό.

Λούσιφερ: Ἡ Ἄδα σου, μ' ὅλο ποῦναι ἕνα ἀδύνατο θνητό πλάσμα, ἔχει ὅλη τήν ὁμορφιά πού μπορεῖ ἡ φύση νά χαρίσει στά παιδιά της, μέσα στήν αὐγή καί τήν ἀνθιση τῆς πρώτης δημιουργίας. Παρ' ὅλα αὐτά πλανιέσαι!

Καΐν: Ἐτσι νομίζεις γιατί δέν εἶσαι ἀδελφός της.

Λούσιφερ: Θνητέ! Εἶμαι ἀδελφός ὅλων ὅσοι δέν ἔχουν παιδιά.

Καΐν: Οὔτε μπορεῖς νάχεις κάποια σχέση μαζί μας.

Λούσιφερ: Μπορεῖ νάσαι πεπρωμένο οἱ ἀπόγονοί σου νά συνδεθοῦν μαζί μου. Ἀλλά ἂν πραγματικά ἔχει δικό σου ἕνα πλάσμα πού ἡ ὁμορφιά του στά μάτια σου εἶναι ἀνώτερη ἀπό κάθε ἄλλη, γιατί νάσαι δυστυχισμένος.

Καΐν: Γιατί νά ὑπάρχω; Γιατί νάσαι κί ἐσύ δυστυχισμένος; Γιατί ὅλα τὰ πλάσματα νάσαι δυστυχισμένα; Ἀκόμα κί αὐτός πού μᾶς ἐπλασε πρέπει νάσαι ἔτσι, δημιουργός δυστυχισμένων πλάσμάτων. Τοῦ ὀλεθρου ἡ δημιουργία δέ μπορεῖ ποτέ νάσαι δημιουργημα χαρῆς, κί ὁμως ὁ πατέρας μου τόν ὀνομάζει παντοδύναμο. Μά ἂν εἶναι καλός γιατί νά ὑπάρχει τό κακό; Ζήτησα ἀπό τόν πατέρα μου νά μοῦ ἀπαντήσῃ σ' αὐτήν τήν ἐρώτηση κί ἐκεῖνος μοῦπε πῶς μόνο τό κακό εἶναι ὁ δρόμος πού ὀδηγεῖ στό καλό. Παράξενο καλό, πού πρέπει νά βγεῖ ἀπό τόν πιά θανάσιμο ἀντίπαλό του! Εἶδα

τώρα τελευταία ένα άρνάκι πού τό κέντρινσε ένα φίδι, τό κακόμοιρο, άφριζε καταγής ξαπλωμένο κοντά στή μάνα του, πού μέ λυπητερά βελάσματα φανέρωνε τή μητρικιά της άγωνία. Πήρε τότε ο πατέρας μου μερικά βότανα καί τάβαλε στήν πληγή του καί τότε λίγο-λίγο, τό δύστυχο πλασματάκι ξαναβρήκε τή ξέγνοιαστη ζωή του καί σηκώθηκε νά βυζάξει τής μάνας του τό γάλα, πού τρέμοντας από χαρά, έγλειφε τά ξαναζωντανεμένα μέλη του παιδιού της. Κοίτα, γιέ μου, είπε ο 'Αδάμ, πώς από τό κακό έκπηγάζει τό καλό.

Λούσιφερ: Κί' έσύ τί άπάντησες;

Καίιν: Τίποτα. Γιατί είναι πατέρας μου, αλλά σκέφτηκα πώς θάταν πιό καλά γιά τό ζωο νά μήν είχε κεντρινστεί, παρά νά πληρώσει τήν ανανέωση της φτωχιάς ζωής του μ' άνέκφραστους πόνους, έστω κι' αν αυτοί πέρασαν μ' αντίδοτα.

Λούσιφερ: Μά μουλέγες πώς άπ' όλα τά πλάσματα πού άγαπās, προτιμās αυτή πού μοιράστηκες τής μητέρας σου τό γάλα καί πού τώρα δίνει τό δικό της στά παιδιά σου.

Καίιν: Σίγουρα, γιατί τί θάμουν χωρίς αυτήν;

Λούσιφερ: Τί είμαι έγώ;

Καίιν: Τίποτα δέν άγαπās;

Λούσιφερ: Τί άγαπā ο θεός σου;

Καίιν: Τά πάντα λέει ο πατέρας μου, αλλά πρέπει νά σοϋ πω ότι δέν τό βλέπω στή γήινή τους μοίρα.

Λούσιφερ: Έτσι δέ μπορείς νά έννοήσεις αν έγώ άγαπω κάτι ή όχι, ή αν αποβλέπω σ' ένα μεγάλο καί γενικό σκοπό, πού μέσα Του κάθε άτομική ύπαρξη πρέπει νά λιώσει σαν τά χιόνια.

Καίιν: Χιόνια; Τί θές νά πεις μ' αυτό;

Λούσιφερ: Είσαι πολύ πιό εύτυχισμένος μή ξέροντας κάτι πού οι μακρinoί σου άπόγονοι θά δοκιμάσουν καί κοίτα νά χαιρέσαι αυτό τό κλίμα πού χειμώνα δέ γνωρίζει.

Καίιν: Αλλά άγαπās κάτι πού νάναι τ' όμοιο σου;

Λούσιφερ: Μήπως έσύ άγαπās τόν έαυτό σου;

Καίιν: Ναι, άγαπω πιό πολύ τό πλάσμα που κάνει τίς πίκρες μου πιό ύποφερτές καί πoύναι από μένα άνώτερο, άφοϋ τόσο τ' άγαπω.

Λούσιφερ: Τ' άγαπās γιατί είναι πολύ όμορφο, όπως φαινóταν καί τό μήλο στά μάτια τής μητέρας σου, όταν χαθεί ή όμορφιά του, θά σβύσει κι' ή άγάπη σου καί κάθε άλλος σου πόθος.

Καίιν: Νά χαθεί ή όμορφιά του! Πώς μπορεί νά γίνει αυτό;

Λούσιφερ: Μέ τόν καιρό.

Καίιν: 'Ο καιρός περνā κι' ο 'Αδάμ καθώς κι' ή μητέρα μου, είναι άκόμα ωραίοι όχι όσο ή 'Αδα καί τά Σεραφείμ, αλλά είναι πολύ όμορφοι.

Λούσιφερ: "Όλη αυτή η όμορφιά είναι μοιραίο να μαραθεῖ σ' αὐτούς καί στήν Ἄδα.

Καῖν: Πόσο λυπᾶμαι. ἀλλά καί δέ μπορῶ νά φανταστῶ πῶς ἡ ἀγάπη μου γι' αὐτή μπορεῖ νά λιγοστέψει. Κί' ὅταν ἡ όμορφιά της σβύσει, μοῦ φαίνεται ὅτι ὁ δημιουργός τῆς όμορφιάς θά χάσει πολύ περισσότερο ἀπό μένα, βλέποντας νά καταστρέφεται ἕνα τέτοιο δημιούργημα!

Λούσιφερ: Σέ λυπᾶμαι, βλέποντας ν' ἀγαπᾷς ὅ,τι θά χαθεῖ!

Καῖν: Κί' ἐγώ ἐσένα πού τίποτα δέν ἀγαπᾷς.

Λούσιφερ: Κί' ὁ ἀδελφός σου, ἔχει ξεχωριστή θέση στήν καρδιά σου;

Καῖν: Γιατί, δέν ἔπρεπε;

Λούσιφερ: Ὁ πατέρας σου τόν ἀγαπᾷ πολύ, τό ἴδιο κί' ὁ θεός σου.

Καῖν: Τό ἴδιο κάνω κί' ἐγώ.

Λούσιφερ: Εἶσαι καλός κί' ἀπλοϊκός.

Καῖν: Ἀπλοϊκός.

Λούσιφερ: Γιατί εἶναι ὁ δευτερογεννημένος κί' ὁ ἀγαπημένος τῆς μητέρας σου.

Καῖν: Ἄς ἔχει τήν εὐνοιά της, ἀφοῦ ὁ ὀφης ἦταν ὁ πρῶτος πού τήν κέρδισε.

Λούσιφερ: Καί τοῦ πατέρα σου ἡ ἀγάπη;

Καῖν: Τί μ' ἐνδιαφέρει αὐτό; Γιατί νά μὴν ἀγαπήσω ἕνα πλᾶσμα πού ὅλοι τ' ἀγαποῦν;

Λούσιφερ: Κί' ὁ Ἰεχωβά – ὁ Κύριος μέ τήν ἀπέραντη καλῶσύνη κί' ὁ ἀνοιχτοχέρης δημιουργός τοῦ φραγμένου γιά σᾶς Παράδεισου κί' αὐτός μέ χαμόγελο βλέπει τόν Ἀβελ.

Καῖν: Ποτέ μου δέν τόν εἶδα καί δε γνωρίζω. ἂν χαμογελά.

Λούσιφερ: Ἀλλά εἶδες τοὺς ἀγγέλους Του.

Καῖν: Σπάνια.

Λούσιφερ: Ἀρκετά ὅμως γιά νά καταλάβεις πῶς ἀγαποῦν τόν ἀδελφό σου καί πῶς οἱ θυσιές του εἶναι ἀποδεκτές.

Καῖν: Ἄς εἶναι. Γιατί μοῦ μιλᾷς γι' αὐτό;

Λούσιφερ: Γιατί εἶχες αὐτή τή σκέψη πρὶν ἀπὸ λίγο.

Καῖν: Κί' ἂν τήν εἶχα, γιατί ξαναφέρνεις μιά σκέψη πού (σταματᾷ καί συνεχίζει ταραγμένος). Πνεῦμα! Ἐδῶ εἴμαστε στό δικό σου κόσμο, μή μιλᾷς γιά τό δικό μου. Μοῦ ἀποκάλυψες τόσα μυστήρια μούδειξες ἐκείνους τοὺς Προαδαμίτες πού κατοικοῦσαν μιά Γῆ που ἡ δικιά μας εἶναι ἕνα τέλειο ἐρείπιο. μί' ὁδήγησες πάνω σέ μύριους ὀλόφωτους κόσμους, πού ὁ δικός μας εἶναι ἕνας σκοτεινός καί πολύ μακρινός συγγενής μέσα στήν ἀπεραντωσύνη τῆς δημιουργίας,

μοῦδειξες τίς σκιές εκείνης τῆς ὑπαρξης μέ τό φρικτό ὄνομα πού μᾶς ἔφερε ὁ πατέρας μας Θάνατος, μοῦδειξες πάρα πολλά πράγματα, ἀλλά ὄχι ὅλα. Δεῖξε μου τώρα πού κατοικεῖ ὁ Ἰεχωβά, τό δικό του παράδεισο ἢ τό δικό σου. Ποῦ εἶναι;

Λούσιφερ: Ἐδῶ κι' ἐπί παντός τοῦ Ἀπειρου Χώρου.

Καῖν: Ἐχετε κάποια ἰδιαίτερη διαμονή ὅπως ὅλα τά ὄντα; Ὅσα εἶναι ἀπό πηλό ἔχουν τή Γῆ τους καί ὁ καθένας ἀπό τούς μύριους κόσμους ἔχει τούς κατοίκους του, ὅλα τά πλάσματα ποῦχουν μιά ἐφήμερη ζωή, ἔχουν τό δικό τους στοιχεῖο. Ἀκόμα καί τά ὄντα πού ἀπό μακροῦ χρόνου ἔπαψαν νά ζοῦν ἔχουν κι' αὐτά τό δικό τους τόπο διαμονῆς, ὅπως μέ διαβεβαίωσες. Ἔτσι κι' ὁ Ἰεχωβά κι' ἐσύ, δικιά σας πρέπει νάχετε κατοικία. Κί' οἱ δύο μαζί μένετε;

Λούσιφερ: Ὅχι! Βασιλεύουμε μαζί ἀλλά οἱ κατοικίες μας εἶναι χωριστά!

Καῖν: Γιατί νά μήν ὑπάρχει μόνον ὁ ἓνας ἀπό σᾶς. Θά μπορούσε μιά ἐνότητα σκοποῦ νά προκαλέσει ἔνωση τῶν στοιχείων πού τώρα φαίνονται πῶς συγκρούονται σέ συνεχεῖς καταγίδες. Πῶς ἐσεῖς πού εἶστε πνεύματα σοφά κι' ἀπέραντα, χωρίσατε; Δέν εἶστε ἀδελφοί τόσο στήν οὐσία σας, τή φύση σας, ὅσο καί στή δόξα σας;

Λούσιφερ: Δέν εἶσαι ὁ ἀδελφός τοῦ Ἀβελ;

Καῖν: Εἴμαστε ἀδελφοί κι' ἔτσι θά μείνουμε. Μά πῶς κάνεις τέτοια σύγκριση! Τό πνεῦμα εἶναι τό ἴδιο μέ τή σάρκα; Μπορεῖ νά ξέρει τί θά πεῖ διχόνοια; Τό ἄπειρο κι' ἡ ἀθανασία μποροῦν νά χωριστοῦν καί ν' ἀπλώσουν τή δυστυχία στό διάστημα; Γιά ποιό λόγο;

Λούσιφερ: Γιά νά κυβερνήσουν.

Καῖν: Δέ μοῦπες πῶς εἶστε κι' οἱ δύο αἰώνιοι;

Λούσιφερ: Ναί.

Καῖν: Κί' ἐκείνη ἡ μπλέ ἀπεραντwsύνη ποῦδα εἶναι ἀπεριόριστη;

Λούσιφερ: Ναί.

Καῖν: Τότε γιατί δέν κυβερνᾶτε κι' οἱ δύο; Δέν ἔχετε ἀρκετό χῶρο; γιατί πρέπει νά διαφέρετε;

Λούσιφερ: Κί' οἱ δύο κυβερνᾶμε.

Καῖν: Ἀλλά ὁ ἓνας ἀπό σᾶς κάνει κακό.

Λούσιφερ: Ποιός;

Καῖν: Ἐσύ, γιατί ἂν μπορεῖς νά κάνεις στόν ἄνθρωπο τό καλό, γιατί νά μήν τό κάνεις;

Λούσιφερ: Καί γιατί νά μήν τό κάνει αὐτός πού σᾶς δημιούργησε; Δέ σᾶς δημιούργησα ἐγώ, εἶστε δικά του πλάσματα κι' ὄχι δικά μου.

Καῖν: Τότε ἄφησέ μας νά εἴμαστε δικά του πλάσματα, ὅπως μᾶς

λές ἢ δεῖξε μου τήν κατοικία του ἢ τή δικιά σου.

Λούσιφερ: Θά μπορούσα νά στίς δείξω καί τίς δυό, ἀλλά θάρθει ἡ στιγμή πού θ' ἀντικρύσεις τή μιά ἀπό τίς δυό μιά γιά πάντα.

Καῖν: Καί γιατί νά μήν τή δῶ τώρα;

Λούσιφερ: Ἡ ἀνθρώπινή σου διάνοια μόλις πού μπορεῖ νά συλλάβει τά λίγα πού σουδεια, μέ ἤρεμο καί καθαρό λογισμό. Κί ὅμως ζητᾶς καί πιο πέρα νά προχωρήσεις, νά μυηθεῖς στά μεγάλα διπλά μυστήρια, στίς Δυό Ἀρχές! Κί ἔχεις τήν ἀξίωση γά τίς ἀντικρύσεις· ἕνα ἀπό τά δυό αὐτά μυστήρια θάταν ἡ καταστροφή σου.

Καῖν: Ἄς χαθῶ ἂν πρόκειται νά τά δῶ!

Λούσιφερ: Μ' αὐτά πού λές δείχνεις πώς εἶσαι τό παιδί αὐτῆς πού ἄρπαξε τό μῆλο. Θά μπορούσες ἀκόμα καί νά χαθεῖς χωρίς νά τά δεῖς, αὐτό τό δράμα εἶναι γιά τήν ἄλλη σου κατάσταση.

Καῖν: Τοῦ θανάτου;

Λούσιφερ: Αὐτός εἶναι τό πρελούτιο.

Καῖν: Τότε τόν φοβᾶμαι λιγότερο τώρα πού ξέρω ὅτι ὁδηγεῖ σέ κάτι ὀριστικό.

Λούσιφερ: Καί τώρα θά σ' ὁδηγήσω πίσω στόν κόσμο σου γιά νά πολλαπλασιάσεις τή φυλή τοῦ Ἀδάμ, θά τρῶς, θά πίνεις, θά κουράζεσαι, θά τρέμεις, θά γελᾷς, θά κλαῖς, θά κοιμᾷσαι καί θά πεθαίνεις!

Καῖν: Καί γιατί εἶδα ὅλα αὐτά τά πράγματα;

Λούσιφερ: Δέ ζήτησες γνώση; Μ' ὅλα αὐτά πού σουδεια δέ σ' ἀνοιξα τό δρόμο νά φτάσεις στή γνώση τοῦ ἑαυτοῦ σου;

Καῖν: Ἀλίμονο! Μοῦ φαίνεται πώς δέν εἶμαι παρὰ ἕνα τίποτα!

Λούσιφερ: Κί αὐτό πρέπει νάναι τό ἅπαν τῆς ἀνθρώπινης γνώσης. Νά μάθουν οἱ ἄνθρωποι τή μηδαμινότητα τῆς θνητῆς τους φύσης. Κληροδότησε στά παιδιά σου αὐτήν τήν ἐπιστήμη καί θά τά σώσεις ἀπό πολλά βάσανα.

Καῖν: Περήφανο πνεῦμα! Τά λόγια σου αὐτά εἶναι γεμᾶτα ἔπαρση! Κί ἐσύ μ' ὅλη σου τήν περηφάνεια δέν ἔχεις κάποιον ἀνώτερό σου;

Λούσιφερ: Ὅχι! Μά τόν οὐρανό πού κυβερνᾷ Αὐτό, μά τήν ἄβυσσο καί τήν ἀπεραντωσύνη τῶν οὐρανίων κόσμων καί τῆς ζωῆς πού μοιραζόμαστε οἱ δυό μας — Ὅχι! Ἐχω ἕνα νικητή, αὐτό εἶναι ἀλήθεια, ἀλλά ὄχι ἀνώτερό μου. Ὅλοι τοῦ προσφέρουν, λατρεία, ἐγώ ποτέ, γι' αὐτό καί ἀσταμάτητα τόν πολεμῶ, ὅπως τόν πολέμησα στόν ὑπέρτατο οὐρανό.

Σ' ὅλη τήν αἰωνιότητα, στά ἐγκата τοῦ Ἀδῆ, στά ἀτέλειωτα βασίλεια τοῦ χώρου καί στήν ἀπειρία τῶν ἀτέλειωτων αἰώνων, σ' ὅλα. Ναί! σ' ὅλα θά τόν πολεμῶ! Καί κόσμοι πάνω σέ κόσμους, ἀστέ-

ρια πάνω σ' αστέρια, Σύμπαν πάνω σέ Σύμπαν, θά ταλαντεύονται πάνω στήν πλάστιγγα, μέχρι νά τελειώσει ὁ μέγας αὐτός ἀγώνας πού'ναι ἀμφίβολο ἂν θά τελειώσει καί πού θαρρῶ πώς μόνο μέ τήν συντριβή τοῦ ἑνός ἀπό μᾶς θά τελειώσει! Καί τί εἶναι αὐτό πού μπορεῖ νά συνθλίψει τήν ἀθανασία μας, τ' ἀμοιβαῖο κι' ἀμετάβλητο μῖσος μας. Αὐτός σά νικητής, θά δεῖ στό νικημένο τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ κακοῦ. Πού εἶναι ὅμως τ' ἀγαθό πού δίνει αὐτός; Ἄν ἐγώ νικοῦσα, τά δικά του ἔργα μόνο θά θεωροῦνταν κακά. Κι' ἐσεῖς, νεοφερμένοι θνητοί, ποιά εἶναι τά δῶρα πού χάρισε στό μικρό σας κόσμο;

Καὶν: Εἶναι λίγα. Καί μερικά ἀπ' αὐτά πικρά.

Λούσιφερ: Πίσω τότε μαζί μου στή Γῆ σου καί πρὸς τήν ἀπάθησε νά χρησιμοποιήσεις ὅ,τι σοῦ ἀπομένει ἀπὸ τὰ οὐράνια δῶρα πού χάρισε σέ σένα καί στοὺς δικούς σου. Τό κακό καί τό καλό ἔχουν δική τους τό καθένα ὑπόσταση καί δέ μετουσιώνονται σέ καλό καί κακό ἀπὸ τή θέληση ἐκείνων πού τά δίνει. Ἄν αὐτός σᾶς δίνει τό ἀγαθό, νά τόν ὀνομάζετε ἀγαθό, ἂν τό κακό ἔχει τήν πηγὴ του σ' αὐτόν, νά μὴν τό νομίζετε δικό μου, μέχρι νά μάθετε καλύτερα τήν πραγματικὴ του πηγὴ καί νά μὴν κρίνετε ἀπὸ τίς λέξεις, ἔστω κι' ἂν προέρχονται ἀπὸ πνεύματα, μὰ ἀπὸ τοὺς καρπούς τῆς ζωῆς σας. Ἐνα εἶναι τό ἀγαθό δῶρο πού σᾶς χάρισε τό μοιραῖο δέντρο. Τό λογικό σας. Μὴν τ' ἀφήσετε νά ὑποταχτεῖ σέ τυραννικές δεσποτεῖες πού θέλουν νά σᾶς ἀναγκάσουν νά πιστεύετε τυφλά κι' ἐνάντια σέ κάθε αἶσθημα πούχει τήν πηγὴ του στὸν ἐξωτερικὸ κόσμον, καί σέ κάθε ἐνδόμυχο συναῖσθημα. Νά σκέφτεστε καί νά ὑπομένετε δημιουργώντας ἕναν ἐσωτερικὸν κόσμον στὰ ἐνδόμυχα τοῦ εἶναι σας, ἐκεῖ πού καμιά δέν ἔχει ἐπίδραση ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος. Θά φθάσετε ἔτσι πιὸ κοντὰ στὸν πνευματικὸν κόσμον καί θά βγῆτε νικητές στήν πάλη σας πρὸς τὴ γῆϊνη φύση σας.

(ΦΕΥΓΟΥΝ)

ΤΕΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τὰ Γραφεῖα τοῦ «Ἰλισοῦ», Χαρ. Τρι-
κούπη 26, α' ὄροφος Κωδ. 106 79, εἴ-
ναι ἀνοικτὰ καθημερινῶς πλὴν Σαββά-
του 10 - 1

Τηλ. Γραφείων 3620.702

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλοῦμεν, ἀποστέλλετε μέ-
χυδρομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπιταγὴν εἰς
τὴν διεύθυνσιν: «Κωστὴν Μελισσαρό-
πουλον, Χαρ. Τρικούη 26, α' ὄροφος
Κωδ. 106 79, Ἀθήνας». Ἀποστολαί
μέ τραπεζικὰς ἐντολὰς μᾶς δυσκο-
λεῦσιν πολὺ.

ΑΛΛΑΓΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ

Τεύχη ἀποσταλέντα στοὺς κατωτέ-
ρω συνδρομητὰς μας, ἐπεστράφησαν
ἀπὸ τὸ Ταχυδρομεῖον μέ τὴν σημείω-
σιν: «μετώκησε» ἢ «ἀγνώστος». Παρα-
καλοῦνται ὅσοι τοὺς γνωρίζουν νά
τοὺς εἰδοποιήσουν ἢ νά μᾶς δώσουν
τὰς διευθύνσεις των:

ΑΘΗΝΩΝ

Γ. Ζάχαρης, Χαϊδάρη

ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἀκης Βλαδημήρου, Λεμεσός

Ἀλέξ. Καραγιάννης, Τουρκία

Κ. Παπακωνσταντῆς, Τουρκία

Mrs Effie Xanos, Ἀφρική

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Δημήτριος Ἀπ. Κυριάκης: Περί τοῦ
ὄντος, τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανά-
του. Μελέτη φιλοσοφική, θεολογι-
κή, θρησκευτολογική, κριτική. Ἀθή-
ναι 1986.

Ζάχος Σαμολαδᾶς: Πανανθρώπινη Ἑ-

νωση καὶ Κοινωνικὸ πρόβλημα.
Θεσσαλονίκη 1986.

Βασίλης Κραφίτης: Ἐνατένιση στὰ
ὕψηλά. Ποιητικὲς συνθέσεις. Ἀθή-
ναι 1986.

Basile Krapsitis: Le Mythe Poèmes.
Prégrafakis. Athènes 1986.

Basile Krapsitis: Ce monde! Mon So-
leil!... Mon Soleil!... Poèmes. Pré-
sentation et Traduction par Geor-
ges Zografakis. Athènes 1986.

Παναγιώτης Βλαχόπουλος: Μαθηματι-
κὲς σκέψεις. Ἀθήναι 1986.

Πέτρος Χ. Ρηγάτος: Ὁρθοδοξία καὶ
Προσηλυτισμός. Πάτρα 1986.

Ἀλέκος Βασιλείου: Δημοσθένης Κ.
Γραμματόπουλος, ἕνας Ἕλληνας
διανοούμενος καὶ ἐπιστήμονας στὴ
Ρουμανία. Ἀθήναι 1986.

Βασίλης Μόσκοβης: Χρήστος Κασι-
γιάννης, ἕνας νεοκλασσικὸς ποιη-
τὴς. Ἀθήναι 1986.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ἑπειρωτικὴ Ἑστία. Διευθ. Δ. Κόκκινος
(Ἀπρ.-Μαῖος-Ἰούν.)

Πολυτέκνη Οἰκογένεια (Ἀπρ.-Ἰούν.-
Ἰούλ.-Σεπτ.)

Τὸ κουτί τῆς Πανδώρας. Διευθ. Κατερ.
Τσαλίκη-Κοτσιώλη (Μαῖος-Ἰούνιος)

Πνευματικὲς Σελίδες. Διευθ. Ἀλ. Βασι-
λείου (Μᾶης-Ἰούνιος, Ἰούλ.-Αὐγ.)

Προβλήματα. Ἐκδ. π. Γ. Πυρουνάκης
(Ἰούλ.-Σεπτ.)

Σύγχρονη Σκέψη. Διευθ. Γ. Ν. Παπα-
γεωργίου (Αὐγ.)

Δαυλός. Διευθ. Δημ. Λάμπρου (Αὐγ.-
Σεπτ.)

Χρονικά. Ὑπεύθ. Ἰωσ. Λόβιγγερ (Σε-
πτ.)

Νέα Ἀκρόπολις. Διευθ. Γ.Α. Πλάνας
(Σεπτ.-Ὀκτ.)

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΛΙΣΟΣ»

της Θεοσοφικής Έταιρίας
έν' Ελλάδι

Χαρ. Τρικούπη 26- Αθήναι 106 79'

Έκδότης Διευθυντής:

Κωστής Ν. Μελισσαρόπουλος

Πλατ. Έθνικής Τραπεζης 3, Φιλο-
θέη 152 37

Τιμή τεύχους Δρχ. 100

Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1986

Καβάλα: Πέτρος Φραγκίδης

Κέρκυρα: Άλεξ. Λουΐριος

Κομοτηνή: Έλ. Τσιτσιουλος

Λαμία: Άντ. Τριανταφύλλου

Λάρισα: Ίο. Φελλούς

Μυτιλήνη: Δ. Ροδάκης

Ξάνθη: Μάριος Κουτσουρίδης

Πάτρα: Άθ. Κοντοσάκης

Ρέθυμνο: Άντ. Βιστάκης

Ρόδος: Σταύρος Βαφείδης

Σέρραι: Άνέστης Σάββας

Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης

Χαλκίδα: Γ. Τσαγκαρούλης

Χανιά: Έμμ. Νοδaráκης

Άμμόχωστος: Άνδρ. Τσόκκος

Λεμεσός: Άνδρος Σωτηρίου

Λευκωσία: Θεοφ. Παναγιώτου, 2

Όθωνος, Τ.Τ. 102, τηλ. 474815

Πάφος: Κ. Καθητζιώτης

Τουρκία: Γ. Βακαλόπουλος

**ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ»**

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος

Δράμα: Φιλ. Τzáλλας

Ζάκυνθος: Άλέξ. Κολπονδίνος

Ήράκλειον: Βασ. Βασιλείου

Ίωάννινα: Μιχ. Πραπίδης

**ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ
ΕΤΗΣΙΩΣ ΔΡΧ. 600-1.000**

Βιβλία Κρισμαμοῦρτι

Στὰ πόδια τοῦ Διδασκάλου (ξκδ. 1986)	150
Ἐκλογαὶ ἀπὸ τὸν Κρισμαμοῦρτι (Κ. Μελισσαροπούλου)	300
Ὁ Κρισμαμοῦρτι γιὰ τὸν Διαλογισμό (Κ. Μελισσαροπούλου)	150
Ἐκπαίδευσι καὶ σημασία ζωῆς	— 1953 300
Ἐλευθερία, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος	— 1954 650
Στοχασμοὶ πάνω στὴ ζωὴ (Α' σειρά)	— 1956 600
Στοχασμοὶ πάνω στὴ ζωὴ (Β' σειρά)	— 1958 600
Στοχασμοὶ πάνω στὴ ζωὴ (Γ' σειρά)	— 1960 800
Ὅμιλιες στὴν Εὐρώπη	— 1967 500
Στὴ σιγὴ τοῦ Νοῦ	— 1970 400
Ἡ ἀναγκαιότητα τῆς ἀλλαγῆς	— 1970 400
Τὸ πέταγμα τοῦ ὀέτοῦ	— 1971 350
Τὰ πρῶτα βήματα τῆς μάθησης	— 1975 600
Ἡ ἀπελευθέρωση ὅπ' τὸ γνωστὸ	— 1986 400
Τὸ δίκτυ τῆς σκέψης	— 1986 300

Ἐγγράψετε νέους συνδρομητὰς

Συνδρομὴ 1986 δρχ. 600

Φιλικὴ προαιρετικὴ δρχ. 1.000

Ἐξωτερικοῦ \$ 10, ἀεροπορικῶς \$ 15

«Ἐπιλογαὶ» ΙΛΙΣΟΥ

Α' Τριετίας 1956—1957—1958

Β' Τριετίας 1959—1960—1961

Γ' Τετραετίας 1962—1965

ἐκάστη δεμένῃ πρὸς δρχ. 500

Δ' Πενταετίας 1966—1970

Χαρτόδετῃ δρχ. 400, δεμένῃ δρχ. 500

Αἱ συνδρομαὶ ἢ ἀντίτιμον βιβλίων νὰ ἀποστέλλωνται μὲ ταχυδρομικὴν ἢ τραπεζικὴν ἐπιταγὴν -ὄχι μὲ ἐντολὴν- ἐπ' ὀνόματι Κωστῆ Μελισσαροπούλου
Χαρ. Τρικοῦπη 26, α' ὄροφος Κωδ. 106 79. Τηλ. 3620-702

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ

ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ» Α.Β.Ε.Ε.

Τηλ. 9217513 - 9214820

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Σπῦρος Νάγος: Περί Ἑλευσινίων Μυστηρίων	273
Σαρ. Παυλέας: Ὁ Μεγαλέξανδρος	279
Αἰμίλ. Ἰβου: Ὁ ἄνθρωπος, ὁ μέγας αὐτοαγνούμενος	281
Λούλα Κωνσταντινίδου: Σκληρὸς καιρὸς	289
Παν. Κανελλόπουλος: Μεταφυσικῆς Προλεγόμενα	291
Π.Δ. Ἀναγνώστου: Τὸ Πρωτοελληνικὸ Πνεῦμα	297
Αἰδ. Ζάνος Γουγουτᾶς: Ὅλγια γιὰ τὸν πολῦτιμον Παστέρ	300
Νίκος Ἀ. Τέντας: Τὰ Νέα Βιβλία	301
Βασ. Ἰ. Λαζανάς: Κριναγόρας	307
Γ.Α. Κουκουβίνος: Χιροσίμα καὶ Ἀουσβιτς	308
Νίκος Ἀ. Τέντας: Εὐμορφία	309
Σοφία Ἀντζακᾶ	309
Παν. Βλαχόπουλος	311
Συνομοσπονδία Ζωοφικῶν Σωματείων Ἑλλάδος	312
Νανὰ Κοντοῦ: Ἡρῶ Κωνσταντοπούλου	314
Λόρδου Βύρωνος: Ὁ Κάϊν	315
Μεταξὺ μας	335

Στά προσεχῆ τεύχη

Θ. Κιουστελίδης: Γιὰ τὴν ἀναζήτησι τοῦ Διδασκάλου
 Νίκος Τέντας: Ἡ Ἑλληνολατρεία τοῦ Β. Οὐγκώ
 Ἄντα Μπρούμη: Λογαριασμοὶ
 Μαίρη Βλάχου: Θεός, Σύμπαν καὶ ἄνθρωπος
 Γιώργος Σιέπτος: Καθαρμοὶ
 Αἰμιλία Ἰβου: Βασάλτης
 Ἀπὸ τῆ σοφίας τοῦ Χαλὶλ Γκιμπράν